

ΠΥΡΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ
Είδαμε κατά αποκλειστικότητα
τα εν εξελίξει έργα
Του Τάκη Σκριβάνου

18 - 24 ΜΑΪΟΥ 2023 · ΤΕΥΧΟΣ 872 · 210 Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ · WWW.ATHENSVOICE.GR · FREE PRESS ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ

ATHENS voice

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΕΚΛΟΓΕΣ 2023

Το ερώτημά μου στον Κυριάκο Μητσοτάκη
16 επώνυμοι πολίτες ζητούν απαντήσεις από τον Πρωθυπουργό

Αλέξης Τσίπρας
«Να γίνουν οι νέοι η κινητήρια δύναμη της αλλαγής»

Νίκος Ανδρουλάκης
«Το ΠΑΣΟΚ ανάχωμα στον λαϊκισμό και τον πελατειακό ελιτισμό»

Δημήτρης Κουτσούμπας
«Σε αυτές τις εκλογές να στρέψουμε τον προβολέα αλλού»

Γιάννης Βαρουφάκης
«Δεν έχω κόκκινες γραμμές με τον Αλέξη Τσίπρα»

ΜΙΛΟΥΝ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ / ANNA ΡΟΚΟΦΥΛΟΥ / ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ / ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ / ΧΑΡΑ ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ / ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ
Επιμέλεια: Ηλένα Κρητικού

ATHENS STREET FOOD FESTIVAL VOL 6

ATHENS
102.5
VOICE

ON AIR
live

AMAKSOSTASIO OSY
FRIDAY - SATURDAY - SUNDAY
05/06/07 + 12/13/14 + 19/20/21 + 26/27/28 OF MAY 2023
ATHENS STREET FOOD FESTIVAL . GR

19/5 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18:00 - 21:00
20/5 ΣΑΒΒΑΤΟ 14:00 - 20:00
21/5 ΚΥΡΙΑΚΗ 14:00 - 20:00

ΑΝΟΙΞΗ 2023

Χριστίνα, με τσέχασες

ΤΟ 4ΑΡΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΣΤΗ EUROVISION

Επιτέλους έσπασε η γελοία παράδοση ανταλλαγής «ντουζ πουάν» κάθε χρόνο, σαν συνεννοημένες συμπεθέρες.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ

Να τον έχει ο Θεός καλά.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΕΚΛΟΓΩΝ

Η τάση είναι: μπάρμπεκιου στα μπαλκόνια.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

Έφυγε «η φωνή» των τραγουδιών του Μίμη Πλέσσα. Η φωνή που τραγούδησε «Ένας ουρανός μ' αστέρια / Που έχει χίλια καλοκαίρια / Φυλαγμένα στην ψυχή».

ΣΑΤΥΡΟΙ ΚΑΙ ΜΑΙΝΑΔΕΣ: ΤΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΟΡΝΟ ΤΑΙΝΙΩΝ

1-4 Ιουνίου στο Ρομάντσο και 1-14 Ιουνίου διαδικτυακά.

Γιατί υπάρχει και το εναλλακτικό πορνό.

ΟΙ CHORES ΤΗΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΣΑΤΤΙ

Υπέροχο σύνολο, αγαπημένη Μαρίνα. Πολυφωνικό πρόγραμμα, συναρπαστικές χορωδιακές διασκευές παραδοσιακών μελωδιών, από όλες τις γωνιές του ελληνισμού. Ζωντανά στο Βυζαντινό Μουσείο στις 24/5. Είσοδος μόνο με προσκλήσεις μέσα από τις εκπομπές του ATHENS VOICE 102.5 και του Instagram του σταθμού.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

-Θα ήθελες μια μέρα παιδιά;
-Ναι, αλλά όχι για παραπάνω.

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

Ξέρετε κανείς να μου πει αν μπαίνουν στο πλυντήριο οι ηλεκτρικές κουβέρτες;

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΜΠΙΡΑΣ

Ξεκίνησε επίσημα η σεζόν όπου η ζωή στην Ελλάδα μοιάζει καλοκαιρινή ταινία του '60 αλλά με χίπστερς.

ΓΚΕΪΣΑ ΠΑΝΑΓΙΑ

Δυστυχώς αυτό μας έμεινε απ' όλο το debate.

ΤΟ 4ΑΡΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΣΤΗ EUROVISION

Βέβαια, δεν πρόκειται να μας ξαναστείλουν παίκτες σε ριάλιτι μετά από αυτό.

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩΝ

Ούτε κρεμασμένα cd, ούτε κουρελιασμένες σακούλες, ούτε ψεύτικες κουκουβάγιες, ούτε τζελ στα περβάζια, ούτε ακίδες στις μπετούγιες. Δεν τα πίνουν τίποτα. Το καινούργιο τιπ που μάθαμε: Αζαξ σπρέι στα μπαλκόνια. Θα το δοκιμάσουμε κι αυτό.

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΤΕΛΟΣ

Ας αρχίσει η φάση με το πραγματικό ενδιαφέρον και κλοσοπατινάδα: οι μεταγραφές.

ΤΣΟΚΑΡΑ

Κρατήστε τα μακριά. Από τα πόδια σας και γενικότερα.

ΣΕ ΒΛΕΠΩ!

Της ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

Σε βλέπω να με αγνοείς γιατί είμαι γυναίκα

Είναι αδιανόητο, φίλε ψηφοφόρε, να μην ψηφίζεις μια άξια γυναίκα, να μην της επιτρέπεις να μπει στη Βουλή μόνο και μόνο επειδή είναι γυναίκα. Γιατί αυτό δείχνουν οι έρευνες: Μια γυναίκα υποψήφια έχει 60% λιγότερες πιθανότητες να ψηφιστεί εξαιτίας του φύλου της και μόνο. Δεν πα να 'ναι η Αρβελέρ, εμείς θα προτιμήσουμε ακόμα και τον Μπάμπη τον σουγιά για να αποφασίσει για τη ζωή μας γιατί είναι άντρας και έχει κύρος και μαγκιά, και μπράβο του.

Είναι ακόμα πιο σουρεαλιστικό που το ίδιο κάνουμε κι εμείς οι γυναίκες τιμωρώντας τον εαυτό μας. Εμείς τουλάχιστον θα έπρεπε να ξέρουμε καλύτερα γιατί έχουμε πάθει χωρίς να έχουμε μάθει: Το συνειδητοποιούμε άραγε πως ό,τι, μα ό,τι, έγινε για τις γυναίκες στο παρελθόν (και πιθανότατα ό,τι θα γίνει στο μέλλον) γυναίκες που κατάφεραν να μπουρ στην Βουλή το προώθησαν; Το συνειδητοποιούμε πως απαξιώνουμε τον εαυτό μας και τις κόρες μας μη δίνοντας ίσες ευκαιρίες στις γυναίκες υποψήφιες όλων των κομμάτων;

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Κωνσταντίνος Πάτσιος**. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1977. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στα Οικονομικά και το Δίκαιο στο Πανεπιστήμιο του Πειραιά και στο Grand Ecole de Commerce του Poitiers στη Γαλλία. Στη συνέχεια σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών ζωγραφική με τον Γ. Ψυχοπαίδη, τον Μ. Σπηλιόπουλο, γλυπτική με τον Ν. Τρανό και στο Rhode Island School of design, Providence, U.S.A. Έχει πραγματοποιήσει δεκαέξι ατομικές και συμμετείχε σε πληθώρα ομαδικών εκθέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το έργο προέρχεται από την έκθεση με τίτλο «Hidden Colors» με την οποία εγκαινιάζεται ο νέος χώρος artworx της Μαρίας Ξανθάκου και της Ιζαμπέλας Φρανσές στην Κηφισιά (Κολοκοτρώνη 1, 1ος όροφος).

«Ο Χριστός και η μάνα μου!»

(Χίπστερ βλέποντας την ουρά για καφέ στο Γκάζι, Κυριακή πρωί)

Ηλικιωμένη κυρία, μαλλί λάχανο, σε κομμωτήριο:
«Α, εμείς εδώ στην Πεντέλη ακόμα και τώρα, 2 ωρίτσες θα το ανάψουμε το καλοριφέρ»
(Πεντέλη, Σάββατο μεσημέρι)

Η ίδια κυρία συνεχίζει:
«Δεν ξέρω, βρε παιδί, εγώ έχω τρομοκρατηθεί με τους κεραυνούς. Όπου πάω πέφτουν. Και στο σπίτι προχτές έπεσε ένας. Έχουμε μια εκκλησία απέναντι με αλεξικέραυνο, λες να τους τραβάει;»

-Μου είπε ο ανιψιός μου ότι είδε στο Γιουτιούμπ ότι μας ραντίζουνε, γι' αυτό αρρωσταίνουμε.
-Ναι, σιγά μη μας κλαδεύουνε κιόλας.
(Μανάβικο στους Αμπελόκηπους, Παρασκευή μεσημέρι)

-Μπορείτε να μας διαβάσετε κι από τ' Ίντερνετ.
-Δεν έχω. Μου το πήρε ο γιος μου.

(Διάλογος κυρίας και γραμματείας στην ATHENS VOICE, Παρασκευή πρωί)

-Τρία κουλούρια παρακαλώ.
-Ορίστε.
-Ευχαριστώ. Πόσο κάνουν;
-Εκατόν πενήντα χιλιάδες.

(Κυρία αγοράζει κουλούρια από τον καλτ κουλουρά έξω από του Πατάκη, Ακαδημίας και Ζωοδόχου Πηγής, Τετάρτη πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

8,2 μονάδες ήταν το προβάδισμα της ΝΔ έναντι του ΣΥΡΙΖΑ σε όρους εκτίμησης ψήφου, σε δημοσκόπηση της Metron Analysis, δέκα ημέρες πριν τις εκλογές.

5,8% ήταν το προβάδισμα της ΝΔ σε όρους πρόθεσης ψήφου, σε δημοσκόπηση της Κάπα Research, η οποία πραγματοποίησε έρευνα επίσης δέκα ημέρες πριν από τις εκλογές.

6,1% ήταν το προβάδισμα στην πρόθεση ψήφου που έδωσε η GPO στη ΝΔ έναντι του ΣΥΡΙΖΑ.

5% μεσοσταθμικά ήταν το προβάδισμα της ΝΔ σε όρους εκτίμησης ψήφου, σύμφωνα με δημοσκόπηση της Prorata.

6,7% προβάδισμα για τη ΝΔ κατέγραψε δημοσκόπηση της Marc.

6,4% ήταν η διαφορά ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ, σε δημοσκόπηση της Opinion Poll.

49,4% έλαβε ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών στην Τουρκία.

44,9% ήταν το ποσοστό του Κεμάλ Κιλιςντάρογλου.

93,6% ήταν η συμμετοχή στις εκλογές. Μεγάλη, σαν τη Δημοκρατία στην Τουρκία. Δεν έχω ακούσει ποτέ και πουθενά μεγαλύτερη...

19 ψήφοι έδωσαν τη νίκη στον υποψήφιο της ελληνικής μειονότητας στη Χειμάρρα, Φρέντι Μπελέρι. Αποδεχόμαστε το αποτέλεσμα, ακόμη και αν δεν μας αρέσει, δήλωσε ο Αλβανός πρωθυπουργός Έντι Ράμα, επιβεβαιώνοντας όλους εκείνους που υποστήριζαν ότι η σύλληψη Μπελέρι μερικές ώρες πριν τις κάλπες ήταν ένα άθλιο πολιτικό παιχνίδι.

56,8% ήταν η τηλεθέαση του debate των πολιτικών αρχηγών σε όλα τα κανάλια, ενώ αν συμπεριλάβουμε και το Mega (μετέδωσε ένα μισάωρο) διαμορφώνε-

© ΕΡΑ/Α.ΔΑΜ. V. VUGHAN

20 είχε βγει στη σχετική διαγωνιστική διαδικασία το τραγούδι που έστειλε φέτος η Ελλάδα στη Eurovision. Το πρώτο απορρίφθηκε διότι ναι μεν ψηφίστηκε πρώτο από την επιτροπή, αλλά τελευταίο από τους πολίτες.

14 βαθμούς έλαβε το τραγούδι μας στον ημιτελικό. Η χειρότερη βαθμολογία που έχουμε λάβει ποτέ στον διαγωνισμό.

12 βαθμούς μάς έδωσε φυσικά στον ημιτελικό η Κύπρος και 2 η Αρμενία.

4 μόλις βαθμούς έδωσε η αρμόδια 5μελής ελληνική επιτροπή στο τραγούδι της Κύπρου που διαγωνίστηκε στον τελικό, διακιν-

δυνεύοντας διπλωματικό επεισόδιο. Ένα μεγάλο μπράβο στους ριζοσπάστες-μέλη της επιτροπής, οι οποίοι αποφάσισαν να κάνουν την επανόρθωσή τους.

12 βαθμούς έδωσαν οι Έλληνες τηλεθεατές στην «αδελφή» Κύπρο.

227.365 ευρώ ήταν το κόστος της ελληνικής αποστολής στη φετινή Eurovision, σύμφωνα με αποκαλύψεις των αρμόδιων πρωινάδικων.

184.014 ευρώ ήταν το παράβολο της συμμετοχής, ενώ 130.111 ευρώ έδωσε η EPT στη διοργανωτική εταιρία του Victor Vernicos για να προωθηθεί το τραγούδι.

ϊκούρας το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ.

22 δισ. σε ορίζοντα 4ετίας κοστολογεί το ίδιο πρόγραμμα ο ΣΥΡΙΖΑ. Ήτοι 5,5 δισ. ευρώ το έτος.

4,7 δισ. ευρώ το έτος κοστίζει μόνον η αύξηση της δαπάνης του προϋπολογισμού για την Υγεία εφόσον το σχετικό κονδύλι προσεγγίσει το 7,5% του ΑΕΠ για να συγκλίνει με τον ευρωπαϊκό Μ.Ο., όπως υπόσχεται ο ΣΥΡΙΖΑ.

4,7 δισ. ευρώ θα κοστίσουν οι αντίστοιχες αυξήσεις των δαπανών για την Παιδεία εάν προσεγγίσουν το 7,5% του

ΑΕΠ, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ.

16.100 ευρώ καταδικάστηκε να πληρώσει ο Αλέξης Τσίπρας στην Alter Ego Media (συμφερόντων Βαγγέλη Μαρινάκη) για δικαστική εταιρία του Victor Vernicos για να προωθηθεί το τραγούδι.

20.000 ευρώ συν 800 ευρώ για δικαστικά έξοδα ήταν το πρόστιμο που επεβλήθη στον δημοσιογράφο Γιώργο Παπαχρήστο, μετά από αγωγή του Αλέξη Τσίπρα για την ίδια υπόθεση. Ο κύριος Τσίπρας ζήτησε αρχικά 1.000.000 ευρώ.

130 Πρωτάθλημα στη μακρά ιστορία της ήταν αυτό που κατόρθωσε η ΑΕΚ. Όπως συμβαίνει παραδοσιακά στην Ελλάδα, υπάρχουν πολλοί που θεωρούν ότι δεν το άξιζε.

90% της Intracom Defense, της αμυντικής βιομηχανίας του πάλαι ποτέ κραταιού ομίλου Κόκκαλη, πουλήθηκε στην κρατική εταιρία του Ισραήλ, Israel Aerspace Industries.

VERBA VOLANT

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ

«Το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ θα είναι όφελος για την κοινωνία, δεν μπορούμε να το προσμετράμε ως κόστος». Η μεγάλη μας τραγουδίστρια-αρχαιολογική ακτιβίστρια βρήκε μια ρηξικέλευθη λύση. Μια πρόταση που κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί. Φήμες λένε ότι με αυτή την ιδέα όσες δαπάνες γίνουν προς όφελος του λαού δεν θα προσμετρούνται πλέον στο δημόσιο χρέος. ΔΝΤ και Παγκόσμια Τράπεζα χαιρέτησαν με ενθουσιασμό την πρόταση και οι επικεφαλής οικονομολόγοι τους έσκιαν τα πτυχία τους σε σχετική τελετουργική τελετή.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

«Ο νομός Σερρών θα δώσει διψήφιο νούμερο και βάλει στην Ελληνική Λύση! Το μοναδικό ελληνικό πατριωτικό κόμμα της Βουλής!» Το «διψήφιο και βάλει» σημαίνει προφανώς τριψήφιο. Μπορεί και τετραψήφιο. Τουλάχιστον 865% η Ελληνική Λύση στις Σέρρες.

ΠΑΝΟΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

«Όχι, έχουμε κυβερνήσει και σας σώσαμε και σας κάναμε ανθρώπους». Ο σημαντικότερος αντίζηλος του εθνικού ξεβλαχέρ, Πέτρου Κωστόπουλου, τα είπε έξω απ' τα δόντια. Πριν τον Σκουρλέτη κόβαμε τον πατό με το ψαλίδι, που έλεγε και ο αείμνηστος Ζήκος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

«Την επομένη των εκλογών, θα αναδειχθούν τα αδιέξοδα της συντηρητικής πελατειακής πολιτικής της ΝΔ και παλαιότερα του ΣΥΡΙΖΑ». Ο άνθρωπος που συμμετείχε στην κυβέρνηση του πατρός του, με υπουργό Οικονομικών τον αείμνηστο Τσοβόλα (δωσ' τα όλα), μιλά για το πελατειακό κράτος με την άνεση ενός connaisseur. Ακούμε προσεκτικά.

ΝΙΚΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

«Το τεσσάριστην Κύπρο στη Eurovision δεν είναι το πρόβλημα, αλλά το αποτέλεσμα, ένα ακόμα δείγμα της προσπάθειας που κάνουν πολλές πλειότητες του κυρίαρχου συστήματος να αποξενωθεί η ελληνική κοινωνία από τη Μεγαλόνησο και το Κυπριακό, ώστε να προωθηθούν τα απορριπτικά σχέδιά τους». Οι γεωπολιτικές αναλύσεις βάσει της Eurovision δεν είναι νέο φρούτο. Νέο φρούτο είναι να γίνονται από έναν άνθρωπο στον οποίο είχαμε αναθέσει την εξωτερική μας πολιτική.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

«Πρέπει να παραδεχτώ ότι τα στελέχη μας μου έβαλαν τα γαλιά. Εγώ θα το είχα δώσει το χέρι, αλλά οι συνοδοιπόροι στο περίπτερο δεν το έκαναν». Ο άνθρωπος με το ένα ν επιβραβεύει την καφρίλα και παίρνει μαθήματα καφρίλας από τους οπαδούς του οι οποίοι δήλωσαν «Αρνώντας χειραφίσα» ό-ταν τους χαιρέτησε ο πρωθυπουργός.

Το υβριδικό ραντεβού του Ερντογάν με την προ-ιστορία

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Πατρίς, Θρησκεία, οικογένεια. Το θεμελιώδες τρίπτυχο του απανταχού λαϊκισμού θριάμβευσε στην Τουρκία σε πείσμα κάθε ορθολογισμού και σύγχρονης πολιτικής σκέψης. Ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ένας μεσαιας μορφώσεως επαγγελματίας «τελάλης» της τουρκικής ισλαμιστικής εκδοχής, μετά από 20 χρόνια συνεχούς έκθεσής του στην κοινή γνώμη, διατηρεί την πολιτική ηγεμονία. Πρόκειται αναμφισβόως για φαινόμενο που θα πρέπει να απασχολήσει πολύ σοβαρά τα προκεχωρημένα τμήματα πολιτικής ανάλυσης των διακεκριμένων διεθνών think tanks εξωτερικής πολιτικής.

Η ανατροπή κάθε ορθολογικού μοντέλου πολιτικής συμπεριφοράς συντελείται στον γεωγραφικό χώρο όπου θα έπρεπε να εμφανιζόταν η ακριβώς αντίθετη εικόνα. Στις σεισμόπληκτες περιοχές της νοτίου Τουρκίας, με την κατάρρευση όλων των υποδομών, τις δεκάδες χιλιάδες νεκρούς, την πλήρη αποδιοργάνωση της τοπικής οικονομίας, την αναγκαστική μετακίνηση μέχρι νεωτέρας μερικών εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών, ο Ταγίπ Ερντογάν κέρδισε θηριώδη ποσοστά. Στο καταστραμμένο Καρχαμανμαράς, στην ισοπεδωμένη Αντιόχεια, στην γκρεμισμένη Μαλάτεια κατάφερε να προηγηθεί με ποσοστά που φθάνουν ακόμη και το 71%. Μιλάμε για ένα πολιτικό φαινόμενο που αγγίζει τα όρια του πολιτισμικού σοκ. Δεν είναι δυνατόν τα θύματα να επικροτούν το καθεστώς που αποδεδειγμένα επέτρεψε στην κολοσσιαία κατασκευαστική βιομηχανία της χώρας να κτίσει κατοικίες και να σκώσει υποδομές χωρίς τις προβλεπόμενες προδιαγραφές, με αποτέλεσμα την κατάρρευσή τους από τον διπλό σεισμό. Δεν το χωρά ο νους του ανθρώπου πως ολόκληρες περιοχές όπου η οικονομική ζωή έχει διαγραφεί τουλάχιστον για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα με αποτέλεσμα την εξαναγκαστική εσωτερική μετανάστευση, να επιβραβεύει με θρησκευτικό φανατισμό, εν είδει παραληρήματος, το σύστημα Αυτοδιοίκηση-Κατασκευαστικές-Χρηματοδοτικό θεσμό-Ελεγκτικοί μηχανισμοί, που συνετέλεσε σε ένα εξόφθαλμο έγκλημα.

Την Κυριακή 14 Μαΐου κατέρρευσε, όμως, και η αιχμή του δόρατος της αντιπολιτευτικής στρατηγικής κατά του Ερντογάν. Το εκλογικό αποτέλεσμα κατέδειξε το μέγα έλλειμμα όλου του αντιπολιτευτικού φάσματος να διαγνώσει σωστά τα ευάλωτα σημεία του αντιπάλου. Η αντιπολίτευση και οι σύμβουλοι στρατηγικής επέλεξαν ως βασικό τομέα αντιπαράθεσης την «Αδεια Κατσαρόλα». Επαίξαν με την τιμή του κρεμμυδιού δημιουργώντας έναν ολόκληρο μηχανισμό καθημερινής καταγγελίας των οικονομικών επιλογών του Ταγίπ Ερντογάν. Επαίξαν με τις τιμές στο ράφι και τον πληθωρισμό. Και έχασαν κατά κράτος.

Όπως σημειώνει η Le Monde στο πρωτοσέλιδό της στις 16 Μαΐου, την επόμενη ημέρα των εκλογών τα γραφεία του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος της αντιπολίτευσης, του βασικού δηλαδή οχήματος που επωμίστηκε την προεκλογική εκστρατεία κατά του Ερντογάν, ήταν άδεια. Μιλάμε για το κεντρικό εκλογικό κέντρο στην Τσάνκαγια της Άγκυρας επί της μεγάλης λεωφόρου Tunali-Hilmi.

Τα στελέχη και οι εθελοντές απογοητευμένοι. Με τι κουράγιο θα έδιναν άλλη μία μάχη, εν πολλοίς με προδιαγεγραμμένη κατάληξη, τις επόμενες 15 ημέρες;

Διερωτώνται, ωστόσο, οι δύο ειδικές απεσταλμένες της γαλλικής εφημερίδας στην πρωτεύουσα της Τουρκίας. Τουλάχιστον δώδεκα (12) δημοσκοπήσεις που διεξήχθησαν λίγο πριν τον πρώτο γύρο των εκλογών έδιναν σαφές πρόβλεψη, ακόμη και νίκη, στον υποψήφιο της ενωμένης Αντιπολίτευσης. Πώς είναι δυνατόν να έπεσαν και οι δώδεκα μετρήσεις τόσο έξω;

Είναι προφανές πως ήταν στρατηγικό λάθος να υιοθετηθεί ως κύριος τομέας αντιπαράθεσης η οικονομική πολιτική. Είναι προφανέστερο πως έστω και αν η διαχείριση της οικονομίας από τον Ταγίπ Ερντογάν ήταν εντελώς ανορθολογική και προβληματική, ο υποψήφιος της αντιπολίτευσης Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου δεν διέθετε τα απαραίτητα φόντα για να πείσει πως ο ίδιος θα ήταν ένας καλύτερος διαχειριστής. Η περίφημη τηλεοπτική εκπομπή με τον Κιλιτσντάρογλου μάγευε στην κουζίνα του να εξηγήει το πόσο ακρίβυνε το κρεμμύδι, προκάλεσε ανάμεικτα αισθήματα οίκτου και γέλωτα μέχρι δακρύων.

Στην αντίπερα όχθη ο έμπειρος «μύστης - ταχυδακτυλουργός του ισλαμισμού λαϊκισμού», διότι αυτός είναι ο ακριβής πολιτικός του προσδιορισμός, ήξερε να ανακατεύει την οικονομική τράπουλα. Όταν ο Κιλιτσντάρογλου δεσμευόταν για μία μελλοντική αύξηση, ο Ερντογάν την ανακίνωνε ευθύς αμέσως και όχι τσιφουτίκ. Αντιθέτως αν η αντιπολίτευση υποσχόταν ένα καλό ποσοστό αύξησης στους δημόσιους υπαλλήλους, ο Ερντογάν την επομένη το στρογγυλεύει και το ανακοίνωνε με άμεση ισχύ.

Ο Στάλιν έλεγε πως σημασία στις εκλογές έχει το ποιος μετρά τις ψήφους. Δεν καταλάβαινε πως σημασία στις εκλογές έχει και ποιος ελέγχει την Κεντρική Τράπεζα και το Νομισματοκοπείο. Ο συνδυασμός Στάλιν - Ερντογάν προφανώς σκοτώνει.

Ο νέος πολιτικός χάρτης του τουρκικού κοινοβουλίου

Το σύνολο των ψήφων των εθνικιστικών κομμάτων υπερβαίνει στην τουρκική εθνοσυνέλευση το αντίστοιχο σύνολο της προηγούμενης Βουλής. Κανείς δεν το περίμενε. Ούτε καν ο ίδιος ο Ερντογάν.

Το κόμμα του, το ΑΚΡ, σε συνδυασμό με το εθνικιστικό - ακροδεξιό ΜΗΡ κερδίζουν 323 έδρες στη Βουλή, δηλαδή την απόλυτη πλειοψηφία. Οι ακροδεξιοί του ΜΗΡ αύξησαν τις δυνάμεις τους. Αλλά και η αντιπολιτευόμενη Ακσενέρ του «Καλού Κόμματος» κατάφερε να συγκεντρώσει ένα 10%. Η Ακσενέρ, πέρα από το τι δηλώνει, δεν έχει καμία σχέση με δημοκρατική - προοδευτική αντιπολίτευση. Προέρχεται από το ακροδεξιό ΜΗΡ και κατάγεται πολιτικά από τους «Γκριζούς Λύκους». Ο νέος πολιτικός χάρτης του τουρκικού κοινοβουλίου καταδεικνύει μία συνολική ενίσχυση της υπερσυντηρητικής - εθνικιστικής και έντονα θρησκευόμενης πτέρυγας. Με ή χωρίς σεισμούς, με ή χωρίς πληθωρισμό, ο Ερντογάν κατάφερε να μετατρέψει μέσα σε είκοσι χρόνια την κεμαλική Τουρκία σε ένα ασιατική προέλευσης πολιτικό μπουλούκι με νομαδικά αταβιστικά χαρακτηριστικά. Ο «Σουλτάνος» ομιλεί τη γλώσσα της στέπας στον μέσο Τούρκο ο οποίος ανακαλύπτει την ξεχασμένη ρίζα του. Το πρόβλημα είναι πως προϊόντος του χρόνου το ποσοστό αυτό στην Τουρκία διογκώνεται αντί να συρρικνώνεται. Ένα αντίστοιχο φαινόμενο είχε εκδηλωθεί στο Ιράν μετά την πτώση του Σάχη και την άνοδο των Αγιατολάχ. Αυτή η διογκωση επέτρεψε στην Τεχεράνη να οικοδομήσει το ι-

σλαμικό της μοντέλο με τους Φρουρούς της Επανάστασης. Στην έσχατη ανάγκη είναι ορατή μια ανάλογη εξέλιξη και στη σημερινή Τουρκία. Σε περίπτωση που απειληθεί η μονοκρατορία του κυβερνήτη ΑΚΡ και η εξουσία του νέου Χαλίφη. Κακά τα ψέματα. Η ομιλία του Ερντογάν το βράδυ της Κυριακής από την Άγκυρα, δίπλα από την Εμινέ, θύμιζε περισσότερο παραθρησκευτικό παραλήρημα παρά πολιτική ομιλία ενός νικητή. Ακόμη και ο ίδιος νιώθει την ανάγκη να καταφύγει στη θεοποίηση του εαυτού του με μεταφυσικές αναφορές. Είπε ο άνθρωπος: «Για εκείνους που κατανοούν και εκείνους που δεν καταλαβαίνουν. Για κείνους που αγαπούν και που δεν μας αγαπούν. Εμείς αγαπάμε, τους αγαπάμε». Αν αυτές οι φράσεις δεν συγκροτούν ένα παραληρηματικό λόγο της καζάκισης στέπας, τότε πώς αλλιώς θα μπορούσε να χαρακτηριστεί αυτή η ακατάσχετη συναισθηματική έκρηξη του «παπούλη του τουρκικού έθνους».

Το εκκολαπτόμενο υβρίδιο

Η Τουρκία της επόμενης πενταετίας θα εξελιχθεί σε ένα φιλόδοξο ισλαμικό υβρίδιο που θα αποζητήσει για δεύτερη φορά (την πρώτη απέτυχε) να του αναγνωριστεί ένας διεθνής ρόλος. Την πρώτη φορά ως πολιτικό Ισλάμ ενέπνευσε να διαδραματίσει κυρίαρχο ρόλο στην Αίγυπτο, με την Αραβική Άνοιξη, και στη Λιβύη. Σε μια πρώτη φάση το όραμα του Ερντογάν έδειξε ορατές προοπτικές, αλλά τα πράγματα εξελίχθηκαν εντελώς διαφορετικά. Η Τουρκία εξοστρακίστηκε από την Αίγυπτο και αναγκάστηκε να παίζει δευτερεύοντες ρόλους στη Λιβύη, περισσότερο ως παρείσακτη δύναμη παρά ως βασικός πολιτικός εταίρος.

Η φάση αυτή ήταν προβληματική για την Τουρκία. Απώλεσε κάθε επιρροή στη Συρία οπότε εξαναγκάστηκε να εκλιπαρεί τη Μόσχα για να διατηρήσει έστω και κάποια στρατηγικά ερείσματα στην εμπόλεμη

ζώνη της Βορείου Συρίας. Απώλεσε την Αίγυπτο και ήρθε σε σύγκρουση με τη Σαουδική Αραβία. Σε μια δεύτερη φάση χρειάστηκε ο Ερντογάν να προπονηθεί επί μακρόν στη «γυμναστική της κωλοτούμπας» προκειμένου να διασφαλίσει μία έστω και περιορισμένη αποκατάσταση των σχέσεων με την Αίγυπτο, το Ισραήλ, τη Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Στην αμέσως επόμενη φάση η Τουρκία θα επιδιώξει μία συστηματικότερη οικονομική σχέση με την ασιατική ενδοχώρα. Θα συνεχίσει σε όλα τα επίπεδα μία πολυσχιδή οικονομική σχέση με τη Ρωσία, αναλαμβάνοντας τον ρόλο του ανομολόγητου θεσμικού ενδιάμεσου στην προμήθεια δυτικού τεχνολογικού υλικού στη Μόσχα. Θα διεκδικήσει δευτερεύοντα μιν, αλλά εξαιρετικά αποδοτικό οικονομικά ρόλο οικονομικού εταίρου στη Μαύρη Αφρική. Θα διατηρήσει τις ειδικές σχέσεις αλληλεξάρτησης με την Περσία. Καθ' όλη αυτήν την περίοδο διαμόρφωσης ενός υβριδικού διεθνούς ρόλου, η Τουρκία θα συνεχίσει να διεκδικεί τον ρόλο της περιφερειακής δύναμης. Είναι μαθηματικά αδύνατο να μην αναβιώσουν και πάλι οι νομοτελειάκες, άλλωστε, συγκρουσιακές καταστάσεις στην Ανατολική και Κεντρική Μεσόγειο, στο Αιγαίο και στη Μαύρη Θάλασσα, αλλά και στον ηπειρωτικό Καύκασο. Αυτή θα είναι η Τουρκία της επόμενης φάσης ηγεμονίας του Ταγίπ Ερντογάν. Η Δύση, η Ελλάδα, η Ευρώπη πιο ειδικά και ο αραβικός περίγυρος θα πρέπει να αποφορσιστούν ο ένας βια διαχειριστούν μία Τουρκία περισσότερο εθνικιστική, περισσότερη θρησκομανή, λιγότερο δυτική και επικίνδυνη ανορθολογική. **A**

Η ΔΥΣΗ, Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΑΡΑΒΙΚΟΣ ΠΕΡΙΓΥΡΟΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΟΥΝ ΜΙΑ ΤΟΥΡΚΙΑ ΠΙΟ ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗ, ΠΙΟ ΘΡΗΣΚΟΜΑΝΗ, ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΔΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΝΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ

Εκλογές 2023 Μένουμε σταθερά στην άνοδο

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Πολλοί μιλούν και γράφουν για μια ήπια (;), αδιάφορη (;), γιαιλαντζί (;) προεκλογική περίοδο. Περισσότερο πάταγο έκανε η κατάκτηση του πρωταθλήματος από την ΑΕΚ, από αυτόν που θα κάνει το εκλογικό αποτέλεσμα της 1ης Κυριακής. Αν βέβαια, εκτός απροόπτου, επιβεβαιωθούν αυτά που καταγράφουν απαξιάσεις οι δημοσκοπήσεις.

Το κλίμα είναι ήπιο διότι δεν υπάρχει σοβαρή αντιπρόταση στο κυβερνητικό σκηνικό του Κυριάκου Μητσοτάκη. Δεν υπάρχουν πλέον κρίσιμα διακυβεύματα. Δεν υπάρχουν μεγάλες αγωνίες για την κάθε ημέρα που ζημερώνει. Η Ελλάδα τραβάει τον δρόμο της ενάντια της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, πασχίζοντας να εκσυγχρονιστεί, να μειώσει το χρέος της και να αναπτυχθεί υπό την καθοδήγηση αστικών δημοκρατικών δυνάμεων και σε καθεστώς φιλελεύθερης δημοκρατίας. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται μισό σκολοπάτι κάτω από την επενδυτική βαθμίδα και όλος ο κόσμος μιλάει για το θάμνο της επιστροφής της. Ωστόσο, η τροχιά ανάπτυξης στην οποία έχουμε εισέλθει για τα καλά δεν είναι καθόλου εξασφαλισμένη. Και το debate, όπως και οι τηλεοπτικές αφισμαχίες το δείχνουν εμφατικά. Υπάρχει ικανός πολιτικός κόσμος που μιλάει άλλη γλώσσα. Ακατάληπτα.

Ο Α. Τσίπρας, που εμφανίζεται ως ο διεκδικητής του «τίτλου», έχει πλέον δώσει δείγματα γραφής. Κυβέρνησε. Τα χαίρινα του τα είδαμε. Δεν μπορεί να μιλάει για «αλλαγή» και να εννοεί κάτι καλύτερο από αυτό που ζούμε διότι τα πεπραγμένα του είναι αρνητικά, γι' αυτό εξάλλου πτήθηκε στις εκλογές του 2019 και από τότε δεν έχει ανακάμψει. Τι να θυμηθούμε και τι να ξεχάσουμε; Την εσκεμμένη επίθεση στη μεσαία τάξη, την αύξηση της φορολογίας και τη μείωση των συντάξεων, τη χρεοκοπία της ΔΕΗ, τη διάλυση της Παιδείας, την απόπειρα ελέγχου των ΜΜΕ, τα ανοικτά σύνορα, την καθυστέρηση της δίκης της Χρυσής Αυγής, την υποβάθμιση της διεθνούς θέσης της πατρίδας; Η μήπως τις «ταρζανικές» απέναντι στους δανειστές που οδήγησαν στο κλείσιμο των τραπεζών και τη χώρα ένα βήμα πριν τη χρεοκοπία; Αλλά και σε ένα απραξία μνημόνιο.

Αντιθέτως, η κυβέρνηση του Κ. Μητσοτάκη, τα όσα ακρωκεντρώα (·), φιλελεύθερα (·), σοσιαλδημοκρατικά (·), κεντροδεξιά (·) υποσχέθηκε, λίγο πολύ τα έκανε. Και την οικονομία ανέπτυξε, και το ΕΣΠΑ απορρόφησε στο μέγιστο, και την ανεργία μείωσε, και τις εξαγωγές ανέβασε, και τους φόρους κατέβασε, και τις συντάξεις αύξησε, και τη ΔΕΗ εξηγήσανε, και την Παιδεία έβαλε σε μια σειρά. Και τα ΜΜΕ λειτουργούν ελεύθερα (τα περισσότερα του κάνουν πόλεμο), και τα σύνορα της Ελλάδος και της ΕΕ ελέγχει, και τη Μόρια έκλεισε, και η ΧΑ βρίσκεται στη φυλακή. Αλλά και ισχυρές συμμαχίες εξασφάλισε και εξορυστική θωράκιση τη χώρα και το διεθνές της κύρος αναβάθμισε. Άσε που του έτυχαν και χοντρές «στραβές» από τις οποίες βγήκε αλώβητος. Υβριδική επίθεση στον Έβρο, τρίχρονη πανδημία και πόλεμος στην Ουκρανία, μέσα στις οποίες η πατρίδα μας στάθηκε όρθια. Προμυθένων των παγκόσμιων αναλογιών βεβαίως. Προς τι, λοιπόν, η «αλλαγή»; Για να γίνουν τα πράγματα χειρότερα.

Αυτά φυσικά τα βλέπει και η ίδια η αντιπολίτευση. Εδώ ζει. Και γι' αυτό επαναλαμβάνει ανόρεκτα τον εαυτό της. Για να καταλάβω, η αντιπρόταση του Τσίπρα απέναντι στον Σταϊκούρα είναι ο Τσακαλώτος που σχεδιάζει έστω και «θεωρητικά» τοπικά νομίματα, «λίρες Γαστούνης» και «ρεάλια Δομοκού»; Δηλαδή πόσο απελπισμένο μπορεί να είναι ένα κόμμα που 10 μέρες πριν τις εκλογές απόκειται εμμέσως τραπεζικές κρίσεις, στάσεις πληρωμών και έξοδο από το ευρώ, όταν το πακέτο του Ταμείου Ανάκαμψης είναι καθοδόν; Σε ποια φρικιά ή σε ποιους αδείες μπορεί να απευθύνεται; Η μήπως νομίζει ότι οι νέοι που ψηφίζουν συγκινούνται από τέτοια άκρα που υπονομεύουν το μέλλον τους; Και σαν να μην έφταναν αυτά, η υλοποίηση όλων επαφίεται σε μια κυβέρνηση συνεταιρίων στην οποία καλούνται να συμμετέχουν ο Δ. Κουτσούμπας με την εικόνα του Στάλιν στο προσκεφάλι του και ο Γ. Βαρουφάκης με τη δική του εναλλακτική (λέγε με Δήμητρα), δραχμή. Ήρεσ ώρες αναρωτιέσαι αν το κάνουν επίτηδες για να μην μπλέξουν με την εξουσία.

Προφανώς και δεν είναι όλο κ οκ στην Ελλάδα, προφανώς και απέναντο από μια κλασική δυτικοευρωπαϊκή δημοκρατία, αλλά δεν θέλουμε και να αυτοκατονήσουμε. Και με την παραγωγή κάτι πρέπει να κάνουμε, όπως και με τις άμεσες ξένες επενδύσεις. Και το εμπορικό ισοζύγιο να ελεγχούμε, και τις τιμές που πέτα-

ξαν να κατεβάσουμε, και την παρανομία να συλλάβουμε, και την πράσινη ανάπτυξη να προωθήσουμε, και την εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατίας να θωρακίσουμε. Τα Τέμπη μάς στοιχειώνουν και περμένω να δω τι θα γίνει με τον ΟΣΕ. Ποιος θα τολμήσει να τον ανασκάψει εκ βάθρων και να τον ξανακτίσει. Το σκάνδαλο των υποκλοπών, αλλά και η διάτρητη λειτουργία της ΕΥΠ είναι σκληρά αγκάθια της θητείας του Μητσοτάκη αν και υπήρξαν ταχύτερα μεταρρυθμίσεις, οι οποίες μένει να αποδειχθεί αν ήταν οι κατάλληλες και αν θα λειτουργήσουν θετικά. Και τα νοσοκομεία μας πρέπει να πάψουν να θυμίζουν τρίτο κόσμο, και μάλιστα άμεσα!

Τούτων δοθέντων, η αντιπολίτευση, η οποία αντιλαμβάνεται την προγραμματική της υστέρηση, φρόντισε να γυρίσει το παιχνίδι σε προσωπικό πόλεμο κατά του πρωθυπουργού. Μια άσκηση δολοφονίας χαρακτήρων, κάτι που η σταλινική αριστερά το ξέρει καλά και το αγαπά ιδιαίτερα. Πρώτον, διότι υποθέτει ότι ο κόσμος δεν γουστάρει κλώνους από πολιτικά τζάκια της δεξιάς. Γιατί αν είναι της αριστεράς τότε «σπύκα, Ανδρέα, για να δεις το παιδί της αλλαγής». Αν είναι της δεξιάς τότε είναι «ο γιος του Εφιάλτη». Πόσο πιο ντεμοντέ, παίκτες μου; Δεύτερον, υποθέτει και πάλι ότι ο ίδιος κόσμος δεν γουστάρει πολιτικούς μορφωμένους, απόφοιτους του Harvard, που μιλάνε άπαιστα 2-3 ξένες γλώσσες και κυρίως, που έχουν μια κάποια καριέρα εκεί έξω στην αγορά και όχι αποκλειστικά στον κομματικό σωλήνα. Προφανώς κρίνουν εξ ιδίων τα αλλότρια.

Αλλά το κόλλη της απαξίωσης του Μητσοτάκη δεν έπιασε. Και όσο δεν έπιασε τόσο και χώντρινε. Μέχρι που έφτασε πια σε σεξιστικού τύπου βιολογίες, «Μητσοτάκη γ...», και τότε ο διαιτητής σφύριξε τη λήξη. Οι επιτιθέμενοι είχαν πτηθεί. Μετά το μάζεψαν λιγάκι, απέσυραν κάποιους πολύ επιθετικούς και χυδαίους παίκτες από την καθημερινή προεκλογική πάλη, αλλά το παιχνίδι είχε ήδη κριθεί. Δεν μπόρεσαν να κερδίσουν κεντρικούς ψηφοφόρους και η διαφορά άρχισε να διευρύνεται. Στην ουσία η κυβέρνηση των πτημένων, της ανοχής ή της συνηθισμένης, εμφανίστηκε και λειτουργήσε ως μπαμπούλας, ως απειλή και μάλιστα εξόδου της χώρας από το ευρώ, εναγκαλισμού με τη Ρωσία, συμπαράταξης με τον τρίτο κόσμο.

Η αριστερή αντιπολίτευση ούτε θέλει ούτε μπορεί να λειτουργήσει ως ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία. Την κατατρέπει το σύνδρομο του αριστοτισμού και όλα τα λαϊκίστικα στοιχεία που κάποτε την έκαναν ελκυστική στην πλειοψηφία λειτουργούν ως βαρίδια. Διότι είναι λόγια του αέρα και δεν εμπλουτίζουν το τραπέζι του πολίτη. Κυρίως δεν δίνουν προοπτική. Αντιθέτως προκαλούν αστάθεια και βάζουν τη χώρα σε περιπέτειες. Υπόχοντες αντιεπενδυτικές πολιτικές, άστοχες κρατικοποιήσεις, αλόγιστες παροχές, δημοσιονομική εκτροπή, μέχρι και τοπικά νομίματα. Δηλαδή σε μια «προοδευτική διακυβέρνηση» θα ρυθμίζει και πάλι το οικονομικό μας ο Γιάνης Βαρουφάκης;

Και δυστυχώς στην ίδια γραμμή πολιτεύεται και το ΠΑΣΟΚ που είδε τα ποσοστά του να πέφτουν από το 17%, άμα τι εμφανίσει του Ν. Ανδρουλάκη, στο σημερινό 10%. Γιατί; Μα, διότι είναι το πρώτο κόμμα που λάνσασε την προοδευτική ή σοσιαλδημοκρατική διακυβέρνηση προφανώς όχι με τον Μητσοτάκη και τη δεξιά, αλλά με τον Τσίπρα και την αριστερά του. Και επειδή αυτό δεν περπάτησε, σήμερα υπόσχεται κυβέρνηση συνεργασίας με δικό του πρωθυπουργό-έκπληξη. Πράγματα τελείως ανιστόρητα, ανεδαφικά και επικίνδυνα που έδωσαν καύσιμα στην κούρσα της ΝΔ, από έναν κεντρικό κόσμο που δεν θέλει να μπλέξει σε περιπέτειες. Σε σημείο που ο Κ. Μητσοτάκης να αισθάνεται πολύ ισχυρός ώστε να οδηγήσει τη χώρα σε δεύτερη εκλογική αναμέτρηση έχοντας βάσιμες ελπίδες αυτοδυναμίας. Και κάτι τέτοιο θέλει και η πλειοψηφία των ψηφοφόρων. Δυστυχώς είναι τόσο η απόσταση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ σήμερα που μια κυβέρνηση δικής τους αναγκαστικής συνεργασίας θα αποτελούσε τροχοπέδη για τη χώρα. Και η συνεχής απαξιατική αναφορά στο πρόσωπο του πρωθυπουργού από τον Ν. Ανδρουλάκη προφανώς και δεν προμηνύει αγαστή συνεργασία, ούτε καν μια χειραψία τυπική.

Σε μια 5ετία το σήμερα θα φωντάζει μαρκινό. Οι εφαρμογές τεχνολογίας νοημοσύνης έρχονται με τα σφέλη και τις επιβαρύνσεις τους. Η απειλή από τα Ανατολικά της Ευρώπης δεν θα μας εγκαταλείψει και τα μάτια μας πρέπει να είναι ανοικτά. Σε έναν κόσμο που αλλάζει ταχύτητα, η Ελλάδα αναζητεί τον δικό της δρόμο προς την πρόοδο, την ανάπτυξη και την ευημερία με πυξίδα τη φιλελεύθερη δημοκρατία των ανωνικών θεσμών. Αν κάτι παίζει στ' αυτές τις εκλογές είναι η ποιότητα του οδοστρώματος. Να προσέχουμε, λοιπόν, για να μη γλιστρήσουμε. Θα τα καταφέρουμε και θα μένουμε σταθερά στην άνοδο. **A**

A portrait of Kyriakos Mitsotakis, the Prime Minister of Greece, wearing a dark blue button-down shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is blurred, showing what appears to be a bookshelf and a flag.

Το ερώτημά μου
στον Κυριάκο Μητσοτάκη

16 επώνυμοι πολίτες
θέτουν μία ερώτηση
στον Πρωθυπουργό, που διεκδικεί
την επανεκλογή του

ΕΚΛΟΓΕΣ 2023

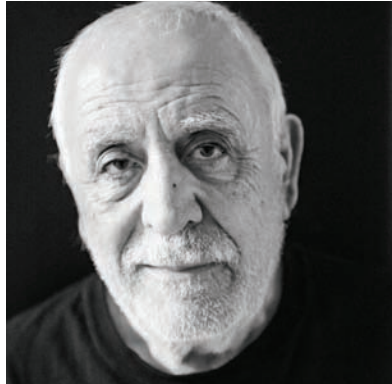
Λίγες ώρες πριν από τις εθνικές εκλογές της 21ης Μαΐου, ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας **Κυριάκος Μητσοτάκης** ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση για ένα διαφορετικό Q&A στην ATHENS VOICE. 16 προσωπικότητες από ένα ευρύ φάσμα της ελληνικής κοινωνίας, ανήσυχες και δημιουργικές φωνές, ζητούν απαντήσεις για τη θητεία του στην ηγεσία της χώρας την τετραετία που πέρασε, για τα ζητήματα που κρίνουν ότι είναι σημαντικά για το μέλλον, για τις δεσμεύσεις που θα αναλάβει αν εκλεγεί ξανά πρωθυπουργός.

ΚΙΚΗ ΤΣΙΛΙΓΓΕΡΙΔΟΥ

ΙΔΡΑ ΚΑΥΝΕ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΣΤΑΘΗΣ ΔΡΟΓΩΣΗΣ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΚΟΡΙΤΣΑΣ

ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΚΑΡΑΜΑΓΓΙΩΛΗΣ

ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΓΟΥΛΙΩΤΗ

ΝΙΚΟΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΟΓΛΟΥ

ΒΑΣΩ ΚΙΝΤΗ

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΤΑΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΜΑΡΙΑ ΕΥΓΟΥΜΙΟΥ

ΕΥΓΥΜΗΣ ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ

01

ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Αν. Καθηγητής ΑΠΘ

Στρατηγικές αγωγές κατά των δημοσιογράφων, παρακολούθησεις, παραπληροφόρηση αποτελούν κείρια ζητήματα για τα ΜΜΕ και τους δημοσιογράφους. Ζητήματα θεσμικά και άκρως προβληματικά. Τι δεν κάνατε, το οποίο θα κάνατε σε περίπτωση επανεκλογής;

Κατ' αρχάς να ξεκαθαρίσουμε την κατάσταση. Στελέχη της κυβέρνησης, εγώ ο ίδιος και η οικογένειά μου, δεχόμαστε καθημερινά έναν οχετό ανήκουστων επιθέσεων. Έντυπα που κρέμονται στα περίπτερα –θα ήταν ντροπή για τη δημοσιογραφία να χρησιμοποιήσω τη λέξη «εφημερίδες»– εξαπολύουν εναντίον μας τα πιο χυδαία ψέματα. Μέχρι παιδεραστής έχουν υπονοήσει ότι είμαστε. Ασφαλώς, πρόκειται για εκστρατεία πολιτικά υποκινούμενη, που ανατροφοδοτείται από «σκουπίδια» του διαδικτύου. Φαντάζομαι ότι αυτό δύσκολα μπορεί να το αμφισβητήσει κανείς.

Όσον αφορά τις στρατηγικές αγωγές κατά δημοσιογράφων, στα 19 χρόνια της κοινοβουλευτικής μου θητείας, ουδέποτε έκανα μήνυση ή αγωγή σε δημοσιογράφο – και ως γράφονται «σημεία και τέρατα» για εμένα, για τη σύζυγο, για τα παιδιά μου και άλλα μέλη της οικογένειάς μου.

Ως προς τις παρακολούθησεις, τώρα. Από την πρώτη στιγμή ανέλαβα την ευθύνη για λάθος χειρισμούς που ήρθαν να προστεθούν σε διαχρονικές παθογένειες. Κατ' επανάληψη ανέφερα ότι ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ δεν έπρεπε να παρακολουθείται. Οι ευθύνες αποδόθηκαν στο υψηλότερο επίπεδο. Οι θεσμικές αλλαγές στην ΕΥΠ προχώρησαν ήδη. Η Δικαιοσύνη έχει ήδη προχωρήσει και είναι εκείνη που θα κρίνει αν υπάρχουν ποινικές ευθύνες και όχι η αντιπολίτευση.

Απαντώντας σε έναν νέο κύκλο fake news που διακινείται, να υπενθυμίσω ότι εμείς θεσμοθετήσαμε την καθολική απαγόρευση χρήσης λογισμικών παρακολούθησης από ιδιώτες.

Πιστεύω ακράδαντα, κύριε Παναγιώτου, στην ελευθερία του Τύπου. Πατί είναι ένα θεμελιώδες αγαθό στις δημοκρατίες και, ταυτόχρονα, ένα βασικό δικαίωμα των πολιτών. Όλες και όλοι στην Ελλάδα μπορούν ανεμπόδια να διατυπώσουν τις απόψεις τους. Και το διαπιστώνετε καθημερινά από κάθε είδους κριτική που ασκείται. Έτσι λειτουργεί η φιλελεύθερη αντιπροσωπευτική δημοκρατία.

Στόχος μας, συνεπώς, είναι να την ενισχύσουμε και όχι να την αποδυναμώσουμε, ειδικά στην εποχή των ψευδών ειδήσεων και της ανεξέλεγκτης παραπληροφόρησης.

Στα 4 χρόνια της θητείας μας έχουμε προχωρήσει σε τουλάχιστον 20 θεσμικές παρεμβάσεις για την προστασία και την ενίσχυση της θέσης των δημοσιογράφων. Έχουμε θεσπίσει, επίσης, πολιτικές για τη διαφάνεια στον Τύπο. Ενώ έχουμε λάβει μέτρα για την οριζόντια ενίσχυση των ΜΜΕ και ειδικά των περιφερειακών μέσων.

Όλες αυτές οι παρεμβάσεις προχωρούν σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις συστάσεις της οποίας υιοθετήσαμε. Δεν αρκούμαστε, όμως, σε αυτά. Θέλουμε να θωρακίσουμε περαιτέρω τη λειτουργία των ΜΜΕ. Και σε αυτή την κατεύθυνση ζητούμε την πιο γόνιμη συμβολή των δημοσιογραφικών ενώσεων.

02

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΤΑΣΗΣ

Καθηγητής Φιλοσοφίας

Η εταιρία You, Only Virtual επιφέρει ότι δεν θα χρειαστεί ποτέ να αποχαιρετήσουμε οριστικά κάποιον αγαπημένο, καθώς η επικοινωνία μαζί του δεν θα σταματά μετά τον θάνατο χάρη στη δημιουργία ενός ψηφιακού κλώνου του. Δηλαδή μιας τεχνητής νοημοσύνης που θα είναι σε θέση ν' ανταλλάσσει μηνύματα και ηλεκτρονικές επιστολές, να τηλεφωνεί, αλλά επίσης να βιντεοσυνομιλεί με τους εναπομείναντες. Εσείς θα δημιουργούσατε έναν ψηφιακό κλώνο του εαυτού σας για τους αγαπημένους σας και τους πολίτες του μέλλοντος;

Ανοίγετε ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα. Η τεχνητή νοημοσύνη είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της εποχής μας. Οι ευκαιρίες που δημιουργεί είναι αναρίθμητες, όπως πολλές είναι και οι ανατροπές που κωφορεί. Προσωπικά, παρακολουθώ με προσοχή τις εξελίξεις καθώς θεωρώ ότι σε αυτές η χώρα μας μπορεί να πρωταγωνιστήσει σε διεθνές επίπεδο. Από την άλλη, ωστόσο, δεν σας κρύβω ότι με προβληματίζει η ταχύτητα εξέλιξης της τεχνολογίας. Και αναρωτιέμαι αν θα πετύχουμε να ανταποκριθούμε και να προσαρμοστούμε εγκαίρως.

Η κυβέρνησή μας, πάντως, θεσμοθέτησε την Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού, ακριβώς για να προετοιμάσει το κράτος και τους πολίτες για τις αλλαγές που έρχονται στην κοινωνία, στην οικονομία και στην εργασία.

Η ερώτησή σας, τώρα, εγείρει φιλοσοφικά, ηθικά και κοινωνικά ερωτήματα, στα οποία οι απαντήσεις δεν είναι εύκολες. Θα αρκεστώ, λοιπόν, να πω ότι οι δικές μας γενιές δεν είναι έτοιμες να αποδεχτούν ένα ψηφιακό αντίγραφο του εαυτού μας ή όσων αγαπάμε που θα εξακολουθεί να υπάρχει στο διπνεκές. Ζούμε, βέβαια, σε μία εποχή καταγιστικών αλλαγών. Συνεπώς το ζήτημα παραμένει ανοικτό. Ίσως οι μελλοντικές γενιές να είναι πιο δεκτικές σε αντίστοιχες ψηφιακές εφαρμογές. Προς το παρόν, όμως, θα ήθελα πραγματικά να είμαι ακροατής στον σχετικό διάλογο.

03

ΚΙΚΗ ΤΣΙΛΙΓΓΕΡΙΔΟΥ

Συγγραφέας, δημοσιογράφος

Η στυγνή δολοφονία του Άλκη Καμpanού έχει βυθίσει στο πένθος σχεδόν μία ολόκληρη πόλη, κύριε πρόεδρε. Η δίκη είναι σε εξέλιξη, και οι λεπτομέρειες γύρω από τη δολοφονία, σε συνδυασμό με την εικόνα των γονέων του Άλκη, που είναι συντετριμμένοι αλλά αξιοπρεπείς, φέρνει στα χείλη την ερώτηση: «τι κάναμε γι' αυτό;». Τι κάνατε για να εξαλείψετε τα ακραία φαινόμενα οπαδικής βίας; Αναγνωρίζω ότι το πρόβλημα είναι πολυπαραγοντικό, καθώς υπεισέρχονται εδώ από θέματα ψυχοπαθολογίας μέχρι άμεσες σχέσεις συγκεκριμένων «οπαδών» με υπόγεια κέντρα εξουσίας. Ωστόσο, μπορείτε να γίνει κάτι; Θα γίνει κάτι;

Η δολοφονία του Άλκη μάς συγκλόνισε όλους, υπενθυμίζοντας με τον πιο τραγικό τρόπο ότι η βία δεν έχει εξαλειφθεί. Τονίζω ότι δεν μπορεί και δεν πρέπει να γίνεται ανεκτή, από όπου και αν προέρχεται, όπου κι αν εκδηλώνεται. Η οπαδική βία είναι, πράγματι, πολυπαραγοντικό φαινόμενο, που –δυστυχώς– διασταυρώνεται και με άλλες μορφές παραβατικότητας. Δεν αρκεί, ασφαλώς, να μένουμε

στην καταγραφή του φαινομένου. Αλλά να δείχνουμε βούληση για την καταπολέμησή του. Θυμίζω ότι η κυβέρνησή μας έχει ήδη ψηφίσει τρεις νόμους για την αντιμετώπιση της οπαδικής βίας. Ο πρώτος τον Νοέμβριο του 2019 και ο τελευταίος αμέσως μετά τη δολοφονία του Άλκη, με ευρύτερο στόχο την αυστηρότερη ποινική μεταχείριση της βίας στον αθλητισμό. Απομονώνω ορισμένες από τις προβλέψεις του: Την αύξηση των ποινών για εγκλήματα οπαδικής βίας, σε φυλάκιση έως 5 έτη χωρίς αναστολή. Το ιδιώνυμο αδίκημα για όσους έχουν καλυμμένα χαρακτηριστικά σε αγώνες. Την απαγόρευση διάθεσης μεμονωμένων εισιτηρίων σε θύρες οργανωμένων οπαδών ώστε πρόσβαση εκεί να έχουν αποκλειστικά οι κάτοχοι ονομαστικών εισιτηρίων.

Από την άλλη πλευρά, όμως, προβλέπονται και ρυθμίσεις για την ενθάρρυνση του εργασιακού, του πνευματικού και του ηλεκτρονικού αθλητισμού, όπως και του εθελοντισμού. Σας θυμίζω, επίσης, πως προχωρήσαμε σε εκτεταμένους ελέγχους σε συνδέσμους οπαδών. Και όσοι εξ αυτών ήταν άντρα ανομίας ή δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις, έκλεισαν ήδη. Θα το επαναλάβω: Εγκληματικές ομάδες ή ιδιωτικοί «στρατοί» δεν έχουν θέση στον αθλητισμό.

Τελειώσαμε, λοιπόν, με την οπαδική βία; Δυστυχώς όχι. Όπως επεσήμανα, συνδέεται με άλλες μορφές παραβατικότητας. Κυρίως, όμως, είναι μία υπόθεση στην οποία πρέπει να συμβάλουν όλοι και κυρίως οι ΠΑΕ και οι ίδιοι οι φίλαθλοι. Σε αυτή την κατεύθυνση θα δουλέψουμε εντατικά, την επόμενη τετραετία, με μία σειρά μέτρων κυρίως πρόληψης. Όπως οι αστυνομικοί σύνδεσμοι και οι δράσεις κοινοτικής αστυνόμευσης με τη συμμετοχή και των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης.

04

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΚΑΡΑΜΑΓΓΙΩΛΗΣ

Σκηνοθέτης

Η ερώτηση αφορά στην ένταξη όσων Ελλήνων διαφορετικής καταγωγής ζουν στη χώρα. Ειδικά σε μια περίοδο που με κάθε ευκαιρία τονίζεται η υπογεννητικότητα στην Ελλάδα και την Ευρώπη ως σοβαρό πρόβλημα. Πρόσφατα ο Ν. 4735/2020 έφερε νέες και μεγαλύτερες δυσκολίες στις διαδικασίες πολιτογράφησης και ιθαγένειας σε συμπολίτες μας που μένουν χρόνια στη χώρα μας (και πολλοί γεννήθηκαν εδώ): όπως αυστηρά και μη ρεαλιστικά οικονομικά κριτήρια για τα προηγούμενα χρόνια δουλειάς τους και επταετή υποχρέωση διαμονής αντί για τη πενταετία που ισχύει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Είναι στα σχέδια του Πρωθυπουργού να απλοποιηθούν αυτές οι διαδικασίες και κυρίως να δικαιωθούν οι συμπολίτες μας δεύτερης γενιάς (από γονείς μετανάστες) που για ανεξήγητους γραφειοκρατικούς λόγους περιμένουν για πάρα πολλά χρόνια να θεωρηθούν Έλληνες στη χώρα που ζουν και όπου οι πιο πολλοί γεννήθηκαν;

Χαίρομαι που προτάσσετε τη λέξη «ένταξη». Επιτρέψτε μου, όμως, να αναφερθώ στη μεγάλη εικόνα. Σε 4 χρόνια, έγιναν τεράστια βήματα για την αντιμετώπιση του Μεταναστευτικού και του Προσφυγικού. Σχεδόν μηδενίστηκαν οι παράνομες ροές. Και οι άνθρωποι που διασχίζουν τα σύνορά μας φιλοξενούνται πια σε, ανθρώπινες, δομές και όχι σε απαράδεκτες συνθήκες, όπως γίνονταν άλλοτε στη Μόρια.

Έχει, επίσης, απλοποιηθεί και επιταχυνθεί η διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων ασύλου, ώστε να μη μένουν οι άνθρωποι αυτοί ξεκρέμαστοι επί μήνες ή και χρόνια. Πιστεύω στην οργανωμένη και με κανόνες μετανάστευση. Και η Ελλάδα, πλέον, συμμετέχει στις πρωτοβουλίες χάραξης των «ανθρωπιστικών διαδρομών».

Από αυτήν την ορθολογική διαχείριση του Μεταναστευτικού ξεκινά και η ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία. Το επιβάλλει ο πολιτισμός μας, που ήταν πάντοτε ανοικτός και ανεκτικός.

Σε αυτή την κατεύθυνση κινείται η νέα στρατηγική μας για την ένταξη. Ταυτόχρονα, υλοποιούμε και στοχευμένες δράσεις για ευάλωτους πληθυσμούς. Ενώ είμαστε η μόνη χώρα που εντάξαμε στο Ταμείο Ανάκαμψης προγράμματα εκπαίδευσης των προσφύγων και των μεταναστών, σε κλάδους όπου χρειάζονται εργαζόμενοι, όπως ο αγροτικός, ο κατασκευαστικός, ο τουρισμός και η μεταποίηση.

Η απόδοση, συνεπώς, της ιθαγένειας γίνεται, έτσι, η κατάληξη μιας όχι και τόσο μακρόχρονης διαμονής. Που αποδεικνύει ότι οι μετανάστες έχουν σφρηπλατήσει ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα μας και τη θεωρούν πράγματι δεύτερη πατρίδα τους. Το ίδιο νόημα έχουν, επιτρέψτε μου, και τα οικονομικά κριτήρια, που θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι η παραμονή στη χώρα μας δεν είναι ευκαιριακή, αλλά μόνιμη.

Κυρίως, όμως, διασφαλίζουν ότι η ελληνική ιθαγένεια δεν θα υποβιβαστεί σε ένα «διαβατήριο» που δίνει εύκολη πρόσβαση σε όλη την Ευρώπη. Συνολικά, πάντως, δεν θεωρώ τα κριτήρια ανελαστικά. Δεν είναι τόσο σημαντική μια διαφορά μερικών μηνών ή ετών, αν εδώ απαιτούνται 7 χρόνια ή σε άλλες χώρες 5. Και, βέβαια, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι πολιτικές αυτές δεν είναι στατικές, αλλά δυναμικές και ευέλικτες. Συνεπώς, θα προσαρμόζονται διαρκώς βάσει των συνθηκών.

Παρόλα αυτά, δεν πιστεύω ότι η λύση του δημογραφικού θα προέλθει από την ενσωμάτωση των μεταναστών. Γι' αυτό έχουμε προχωρήσει σε σειρά μέτρων για τη διευκόλυνση των νέων ζευγαριών να τεκνοποιήσουν. Μέτρων φορολογικών, αύξηση των βρεφονηπιακών σταθμών, ώστε να μπορούν να υποδέχονται όλα τα παιδιά της χώρας, το πρόγραμμα «Σπίτι μου», επιδοτούμενη γονική άδεια τεσσάρων μηνών και για τους δύο γονείς, ο θεσμός των «Νταντάδων της Γειτονιάς», ο οποίος έχει ξεκινήσει πιλοτικά.

05

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Πρώην διεθνής καλαθοσφαιριστής

Συνήθως όταν ακούει ο μέσος πολίτης τη λέξη αναπηρία ο νους του πάει στην κινητική. Πλέον οι αριθμοί της λεγόμενης άραρης αναπηρίας, όπου ανήκει και ο αυτισμός, είναι πολλαπλάσι-α αφού στη χώρα μας υπολογίζεται ότι 160.000 έως 180.000 οικογένειες έχουν τουλάχιστον ένα διαγνωσμένο άτομο μόνο στο φάσμα του αυτισμού. Οι δε μετρήσεις από πανεπιστήμια του εξωτερικού, μιλάνε για ακόμα μεγαλύτερη αύξηση στις διαγνώσεις μιας κι ο αυτισμός παραμένει από τα άγνωστα πεδία για την ιατρική και δεν ανιχνεύεται στον προγεννητικό έλεγχο. Η ερώτησή μου, λοιπόν, ως γονιός παιδιού στο φάσμα, είναι τι το

καλύτερο θα μπορούσε να γίνει από το κράτος, ώστε να συμπεριληφθούν και αυτά τα άτομα στον χώρο εργασίας, στην παιδεία και στην κοινωνία γενικότερα. Καθώς και τι θα μπορούσε να γίνει καλύτερο σχετικά με τον έλεγχο όσων πιθανόν θα έχουν καθημερινή συναναστροφή με τα παιδιά μας όταν εμείς οι βιολογικοί γονείς δεν θα είμαστε εδώ. Ο Προσωπικός Βοηθός και κάποια βήματα, όπως η Ψηφιακή Κάρτα Αναπηρίας, που έγιναν, αποτελούν μια αρχή προς τη σωστή κατεύθυνση. Εμείς υπερβάλλουμε εαυτούς. Αλλά είμαι σίγουρος ότι μπορούν να γίνουν ακόμα περισσότερα από το κράτος για αυτό το κομμάτι του πληθυσμού που φτάνει άμεσα η έμμεση το 5%. Δεν θα φτάσω στις μεταφορές με παραδείγματα από το εξωτερικό, ή σε άλλους τομείς, γιατί ήδη μακρηγόρησα.

Χαίρομαι που αναφέρετε τον Προσωπικό Βοηθό και την Ψηφιακή Κάρτα Αναπηρίας, γιατί πρόκειται για δύο καίριες παρεμβάσεις, που θα επεκταθούν. Ο Προσωπικός Βοηθός, για παράδειγμα, θα καλύψει περισσότερους συμπολίτες μας με αναπηρία. Προχωρήσαμε, όμως, και σε άλλες τομές όπως τα Ψηφιακά Κέντρα Πιστοποίησης και την Εθνική Πύλη, που συνιστούν «υπηρεσία μίας στάσης» η οποία διευκολύνει σημαντικά όλους τους συμπολίτες μας με αναπηρία. Θυμίζω, επίσης, ότι μέσα στην πληθωριστική επίθεση, οι δικαιούχοι των επιδομάτων αναπηρίας ενισχύθηκαν δύο φορές. Ενώ από τις αρχές του 2024 θα δουν και μόνιμη αύξηση κατά 8%.

Πρόκειται για μικρές, αλλά σημαντικές ψιφίδες στην εθνική προσπάθεια για να αρθούν τα εμπόδια και να ενισχυθεί η κοινωνική ένταξη και η πρόσβαση στην αγορά εργασίας στους συμπολίτες μας με αναπηρία. Διαθέτουμε άλλωστε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης – έναν πλήρη, εξαντλητικό θα έλεγα, Οδικό Χάρτη, την υλοποίηση του οποίου παρακολουθούμε και αξιολογούμε διαρκώς.

Στέκομαι σε μερικές από τις παρεμβάσεις που έχουν ήδη δρομολογηθεί: Τη θέσπιση πιλοτικού προγράμματος υποστηριζόμενης εργασίας για άτομα στο φάσμα του αυτισμού. Τη δράση πρώιμης παρέμβασης για βρέφη και νήπια με αναπηρία, ώστε να ενισχυθούν οι δεξιότητές τους. Αλλά και την επιχορήγηση από την Πολιτεία δράσεων προβασιμότητας για κύριες κατοικίες και επιχειρήσεις.

Μικρές, αλλά καίριες κινήσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την ισότητα και, τελικά, την ανεξάρτητη διαβίωση των συμπολιτών μας που ζουν με αναπηρίες. Όσο εφαρμόζονται οι πολιτικές αυτές, τόσο θα προσαρμόζονται και θα βελτιώνονται. Κι αυτό είναι ένα προσωπικό μου στοιχείο για την επόμενη θητεία.

06 IDRA KAYNE

Μουσικός
Ποια η θέση σας σχετικά με τα παιδιά μεταναστών, τη λεγόμενη δεύτερη γενιά, και το δικαίωμά τους στην ελληνική ιθαγένεια;

Η θέση μου είναι σαφής: Η δεύτερη γενιά, τα παιδιά μεταναστών που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν εδώ έχουν πατρίδα τους την Ελλάδα και τόπο καταγωγής τη χώρα των γονιών τους. Τα παιδιά αυτά παίζουν σε ελληνικά σχολεία, σπουδάζουν σε ελληνικά πανεπιστήμια, μοιράζονται τις ίδιες εμπειρίες, τις ίδιες αγωνίες, τις ίδιες ελπίδες με τους συνομηλίκους τους που έχουν Έλληνες γονείς.

Οι διαδικασίες για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας είναι πλέον ευκολότερες. Ρίξτε μια ματιά στους πίνακες κατάταξης μιας στρατιωτικής σχολής, της Σχολής Ευελπίδων για παράδειγμα, που κοιτάζα τις προάλλες. Θα βρει κανείς εκεί πολλά ονόματα νέων αξιωματικών που δεν γεννήθηκαν στην Ελλάδα, αλλά ήρθαν σε μικρή ηλικία με τις οικογένειές τους. Μεγάλωσαν εδώ, πολιτογραφήθηκαν εδώ και πλέον φορούν το εθνόσημο.

Θα αναφερθώ, επίσης, στον νέο Κώδικα Μετανάστευσης που δίνει την υπηκοότητα σε όσους μπήκαν στη χώρα ανήλικοι και συμπλήρωσαν 3 χρόνια στην εκπαίδευση. Είναι, όμως, και το νέο σύστημα για έκδοση αδειών παραμονής, το οποίο θα επιταχύνει δραστικά τη διαδικασία.

Σας θυμίζω, τέλος, ότι διαχειριστήκαμε με επιτυχία το ζήτημα των ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων, που πλέον βρίσκονται σε ασφαλείς δομές ή έχουν ήδη μετεγκατασταθεί σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αντιμετωπίσαμε ακόμη ορισμένες γραφειοκρατικές εμπλοκές και στρεβλώσεις, όπως με την περίπτωση του Σαϊντού Καμαρά, που κινδύνευσε να απελαθεί. Προχωρήσαμε, λοιπόν, σε όλες τις ενέργειες ώστε να μείνει στην Ελλάδα και να τη θεωρεί δεύτερη πατρίδα του, όπως είπα και στον ίδιο στη συνάντησή μας.

07 ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΓΟΥΛΙΩΤΗ

Ηθοποιός
Έχετε δηλώσει πως «η κοινωνική ισότητα είναι ενάντια στην ανθρώπινη φύση». Θα γνωρίζετε, φυσικά, πως, ταυτόχρονα, μεγάλη μερίδα των πολιτών δεν έχει πρόσβαση σε βασικές ανάγκες επιβίωσης. Αυτό στα δικά μου αυτιά ακούγεται σαν να νομιμοποιείτε τις ακραίες ανισότητες στην ελληνική κοινωνία, τη φτώχεια και την ανέχεια. Μοιάζει να είναι μια δήλωση που σας κάνει ίσως να κοιμάστε ήσυχος τα βράδια και σας απενοχοποιεί για τη δυστυχία πολλών ανθρώπων. Δικαιολογεί την πολιτική κατεύθυνση να διατηρείται η πρόσβαση σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής μόνο στις ούτως ή άλλως προνομιακές κοινωνικές ομάδες. Και είναι μια δήλωση που κάνετε χωρίς ποτέ να έχετε βρεθεί στην άλλη πλευρά της άνισης ψαλίδας. Είστε σε θέση να αναφέρετε 5 ξεκάθαρες πρωτοβουλίες που θα εφαρμοστούν άμεσα και θα καταρρίπτουν την αίσθηση που αφήνει η δήλωση αυτή και με τις οποίες θα υπάρχει πρόσβαση στο όνειρο για όλους τους πολίτες; Ή θα δώσετε άλλο ένα pass για τη στοιχειώδη επιβίωση;

Η ερώτησή σας μου δίνει την ευκαιρία να ξεκαθαρίσω αρκετές πτυχές αυτού του σοβαρού ζητήματος. Κατ' αρχάς μιλούσα για τα απολυταρχικά καθεστώτα που, στο όνομα της ισότητας, καταπατούν τα ατομικά δικαιώματα και δεν επιτρέπουν την ανάπτυξη των δυνατοτήτων καθενός. Κάθε άνθρωπος έχει διαφορετικό χαρακτήρα και διαφορετικές ικανότητες. Αυτό που πρέπει να κάνει η Πολιτεία είναι να δημιουργεί τις συνθήκες ώστε οι άνθρωποι να έχουν ίσες ευκαιρίες. Και να στηρίζει τους πιο αδύναμους, ώστε να μη μένει κανείς πίσω. Γιατί αν, βέβαια, κάποιος ισχυρίζεται ότι μπορεί να εξαλείψει τις ανισότητες με μια απόφαση δεν είναι απλώς αφελής, αλλά και επικίνδυνος.

Η δεύτερη ένσταση αφορά τα διάφορα «pass». Τα θεσμοθετήσαμε, όπως και άλλες χώρες στην Ευρώπη, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε έκτακτες ανάγκες. Κυρίως τις πιέσεις που ασκεί ο διεθνής πληθωρισμός στην αγοραστική δύναμη των πολιτών. Και όπως αποδείχθηκε, δεν έλυσαν το πρόβλημα, αλλά βοήθησαν αρκετά. Ήταν, ξαναλέω, επίκαιρες απαντήσεις σε επίκαιρες προκλήσεις. Διαφορετικά, το κράτος θα έπρεπε να κατηγορηθεί για κοινωνική αναισθησία και αδράνεια. Για τις συγκεκριμένες πολιτικές, τώρα, θα μπορούσα να απαριθμήσω δεκάδες πρωτοβουλίες με στόχο την άμβλυνση των ανισοτήτων και την τόνωση των ίσων ευκαιριών. Θα αρκεστώ, όμως, σε πέντε, όπως μου ζητήσατε.

Πρώτη, η μεγάλη μεταρρύθμιση του ΕΣΥ, που είναι ήδη σε εξέλιξη. Σε 4 χρόνια, και μάλιστα εν μέσω πανδημικής θύελλας, αυξήσαμε το προσωπικό με 18.000 νέες προσλήψεις. Διπλασιάσαμε τις κλίνες ΜΕΘ. Και ενισχύσαμε τον προϋπολογισμό για τις δομές υγείας. Στη δεύτερη θητεία μας, θα ακολουθήσουν ακόμη 10.000 προσλήψεις, κυρίως νοσηλευτών, για να προσεγγίσουμε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αλλά και δράσεις ώστε να μειωθεί δραστικά ο χρόνος αναμονής στα χειρουργεία, στα Εξωτερικά Ιατρεία και τα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών. Έχουμε ήδη τους πόρους για να εκσυγχρονίσουμε 80 νοσοκομεία και 156 κέντρα υγείας. Αλλά και να κατασκευάσουμε 5 νέα νοσοκομεία. Και μην ξεχνάτε το μεγάλο πρόγραμμα των δωρεάν προληπτικών εξετάσεων. Ξεκινήσαμε με τους ελέγχους για τον καρκίνο του μαστού και της μήτρας στις Ελληνίδες. Και οι εξετάσεις θα επεκταθούν για τον καρκίνο του εντέρου, του πνεύμονα και τις καρδιοπάθειες σε όλους τους πολίτες.

Δεύτερον, η στεγαστική πολιτική για τη νέα γενιά, με δράσεις προϋπολογισμού 1,8 δισεκατομμυρίου ευρώ. Προκειμένου οι νέοι μας να έχουν περισσότερες ευκαιρίες και λιγότερες έγνοιες. Το πρόγραμμα για τη χορήγηση χαμηλότοκων δανείων σε νέα ζευγάρια για την αγορά σπιτιού είχε τέτοια ζήτηση και έτσι διπλασιάζεται για να καλύψει 20.000 δικαιούχους. Σε συνδυασμό με δράσεις «κοινωνικής αντιπαροχής» και ανακαίνισης, στην επόμενη 4ετία, 137.000 νέοι θα έχουν τη δική τους κατοικία.

Τρίτον, η αναβαθμισμένη Παιδεία. Θυμίζω τα νηπιαγωγεία που διδάσκουν ξένη γλώσσα από τα 4 χρόνια. Τα καλά δημόσια σχολεία, που ήδη έχουν νέα μαθήματα τα οποία σε λίγο θα γίνουν τα μέσω 36.000 διαδραστικών πινάκων διδασκαλίας από την 5η Δημοτικού μέχρι το Λύκειο. Επίσης, τα Πειραματικά και Πρότυπα Σχολεία που από 62 έγιναν 116 και σε λίγο θα είναι 150. Την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Με νέες ειδικότητες που εξασφαλίζουν άμεση απασχόληση. Αλλά και την προσπάθεια που γίνεται ώστε στα πανεπιστήμιά μας να επιστρέψει η γνώση και η ελευθερία αντί για της βαριοπούλες και τη βία των μειοψηφιών.

Τέταρτον, ένα πυκνό πλέγμα δράσεων για την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής. Από το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα που κατοχυρώσαμε συνταγματικά και τώρα αυξάνεται κατά 8%, μέχρι την αύξηση του βασικού μισθού από τα 650 το 2019 στα 780 ευρώ σήμερα. Επίσης, την αύξηση των συντάξεων κατά 8% ύστερα από 12 χρόνια. Αλλά και τα αυξημένα αναπηρικά επιδόματα. Όπως και ο στόχος να μειωθεί το έμφυλο μισθολογικό χάσμα από περίπου 10% σε 5%, και σε 3% μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Όλα αυτά, σε συνδυασμό με την κατάργηση 50 φόρων οι οποίοι επιβάρυναν με 7 δις ετησίως τους πολίτες, συνθέτουν μία κοινωνική πολιτική χωρίς προηγούμενο από καμία άλλη προτίθεται «προοδευτική» κυβέρνηση. Και δεν μιλάμε για πρόσκαιρα pass απέναντι σε πρόσκαιρες δυσκολίες που θα περάσουν. Αλλά για φοροελαφρύνσεις και για αυξήσεις που είναι μόνιμες.

Κλείνω με τη σημαντικότερη, κατά τη γνώμη μου, παρέμβαση που γεφυρώνει τις ανισότητες: Τη δημιουργία πολλών και καλοπληρωμένων νέων θέσεων εργασίας, ώστε οι πολίτες να μην είναι δέσμοι των επιδομάτων και της κρατικής φροντίδας. Αντίθετα, να μπορούν να ζουν με αξιοπρέπεια, να κάνουν σχέδια και να υλοποιούν τα όνειρά τους. Από το 2019 έως σήμερα, η ανεργία καταγράφει τη μεγαλύτερη πτώση σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά έξι και πλέον μονάδες. Έχουμε ήδη 300.000 νέες δουλειές. Και έχουμε στόχο να πέσει στο 8% ταυτόχρονα με την αύξηση όλων των μισθών κατά 25%.

08 ΜΑΡΙΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Ιστορικός
Κύριε Πρωθυπουργέ, είμαστε ένας ναυτικός λαός. Τι σκοπεύετε να κάνετε για την ενίσχυση της Ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας και τη μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων Ελλήνων σε αυτή;

Η ναυτιλία, το πιο παραδοσιακό ίσως επάγγελμα των Ελλήνων, συνεχίζει να είναι αναντικατάστατος πνεύμονας ευημερίας, άρρηκτα συνδεδεμένος με τον πολιτισμό μας. Διαχρονικά, αποτελεί δίαυλο επικοινωνίας της χώρας μας με τον κόσμο: επί αιώνες, τα καράβια μας μεταφέρουν εμπορεύματα και ανθρώπους, μεταδίδοντας ταυτόχρονα ιδέες και νοοτροπίες. Δείγμα της διαρκούς εξωστρέφειάς μας.

Η ναυτιλία μας υπήρξε, επίσης, γόνιμος δέκτης κάθε τεχνολογικής καινοτομίας. Όπως στο παρελθόν πρωταγωνίστησε στο πέρασμα από το ιστίο στον ατμό, έτσι και σήμερα καλείται να διαχειριστεί τη μετάβαση στην κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Η Πολιτεία θα τη στηρίξει ώστε να πετύχει τον στόχο της μείωσης, έως το 2030, των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε σχέση με το 1990. Ήδη, με αλληπάλληλες παρεμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ορίζουμε τις προτεραιότητες. Την ένταση της έρευνας στα εναλλακτικά καύσιμα που θα κινούν στο μέλλον τα πλοία και τη διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού στις θαλάσσιες μεταφορές.

Οι πρωτοβουλίες αυτές πλαισιώνονται με παρεμβάσεις σε εθνικό επίπεδο, όπως η απλοποίηση και ψηφιοποίηση των διαδικασιών νηολόγησης και η αναμόρφωση της δημόσιας ναυτικής εκπαίδευσης, για να μπου περισσότεροι νέοι στα καράβια μας.

Στοχεύουμε, επίσης, στην αναγέννηση της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας μας. Από εκεί που βρίσκονταν στο χείλος της κατάρρευσης, τα ελληνικά ναυπηγεία ξαναζούν. Με τα πλοία που δέχονται στις δεξαμενές τους να πολλαπλασιάζονται, και το προσωπικό τους να αυξάνεται. Την ανάταξη του Νεωρίου στη Σύρο διαδέχεται τώρα η αναγέννηση των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά και Ελευσίνας, με μέριμνα για τη διατήρηση, αλλά και αύξηση των θέσεων εργασίας.

09 ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Ραδιοφωνικός παραγωγός
Γιατί μέχρι σήμερα κανείς πρωθυπουργός δεν έχει κάνει όλες τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις, ώστε να εκσυγχρονιστεί η χώρα; Ενώ ακούμε πολλές υποσχέσεις από όλους πριν από τις εκλογές, πολύ λίγες από αυτές πραγματοποιούνται.

Πρέπει να δούμε τα πράγματα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Είναι αλήθεια ότι οι πολιτικοί στη χώρα μας δεν επιδεικνύουν πάντα απόλυτη συνέπεια μεταξύ των στόχων που θέτουν και των έργων τους. Γι' αυτό και σήμερα παλεύουμε ακόμη για μεταρρυθμίσεις που θα έπρεπε να είχαν γίνει πολλά χρόνια πριν.

Σε ό,τι με αφορά, πάντως, υλοποίησα όλες τις προεκλογικές μου δεσμεύσεις. Σε ορισμένα πεδία, μάλιστα, προχωρήσαμε ακόμη περισσότερο. Παρά τις μεγάλες εξωγενείς κρίσεις, κάναμε πράξη το πρόγραμμά μας και τις βασικές μεταρρυθμίσεις που εισηγήθηκα: Την ψηφιοποίηση εκατοντάδων υπηρεσιών. Την απαλλαγή από φόρους και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας. Τον νέο τρόπο οργάνωσης του κράτους. Την προσέλκυση επενδύσεων. Την αναβάθμιση της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες με νέα προγράμματα σπουδών και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Την αναμόρφωση του ΕΦΚΑ. Τη νέα Υπηρεσία Απασχόλησης. Τον «ατομικό κουμπαρά» ασφάλισης για τις νέες και τους νέους. Και, βέβαια, την εκ βάθρων αναδιοργάνωση της Πολιτικής Προστασίας.

Παρεμβάσεις που συνθέτουν μεγάλες τομές. Αποδεικνύοντας, ταυτόχρονα, ότι οι συγκρούσεις δεν αποτελούν προϋπόθεση για να αλλάξουμε την Ελλάδα. Αντιθέτως, απαιτείται επίμονη δουλειά, γνώση και εμπειρία. Εξαντλητικός σχεδιασμός και συνέργειες. Συμφωνώ, πάντως, ότι απαιτούνται περισσότερες μεταρρυθμίσεις. Αλλά και η σωστή ενημέρωση των πολιτών, γιατί χωρίς τη δική τους συναίνεση δεν μπορούν να εφαρμοστούν. Είναι επίσης σαφές ότι μεγάλες και ουσιαστικές αλλαγές μπορεί να προωθήσει μόνο μια ισχυρή και αυτοδύναμη κυβέρνηση που δεν θα αναλώνεται σε παζάρια και διαρκείς διαπραγματεύσεις με ετερόκλητους εταίρους.

10 ΝΙΚΟΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΟΓΛΟΥ

Μουσικός

Ένα πρόβλημα που θεωρώ πρωταρχικό για την κοινωνία μας είναι η δυσκολία της «γενιάς της κρίσης» να ζήσει αξιοπρεπώς. Και εξηγούμαι: η γενιά που βγήκε στην αγορά εργασίας μέσα στη δεκάχρονη οικονομική κρίση (και την πανδημία που ακολούθησε) εργάζεται στην πλειοψηφία της πολύ σκληρά, αλλά οι απολαβές της είναι απογοητευτικές σε σχέση με το κόστος ζωής και τα ενοίκια, που έχουν εκτοξευθεί. Το αποτέλεσμα είναι να μην μπορεί να απογαλακτιστεί από την οικογένεια και να ζήσει με αυτονομία και αξιοπρέπεια. Πώς σκοπεύετε να το αντιμετωπίσετε;

Θέτετε το ζήτημα στις πραγματικές του διαστάσεις. Πράγματι, η «γενιά της κρίσης», αφού είδε τα όνειρά της να ματαιώνονται και τις προοπτικές της να ακυρώνονται, συναντά και πάλι δυσκολίες. Μπορεί η απειλή της ανεργίας να μην κρέμεται όπως παλιότερα πάνω της, μπορεί οι ευκαιρίες να είναι περισσότερες και καλύτερες, αλλά και πάλι αρκετοί νέοι αδυνατούν να κάνουν μεσοπρόθεσμα σχέδια.

Δεν αρκεί ο χώρος για να αναπτύξω τις πολιτικές μας για τη νέα γενιά. Μπορώ να πω, όμως, ότι η μάχη εναντίον της ανεργίας, με νέες και καλοπληρωμένες θέσεις εργασίας, συνδέεται ευθέως με τις μεταρρυθμίσεις στην Παιδεία. Αλλά ταυτόχρονα και με κοινωνικές πολιτικές που θα δίνουν έμφραση στην προσιτή στέγη. Πρόκειται, με άλλα λόγια, για πρόβλημα με πολλούς παράγοντες και παραμέτρους, που μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο μέσω πολλαπλών και συνεκτικών πολιτικών.

Δεν μπορούμε να μιλάμε στους νέους με γερασμένες ιδέες. Και πρώτη, ανάμεσά τους, είναι η αντιμετώπισή τους σαν ένα ιδιαίτερο, ανώριμο είδος μακριά από την κοινωνία. Διαφωνώ. Η νεολαία μπορεί να έχει, προφανώς, την ιδιαιτερότητα της νιότης, όμως αποτελεί κομμάτι των Ελληνίδων και των Ελλήνων πολιτών. Είμαι καχύποπτος, λοιπόν, απέναντι σ' όποιον διαχωρίζει τη νέα γενιά από το υπόλοιπο κοινωνικό σώμα. Μπορεί να το κάνει για να τη διεκδικήσει με κολακείες. Όμως, την ίδια στιγμή, τη θεωρεί χειραγωγήσιμη, άρα ανεύθυνη και επιπόλαιη.

Η δική μου αντίληψη είναι άλλη. Θα φροντίσω να διδαχτώ από την καθαρή ματιά, από τον ριζοσπαστισμό και τη «σκέψη έξω από το κουτί». Όμως δεν θα διστάσω να διαφωνήσω μαζί τους, αν θεωρήσω μία θέση τους ανεφάρμοστη ή ανεπίκαιρη. Πατί έτσι, νομίζω, χτίζεται και η εμπιστοσύνη μεταξύ μας. Άλλο είναι εκείνο που πρέπει να προσέξουμε: η συνέπεια λόγων και πράξεων. Πατί, πράγματι, οι πολιτικοί μόνο καλά λόγια έχουν για τη νέα γενιά. Κι όμως αυτή τους γυρίζει την πλάτη.

Ακριβώς για τα παραπάνω, η δική μας πολιτική για τους νέους διαπερνά οριζόντια όλες τις πρωτοβουλίες μας. Στην Οικονομία, ας πούμε, έχουν ευνοϊκή φορολογική αντιμετώπιση οι νέοι επιχειρηματίες και οι νέοι αγρότες. Ο βασικός μισθός θα πάει στα 950 ευρώ. Στην Εργασία διευκολύνεται η πρόσβασή τους, με το κράτος να πριμοδοτεί προσλήψεις χωρίς προϋπηρεσία. Η Παιδεία προσανατολίζεται ώστε τα πτυχία να οδηγούν σε ένα αποδοτικό επάγγελμα. Η Ασφάλιση τους επιτρέπει, πια, να ελέγχουν οι ίδιοι τις εισφορές τους. Η Υγεία στρέφεται στην πρόληψη. Από την Παιδική Παχυσαρκία μέχρι τα Συμβουλευτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας, που χρειαζόμαστε όλο και περισσότερο. Ακόμη και οι Ένοπλες Δυνάμεις προσφέρουν, τώρα, δεξιά τους τις οποίες ένας νέος μπορεί να αξιοποιήσει αφού απολυθεί. Βεβαίως, υπάρχουν και στοχευμένες κινήσεις για συγκεκριμένες ανάγκες τους. Το σχέδιο «Σπίτι Μου» στο θέμα της στέγασης. Το Freedom Pass για τη διευκόλυνση της διασκέδασης ή των ταξιδιών τους. Όπως και ο χαμηλός ΦΠΑ στις μετακινήσεις, στα σινεμά ή τα γυμναστήρια. Συνολικά, όμως, θα έλεγα ότι μία ειδική «πολιτική για Νέους», σαν να πρόκειται για μία τάχα ευάλωτη κατηγορία, μου φαίνεται συντηρητική, πιθανόν και προσβλητική. Θα έλεγα, λοιπόν, ότι έχουμε μία Νέα Πολιτική για όλους. Και στο πλαίσιο της, ένα ειδικό ενδιαφέρον για τη νέα γενιά.

Θέλω να είμαι αληθινός. Πατί μόνο έτσι θα γεφρωθούν οι γενιές, αλλά και οι νέοι με τη δημόσια ζωή. Και το μυστικό, εδώ, θεωρώ ότι είναι η ενημέρωση και η συμμετοχή. Πέρασε καιρός, για παράδειγμα, για να αντιληφθούν οι νέοι τι συνέβη με τις θεατρικές σπουδές και τους διορισμούς καλλιτεχνών στο Δημόσιο. Για μέρες ολόκληρες ζούσαν με fake news και απλοϊκά συνθήματα. Ακόμη έχουμε διαφωνίες για την Πανεπιστημιακή Αστυνομία γιατί οι φοιτητές δεν ξέρουν ότι πρόκειται για κορίτσια και αγόρια που πέρασαν από τα ίδια θρανία και θέλουν να βοηθήσουν ώστε η καθημερινότητα στα πανεπιστήμια να γίνει καλύτερη.

Γι' αυτό και «κλειδί» σε αυτό το στοίχημα θεωρώ τη μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων στα δημόσια πράγματα. Να ξέρουν την πραγματικότητα που επικρατεί εκεί και να εισηγούνται τις δικές τους λύσεις. Μόνο έτσι θα εκλείψουν παλιά στερεότυπα και προκαταλήψεις. Αλλά και μόνο τότε θα φανεί ποιες πολιτικές δυνάμεις είναι αληθινά προοδευτικές και ποιες όχι. Ποιες κοιτάζουν μπροστά και ποιες στο χθες.

11 ΕΥΘΥΜΗΣ ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ

Μουσικός (Nightfall)

30 χρόνια μετά τον πατέρα σας, έχετε εσείς τη διακυβέρνηση της χώρας. Τι πιστεύετε ότι έχει αλλάξει στην Ελλάδα από τότε; Ακόμη περισσότερο, τι έχει αλλάξει προς το χειρότερο; Γιατί, αυτό το δεύτερο, είναι σίγουρα πιο ουσιαστικό. Θα το εκτιμούσα αν συμπε-

ριλαμβάνετε στην απάντησή σας αναμνήσεις από πράγματα που ακούγατε στο οικογενειακό σας περιβάλλον, σαν νέος τότε – η περιφρέουσα ατμόσφαιρα στο σπίτι ενός πολιτικού είναι μια όαση πληροφοριών. Πληροφορίες που ίσως θα έκαναν τη διαφορά στην κρίση του κόσμου, αν τις γνώριζε.

Η απάντηση είναι απλή. Η Ελλάδα είναι μια άλλη χώρα σε έναν άλλο κόσμο. Μέσα σε τρεις δεκαετίες, που συμπύκνωση με το τέλος του διπολικού κόσμου, την επικράτηση της φιλελεύθερης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας ως του καλύτερου τρόπου οργάνωσης της κοινωνίας και τις βαθιές αλλαγές που έφερε η ψηφιακή επανάσταση, η Ελλάδα μεταμορφώθηκε εκ βάθρων.

Παρά τις κρίσεις και τα πισωγυρίσματα, παρά τη σχεδόν δεκαετή οικονομική κρίση, η Ελλάδα είναι μια καλύτερη χώρα, που παρακολουθεί στενά τις μεγάλες μεταβολές του κόσμου και επικοινωνεί καλύτερα με αυτόν. Θα χρειάζονταν πολλές σελίδες μόνο για να παραθέσω ενδεικτικά τι πήγε καλύτερα και τι πήγε χειρότερα. Το ισοζύγιο είναι, όμως, αναμφισβήτητα θετικό.

Προς το χειρότερο άλλαξε, ευτυχώς πρόσκαιρα, το θεμέλιο της δημοκρατικής μας συνύπαρξης και η θέση μας στον κόσμο. Η αταλάντευτη πορεία στην Ευρώπη, που τριάντα χρόνια πριν είχε επιτέλους συγκεντρώσει ευρύτατη συναίνεση, απειλήθηκε στα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας. Τότε που η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ μας έφερε κυριολεκτικά μισό βήμα πριν από την έξοδό μας από την ευρωπαϊκή οικογένεια, πριν αλλάξει πορεία στο χείλος του γκρεμού.

Την ίδια εποχή έφτασε το δηλητήριο του δικασμού που διάβρωνε την κοινωνία, υπονομεύοντας την ενότητα που κατακτήσαμε στη Μεταπολίτευση, μετά τις πικρές εμπειρίες του παρελθόντος. Πληρώσαμε πανάκριβα αυτή την περίοδο, και γι' αυτό μας ανησυχούν τόσο οι προσπάθειες ορισμένων να τη νεκραναστήσουν. Ευτυχώς, η κοινωνία βγήκε πιο ώριμη από τις δοκιμασίες και πλέον αποστρέφει το βλέμμα από τις εύκολες απαντήσεις σε δύσκολες ερωτήσεις.

Εδώ εντοπίζεται και η ουσιαστική διαφορά με το παρελθόν. Είχα ζήσει, νεαρός, την οξυτάτη πολιτική σύγκρουση το 1989, όταν ένα μεγάλο σκάνδαλο βρισκόταν στο επίκεντρο της πολιτικής αντιπαράθεσης. Θυμάμαι τον Κωνσταντίνο Μητσότακ και τον Ανδρέα Παπανδρέου να διασταυρώνουν τα ξίφη τους, χωρίς οι διαφορές τους να λάβουν, από καμιά μεριά, έντονα προσωπική διάσταση.

Υπήρχε ένας υπόρρητος σεβασμός, που μπορεί να καλυπτόταν από την ένταση της διαφωνίας, ήταν όμως αισθητός. Και θα με συνοδεύει πάντοτε η ανάμνηση της συνεδρίασης της Βουλής μετά την άναυδη δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη. Όταν ο Κωνσταντίνος Μητσότακς παραμέρισε τη βαριά προσωπική οδύνη για να στείλει ένα μήνυμα ενότητας. Με τον Ανδρέα Παπανδρέου να σπεύδει να τον συλλυπηθεί δηλώνοντας την κοινή αντίθεση στην τρομοκρατία. Σήμερα, λείπουν αντίστοιχοι συμβολισμοί. Μας λείπουν μικρές κινήσεις με ισχυρό αποτύπωμα.

12 ΣΤΑΘΗΣ ΔΡΟΓΩΣΗΣ

Τραγουδοποιός

Κύριε Πρωθυπουργέ, υπάρχει σοβαρό πρόβλημα με τις τιμές των ενοικίων στην Αθήνα! Τα σπίτια για μακροχρόνια ενοικίαση είναι λιγότερα πια λόγω των εφαρμογών βραχυχρόνιας μίσθωσης. Σε συνοικίες όπως το Παγκράτι, το Κουκάκι, τα Εξάρχεια αλλά και στη Νέα Σμύρνη, οι τιμές για να νοικιάσεις ένα μικρό σπίτι 50-60 τετραγωνικών είναι απλησίαστες. Δεν βρίσκεις αξιοπρεπές σπίτι κάτω από 450-500 ευρώ τον μήνα. Το πρόγραμμα αγοράς κατοικίας που εξαγγείλατε είναι σταγόνα στον ωκεανό, δυστυχώς. Η κατάσταση είναι αβίωτη γιατί όσο και να αυξηθούν οι μισθοί, ένας άνθρωπος με 800-900 ευρώ τον μήνα ΔΕΝ μπορεί να νοικιάσει σπίτι πια, εκτός και αν μεταναστεύσει σε άλλη πόλη. Σε άλλες χώρες της Ευρώπης υπάρχουν προσπάθειες ρύθμισης των ενοικίων και της πλατφόρμας βραχυχρόνιας μίσθωσης. Στην Ελλάδα δεν έχουμε ακούσει τίποτα από τα κόμματα. Αναγνωρίζετε το πρόβλημα; Θα κάνετε κάτι για αυτό; Δεν μπορούμε πια να μείνουμε στην πόλη μας! Και παραδοσιακές γειτονιές που παλιά είχαν ζωή, τώρα απλά έχουν καταντήσει ένα σκηνικό ταινίας για τους τουρίστες.

Αναγνωρίζουμε ότι το ζήτημα της στέγασης ιδίως για τους νέους και ακόμη περισσότερο για όσους ζουν στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη είναι ιδιαίτερα οξυμένο, όπως εκδηλώνεται και σε αρκετές μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις. Για αυτό και υλοποιούμε το πρόγραμμα «Σπίτι μου» που προβλέπει την επιδότηση των επιτοκίων 10.000 στεγαστικών δανείων. Λόγω της επιτυχίας του, δεσμευτικά ότι θα διπλασιάσω τον αριθμό των δικαιούχων, ενώ σε συνδυασμό με τις άλλες δράσεις, όταν εφαρμοστεί πλήρως, θα ωφεληθούν 137.000 συμπολίτες μας, ενώ θα διατεθούν συνολικά 1,8 δισ. ευρώ. Είπα περισσότερα για αυτό και με την ευκαιρία άλλων ερωτήσεων για το θέμα.

Στο πρόγραμμα εντάσσεται η Κοινωνική Αντιπαροχή, ώστε ιδιώς να αξιοποιηθούν ακίνητα του δημοσίου τα οποία θα διατίθενται με χαμηλό ενοίκιο σε νέους. Όπως και η επιδότηση ανακίνησης κενών σπιτιών που σήμερα βρίσκονται σε κακή κατάσταση. Τα πολλά κτίρια που μένουν κενά θα πρέπει σταδιακά να εισέλθουν στην αγορά, προκειμένου να ανακοιπηθεί η αύξηση των τιμών.

Από την άλλη, είναι γεγονός ότι πρέπει να ρυθμιστεί το τοπίο στη βραχυχρόνια μίσθωση. Στόχος είναι να περιορίσουμε τον αριθμό των κατοικιών που μπορεί ένας ιδιώτης να διαθέτει σε πλατφόρμα βραχυχρόνιας μίσθωσης. Παράλληλα, διπλασιάζουμε το όριο για την golden visa από τις 250.000 στις 500.000 ευρώ. Το πιο σημαντικό, όμως, είναι να πετύχουμε τον κεντρικό μας στόχο για αύξηση των μισθών. Μόνο έτσι θα μπορούν όλοι, και κυρίως οι νέοι, να στέκονται στα πόδια τους και να αισθάνονται ότι τους περιμένει ένα καλύτερο μέλλον.

Εφόσον μας εμπιστευθούν οι πολίτες την επόμενη τετραετία, σκοπεύουμε να ασχοληθούμε και με τη δυσκολία που αντιμετωπίζουν όσοι εργάζονται σε απομακρυσμένες ή τουριστικές περιοχές να βρουν ένα προσιτό ή και στοιχειωδώς κατάλληλο σπίτι.

13 ΒΑΣΩ ΚΙΝΤΗ

Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Υπάρχουν πολλοί που δεν ανήκουν ιδεολογικά στον χώρο της ΝΔ, που μπορεί να είναι απογοητευμένοι από επιλογές της κυβέρνησης, και ωστόσο την ψηφίζουν επειδή φέρονται υπεύθυνα για τη χώρα. Την υπευθυνότητα αυτή πολλοί τη θεωρούν

δεδομένη για να μπορούν οι ίδιοι ανεύθυνα να υπόσχονται ψηφοθηρικούς μαζιμαλισμούς. Σκέφτονται, ότι αφού οι υπεύθυνοι πολίτες θα κάνουν το καθήκον τους για τη χώρα, οι ίδιοι μπορεί να σκέφτονται τον εαυτό τους ή το κόμμα τους. Τη θεωρείτε κι εσείς δεδομένη αυτήν την υπευθυνότητα; Σκέφτεστε κι εσείς ότι δεν χρειάζεται να κάνουμε τίποτα για όσα ενδιαφέρουν αυτούς τους πολίτες, ότι αυτοί θα έρθουν μόνοι τους; Αν δεν σκέφτεστε έτσι, τι συγκεκριμένο έχετε να υποσχεθείτε σε αυτούς που σας εμπιστεύθηκαν για να κάνετε τις σοβαρές μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη η χώρα; Πόσο μπορούν να ελπίζουν ότι μεταρρυθμίσεις που δεν κάνατε την πρώτη τετραετία ισχυρής κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας θα τις κάνετε τη δεύτερη; Τι σας εμπόδιζε να τις κάνετε; Εξωγενείς παράγοντες, όπως οι αλληπάλληλες κρίσεις, το εικαζόμενο πολιτικό κόστος ή μήπως άλλος προσανατολισμός; Το ερώτημα είναι: Γιατί να σας εμπιστευθούν πολίτες που δεν συμμερίζονται την δική σας επιθυμία για εξουσία και τον δικό σας ιδεολογικό προσανατολισμό;

Σε καμία περίπτωση δεν θεωρώ δεδομένη τη στήριξη κανενός πολίτη. Αν κάτι με απασχολεί –και σε προσωπικό επίπεδο– είναι να έχω ήσυχη τη συνειδησή μου ότι έκανα ό,τι περνούσε από το χέρι μου για να πάμε τη χώρα μπροστά. Γνωρίζω, επίσης, ότι τόσο το 2019, όσο ακόμη και το 2016 στις εσωκομματικές εκλογές, με στήριξαν άνθρωποι που δεν ανήκουν παραδοσιακά στη Νέα Δημοκρατία.

Από την άλλη, και εγώ από την πλευρά μου, δεν αξιοποίησα αποκλειστικά στελέχη από τον στενό πυρήνα του κόμματός μου. Επιμένω, συνεπώς, ότι η καλύτερη λύση για τον τόπο είναι η αυτοδυναμία της Νέας Δημοκρατίας. Όμως, ταυτόχρονα, δεσμεύομαι ότι, όπως λέω συχνά, θα σχηματίσω μια κυβέρνηση ενός κόμματος, αλλά όχι ενός χρώματος. Και έχω αποδείξει ότι μπορώ να το κάνω. Όσον αφορά τις πολιτικές, θεωρώ ότι ανταποκριθήκαμε σε μεγάλο βαθμό στις προσδοκίες όσων αναφέρατε: Ανατάξαμε την ελληνική οικονομία. Ψηφιοποιήσαμε πολλές από τις συναλλαγές του πολίτη με το κράτος. Αποκαταστήσαμε τη διεθνή αξιοπιστία της χώρας. Κλείσαμε την πόρτα στον λαϊκισμό. Όλα αυτά ήταν αιτήματα ενός ευρύτερου ρεύματος πολιτών πέραν των παλαιών κομματικών τειχών.

Γνωρίζω, ασφαλώς, ότι υπάρχουν τομείς, κυρίως στη λειτουργία του κράτους, όπου μένουν πολλά να γίνουν. Στα νοσοκομεία, για παράδειγμα, ή στα πανεπιστήμια. Όπου οι τομείς και οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να προχωρήσουν πιο γρήγορα και πιο τολμηρά. Γι' αυτό ζητώ και την ισχυρή εντολή των πολιτών. Επειδή, παράλληλα, νομίζω ότι προβάλαμε κι ένα διαφορετικό υπόδειγμα πολιτικής συμπεριφοράς. Μην διστάζοντας να παραδεχτούμε αδυναμίες και προσπαθώντας να τις υπερβούμε.

Θεωρώ πάντως ότι, παρά τα λάθη μας, είμαστε η μοναδική πολιτική δύναμη που θέλει και μπορεί να προωθήσει τις αλλαγές που έχει ανάγκη η χώρα. Ενώ, από την άλλη πλευρά, έχω την άποψη ότι και οι πολίτες για τους οποίους με ρωτήσατε αντιλαμβάνονται πως η προσπάθεια που εγκαινιάσαμε το 2019 δεν είναι στατική, αλλά δυναμική. Ξέρουν ότι η ανανέωση ιδεών και προσώπων χρειάζεται κάποιο χρόνο. Ωστε, κάνοντας καλύτερη τη χώρα, να γινόμαστε και εμείς καλύτεροι.

14 | ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ

Συγγραφέας

Με ποιον Πρωθυπουργό της νεότερης Ελλάδας θα επιθυμούσατε να σας συγκρίνει ο ιστορικός του μέλλοντος; Από ποια διεθνή προσωπικότητα έχετε εμπνευστεί, διδαχθεί, επηρεαστεί;

Κατ' αρχάς, κύριε Χωμενίδη, θα ήθελα να με κρίνει ο ιστορικός του παρόντος. Οι πολίτες, δηλαδή, ως έναν Πρωθυπουργό που με τις αλλαγές που έκανε κατάφερε ώστε η Ελλάδα να «αλλάξει πίστα» και να μην έχει τίποτα να ζηλέψει από τις πιο προηγμένες ευρωπαϊκές χώρες. Που δίνει με ειλικρίνεια και τόλμη μάχες για την πρόοδο της χώρας, εντός και εκτός συνόρων. Ως έναν Πρωθυπουργό που βελτίωσε την καθημερινότητα των πολιτών και ιδίως τη ζωή των πιο ευάλωτων. Αλλά και ως έναν Πρωθυπουργό που αναγνώρισε τα λάθη του και έσπευσε να τα διορθώσει, αναζητώντας ευκαιρίες ακόμη και στις αστοχίες.

Αυτά προσπαθώ να κάνω. Κάθε Πρωθυπουργός βρίσκεται στο τιμόνι της χώρας σε διαφορετικές εποχές. Αφήνω λοιπόν τις συγκρίσεις στον ιστορικό του μέλλοντος κι όταν θα έχω ολοκληρώσει την πολιτική μου διαδρομή.

Απαντώντας, τώρα, στο δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας, θα αναφέρω τον Αβραάμ Λίνκολν. Για το θάρρος, την επιμονή και το όραμά του, να καταργήσει τη δουλεία, να ενώσει την Αμερική, να προωθήσει την ισότητα των πολιτών. Πρόκειται για μια συγκλονιστική προσωπικότητα που σφράγισε όχι μόνο την πορεία των ΗΠΑ, αλλά ενέπνευσε και εμπνέει κάθε φιλελεύθερο άνθρωπο παντού στον κόσμο.

15 | ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΚΟΡΙΤΣΑΣ

Σκηνοθέτης

Όπως έχετε εξαγγείλει, η νέα κυβέρνηση θα δώσει τη μάχη στα πανεπιστήμια, τη δικαιοσύνη, την αξιολόγηση στο Δημόσιο. Εκεί θα αντιμετωπίσει τις ριζωμένες εφεδρείες της χρεοκοπημένης Ελλάδας, αυτές του κρατισμού και του κομματισμού με σημαιοφόρο τους την κάθε λογής αριστερά. Εφεδρείες που υπάρχουν –σκόρπιες ευτυχώς– και στον δικό σας χώρο. Για να δοθεί αυτή, η κρισιμότερη όλων μάχη, με τη μεγαλύτερη δυνατή πλειοψηφία, σκοπεύετε –όπως ήδη κάνατε π.χ. με τους κ.κ. Πιερρακάκη, Τσακλόγλου, Χρυσοχοϊδη και άλλους– να συνεχιστεί η συστράτευση και με άλλες υγιείς μεταρρυθμιστικές δυνάμεις που παραμένουν εκτός ΝΔ ή ακόμα και εκτός πολιτικής;

Τις αντιδράσεις που περιγράφετε τις είδαμε σε κάθε βήμα, όταν προσπαθήσαμε να κάνουμε αλλαγές, με πρωταγωνιστή τον ΣΥΡΙΖΑ, που μάλιστα μιλάει στο όνομα της προόδου. Από τη μεταρρύθμιση του ΕΦΚΑ, μέχρι την αντιμετώπιση της ανομίας στα Πανεπιστήμια και την αξιολόγηση, μέχρι ακόμη και στα εμβόλια. Ολοκληρώνοντας την πρώτη μας τετραετία, νομίζω πάντως

ότι παρότι κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε πολλές κρίσεις, οι πολίτες διαπιστώνουν αλλαγές σε πολλούς τομείς. Βλέπουν, για παράδειγμα, ότι εξυπηρετούνται γρήγορα μέσω των ψηφιακών συναλλαγών τους με το Δημόσιο. Διαπιστώνουν ότι ο ΕΦΚΑ βγάδι πιο γρήγορα τις συντάξεις. Ότι ειδοποιούνται αμέσως για τους φυσικούς κινδύνους από το «112». Ότι προχωρήσαμε στην αναδιοργάνωση και στον εκσυγχρονισμό σειράς κρατικών επιχειρήσεων, όπως π.χ. η ΔΕΗ, τα Ναυπηγεία. Είδαν ένα κράτος να οργανώνει μία πρωτοποριακή εκστρατεία εμβολιασμού και την Ελλάδα να κάνει άλματα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Όλα αυτά και πολλά άλλα δεν αποτελούν υπόθεση μόνο κάποιων μεμονωμένων προσώπων, που αναμφισβήτητα είχαν εξαιρετικά σημαντική συμβολή, αλλά προγραμματικές επιλογές της ΝΔ που τις υπηρέτησε ολόκληρη η κυβέρνηση. Αλλού προχωρήσαμε πιο γρήγορα, αλλού όχι.

Από την πρώτη ημέρα που εκλέχτηκε στην ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας, μίλησα για μια μεγάλη παράταξη που αγκαλιάζει κάθε πολίτη που μοιράζεται την αγωνία μας για το μέλλον της χώρας και τον ενθουσιασμό μας για να την αλλάξουμε, να δώσουμε στους Έλληνες όσα αξίζουν. Η μεγάλη κεντροδεξιά φιλελεύθερη παράταξη υποδέχθηκε στους κόλπους της πολίτες από διαφορετικές ιδεολογικές κοίτες και άλλες πολιτικές αφετηρίες. Όχι μόνο πρόσωπα όπως αυτά που αναφέρατε, με εμπειρία και επιτυχημένη δράση σε άλλους κομματικούς χώρους και την πραγματική οικονομία, αλλά και χιλιάδες, δεκάδες χιλιάδες ανώνυμοι πολίτες. Στις εκλογές του 2019 η ΝΔ εξέφρασε αυτό το ευρύ μεταρρυθμιστικό ρεύμα, που έχοντας δώσει σκληρή μάχη κατά του λαϊκισμού, ήθελε να γίνει η Ελλάδα μια χώρα πραγματικά ευρωπαϊκή. Που θα πρωταγωνιστεί και δεν θα είναι ουραγός. Έχοντας ήδη μια κοινή διαδρομή με αυτές τις δυνάμεις, ο στόχος για μια παραγωγική, κοινωνική, δίκαιη, πράσινη, ψηφιακή, ισχυρή Ελλάδα, παραμένει. Θέλουμε να κλείσει η χώρα μας το χάσμα που τη χωρίζει με την Ευρώπη, σε διάφορους τομείς.

Ουδέποτε φιλοδοξούσα να είμαι ένας απλός διαχειριστής Πρωθυπουργός. Είμαι πολύ πιο έτοιμος και πιο έμπειρος και αποφασισμένος, αν οι πολίτες μας εμπιστευθούν για μια νέα 4ετία. Θέλω να αλλάξω τη χώρα, θέλω να την κάνω πραγματικά Ευρώπη. Θέλω να μειώσω τις κοινωνικές ανισότητες και θέλω η Ελλάδα να μπορεί να πρωταγωνιστεί στους τομείς όπου μπορούμε να είμαστε πρωταθλητές. Όλα αυτά μπορούμε να τα κάνουμε βασίζόμενοι στο στελεχειακό δυναμικό της ΝΔ αλλά και σε ευρύτερες μεταρρυθμιστικές δυνάμεις. Στο ερώτημά σας δίνει απάντηση και το ψηφιδόεπιτομικό Επικρατείας που ανακοινώσαμε, που είναι διαφορετικό από όσα γίνονταν μέχρι σήμερα. Ήθελα να επιβραβεύσω γυναίκες και άντρες που έχουν διακριθεί για τη δουλειά τους και όχι κατ' ανάγκη πρόσωπα με υψηλά επίπεδα αναγνωρισιμότητας, στέλνοντας παράλληλα ένα μήνυμα στην κοινωνία. Ότι μας ενδιαφέρει πολύ περισσότερο η αναγνώριση, στον τομέα που δραστηριοποιείται ο καθένας, και λιγότερο η αναγνωρισιμότητα. Δίνουμε τη δυνατότητα σε νέα πρόσωπα να δοκιμαστούν στον δύσκολο στίβο της πολιτικής και, όσοι εκλεγούν, να εκπροσωπήσουν την παράταξη στη Βουλή φέρνοντας κάτι καινούριο. Σε αυτό τον δρόμο θα συνεχίσουμε.

16

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Συγγραφέας

Έχω πολλές ερωτήσεις. Σε μερικές ξέρω πάνω-κάτω τι θα απαντούσε ο κ. Κυριάκος Μητσοτάκης. Να λοιπόν μία από αυτές, που ίσως ακούγεται υπερβολικά γενική. Πώς σκοπεύετε να αντιμετωπίσετε τα «κατεστημένα» στους βασικούς τομείς του κράτους; Για παράδειγμα, το κατεστημένο της άκρας αριστεράς σε όλες τις βαθμίδες της παιδείας – με όλα όσα επισύρει: μονομερή γνώση, προπαγάνδα, βία, εκφοβισμό των μεν από τους δε, απουσία κύρους και αυθεντίας των διδασκόντων, φτωχική σκέψη, αναχρονιστική μεθοδολογία, χαμηλό επιστημονικό επίπεδο (ιδιαίτερα στις επιστήμες του ανθρώπου), ευνοιοκρατία, μη-σχέση με τον κόσμο της εργασίας; Λέω ότι η ερώτηση είναι υπερβολικά γενική διότι αφορά επίσης το σύστημα της Δικαιοσύνης, το σύστημα της ασφάλειας, το σύστημα της φορολογίας, το ευρύτερο σύστημα του νόμου ο οποίος στη χώρα μας παραβιάζεται, νοθεύεται, αραιώνει και, σε πολλές περιπτώσεις, εφαρμόζεται προαιρετικά.

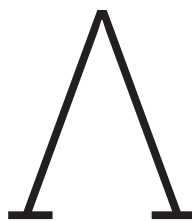
Νομίζω ότι η ερώτησή σας εμπεριέχει σε κάποιο βαθμό και την απάντηση: Ανοίγοντας τους ορίζοντες σε κάθε επίπεδο. Δημιουργώντας ένα περιβάλλον, όπου δεν θα χωρούν ο «ωκαδερισμός», ο συντεχνιασμός και οι πελατειακές σχέσεις, όπου δεν θα επιβραβεύεται η ήσυχον προσπάθεια. Όσον αφορά στα Πανεπιστήμια, η εξωστρέφεια, η διασύνδεση της έρευνας με την παραγωγή, οι ακαδημαϊκές συνεργασίες, η αξιολόγηση είναι μερικά από αυτά τα στοιχεία. Τα μεγαλύτερα ελληνικά πανεπιστήμια ξεκίνησαν ήδη συνεργασίες με κορυφαία ΑΕΙ του εξωτερικού όπως το Harvard και το Yale. Η χρηματοδότηση έχει συνδεθεί με το ερευνητικό έργο. Θα επιδιώξουμε αλλαγή του άρθρου 16 για την ίδρυση μη κρατικών ΑΕΙ, αφού είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη στην οποία υπάρχει συνταγματική απαγόρευση. Έτσι θα ανοίξει ο δρόμος ώστε η Ελλάδα να προσελκύσει φοιτητές από όλον τον κόσμο και να αναδειχθεί σε περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης. Αυτό θα συμβάλει σε έναν υγιή συναγωνισμό με τα δημόσια πανεπιστήμια και στη βελτίωση του επιπέδου της εκπαίδευσης για όλους, καθώς και στην ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας. Επίσης αντιμετωπίσαμε εστίες ανομίας δεκαετιών εντός των ΑΕΙ και θεσμοθετήσαμε νέο πλαίσιο που προστατεύει το άσυλο των ιδεών κι όχι της ανομίας. Όλα αυτά σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες αλλαγές που έχουν δρομολογηθεί, ξεκινώντας από το νηπιαγωγείο, θα συμβάλουν και στη δημιουργία μιας διαφορετικής νοοτροπίας, ενώ η αξιολόγηση στο δημόσιο που κάποτε ήταν ταμπού, σήμερα αναγνωρίζεται ως αναγκαιότητα. Στις αρχές Μαρτίου, έγινε για πρώτη φορά ο πρώτος οριζόντιος διαγωνισμός του ΑΣΕΠ με 75.000 συμπολίτες να συμμετέχουν στις εξετάσεις, ώστε να έχουμε μία «δεξαμενή» 12.000 προσλήψεων που θα γίνουν με μονιμοποίηση των υπαλλήλων, ύστερα από δύο χρόνια έμμισθης υπηρεσίας, ως δόκιμοι. Και παράλληλα προχωράμε πιο γρήγορα στην ψηφιοποίηση του κράτους. Όλα αυτά που περιγράφω δεν είναι στοιχεία τεχνικά. Η εξωστρέφεια, η λογοδοσία, η στοχοθεσία και η αξιολόγηση συμβάλλουν καθοριστικά στην εμπέδωση μιας εντελώς διαφορετικής κουλτούρας, που πιστεύω ότι σταδιακά θα κάνει τα φαινόμενα που περιγράφετε, περιθωριακά. Έχουν γίνει σημαντικά βήματα, γνωρίζετε καλά ότι χρόνιες παθογένειες, κατεστημένες αντιλήψεις και καταστάσεις όπως αυτές που περιγράφετε, δεν αλλάζουν σε λίγα χρόνια. Ξέρω καλά ότι παρόμοιες μεταρρυθμιστικές τομές πολεμήθηκαν και θα συνεχίσουν να συναντούν αντιδράσεις. Αλλά πίσω από αυτές τις τομές, στοιχίζονται όλο και μεγαλύτερες μερίδες πολιτών, διευρύνοντας την απήχυσή τους. Θα προχωρήσουμε μπροστά. Εφόσον μάς εμπιστευθούν οι πολίτες, νιώθω πιο έμπειρος και είμαι πιο αποφασισμένος να συγκρουστώ ακόμη πιο τολμηρά με αυτούς που θέλουν να κρατήσουν τη χώρα πίσω.

A portrait of Alexis Tsipras, a middle-aged man with dark hair, wearing a light blue striped button-down shirt. He is sitting at a white table with his hands clasped in front of him. He is wearing a watch on his left wrist. The background is a plain, light blue wall.

Αλέξης Τσίπρας

Να γίνουν οι νέοι η κινητήρια
δύναμη της αλλαγής

Άρθρο του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία στην ATHENS VOICE

ίγες ημέρες έμειναν για την κρίσιμη εκλογική αναμέτρηση της 21ης Μαΐου. Λίγες ημέρες για να γίνει πράξη η πολιτική αλλαγή, αλλά κυρίως μια

μεγάλη αλλαγή στη ζωή μας. Γιατί το αίτημα για αλλαγή το καθιστούν επίκαιρο οι πολιτικές της ΝΔ και του κ. Μητσοτάκη αυτά τα τέσσερα χρόνια. Πολιτικές που διεύρυναν τις ανισότητες, ευνόησαν ελάχιστους ισχυρούς σε βάρος των πολλών, διόγκωσαν την ανασφάλεια, υπονόμισαν το κράτος δικαίου.

Καμία μεγάλη αλλαγή στην ιστορία δεν έγινε χωρίς να έχει στο επίκεντρο τους νέους ανθρώπους. Και σήμερα στην Ελλάδα οι νέες και νέοι βιώνουν τις ανισότητες και τον αποκλεισμό. Ποια, όμως, μπορεί να είναι η προοπτική της χώρας, αν το πιο δυναμικό και μορφωμένο κομμάτι της κοινωνίας συνεχίσει να ζει μετ'εμποδίων; Αν συνεχίσει να αναζητά στο εξωτερικό τις ευκαιρίες που στερείται στη χώρα μας;

Το ζητούμενο καταρχήν είναι να αντισητήσουμε ότι αυτή η πορεία είναι προκαθορισμένη. Εμείς λέμε ότι τα πράγματα μπορούν να πάνε αλλιώς. Πρέπει επίσης να απαντήσουμε πού θέλουμε να πάμε. Εμείς λέμε ότι η Ελλάδα πρέπει να γίνει μια κανονική ευρωπαϊκή χώρα, στην εργασία, στο κοινωνικό κράτος, στα ανθρώπινα δικαιώματα. Εν τέλει, εκείνο για το οποίο οφείλουμε να εργαστούμε είναι η αυτονομία στη ζωή των νέων ανθρώπων. Διότι έτσι θα απελευθερωθούν όλες οι δυνατότητες, ο πλούτος των γνώσεων και των εμπειριών τους. Έτσι θα ανοίξει μια νέα περίοδος ανάπτυξης και προόδου για την Ελλάδα.

Σήμερα υψώνονται εμπόδια για τη νέα γενιά. Εμπόδια από τις χαμηλές αμοιβές και τα εξαντλητικά ωράρια. Εμπόδια από τη στεγαστική κρίση και τα υψηλά κόστη διαβίωσης. Εμπόδια στην αξιοπρεπή φροντίδα υγείας. Εμπόδια στην γνώση. Εμπόδια στην κοινωνική κινητικότητα από τους μηχανισμούς αναπαραγωγής της οικογενειοκρατίας. Εμπόδια ακόμη και στην αγάπη.

Συνεπώς, οφείλουμε να οραματιστούμε

για μια ζωή χωρίς εμπόδια για τους νέους ανθρώπους. Είναι χρέος μας να κάνουμε το όραμα εφαρμόσιμη πολιτική. Στον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία έχουμε την εμπειρία, τη γνώση και το σχέδιο για να το πετύχουμε με μια προοδευτική κυβέρνηση.

Η εργασία βρίσκεται στο επίκεντρο του προγράμματός μας. Η ακρίβεια καθιστά επιτακτική ανάγκη την άμεση αύξηση του κατώτατου μισθού στα 880 ευρώ και τη θεσμοθέτηση ετήσιας τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Παράλληλα, με ξεπάγωμα των τριετιών και αποκατάσταση των συλλογικών συμβάσεων, στοχεύουμε στην αύξηση των μισθών συνολικά. Με την επανασύσταση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και την κατάργηση των ρυθμίσεων της κυβέρνησης της ΝΔ, που εισήγαγαν τις απλήρωτες υπερωρίες, επαναφέρουμε την ασφάλεια, τη νομιμότητα, την αξιοπρέπεια στην εργασία.

Το άλλο μεγάλο ζήτημα είναι η αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης. Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάζουμε να βάλουμε κανόνες στη βραχυχρόνια μίσθωση απαγορεύοντας το αίτημα σε νομικά πρόσωπα, δημιουργώντας Τράπεζα στέγης με αναξιοποίητα διαμερίσματα για τη χορήγηση οικονομικά προσιτής κατοικίας σε νέα ζευγάρια και διπλασιάζοντας την επιδότηση ενοικίου σε νέες και νέους 25 έως 44 ετών.

Επένδυση στο μέλλον σημαίνει, όμως, και ισχυρή Δημόσια Υγεία και Παιδεία. Σημαίνει στήριξη του Πολιτισμού και των ανθρώπων του. Η δραματική εμπειρία της πανδημίας μάς υποχρεώνει να οικοδομήσουμε ένα νέο Εθνικό Σύστημα Υγείας για όλους, με αύξηση των δαπανών Υγείας στο 7% του ΑΕΠ και με εισαγωγικό μισθό 2.000 ευρώ στους γιατρούς, προκειμένου να ανακόψουμε τη φυγή νέων επιστημόνων. Παράλληλα, η προοπτική της νέας γενιάς εξαρτάται στον μεγαλύτερο βαθμό από την επένδυση στη γνώση. Και αυτό σημαί-

νει αύξηση της χρηματοδότησης για την Παιδεία στο 5% του ΑΕΠ, ενίσχυση των δημόσιων πανεπιστημίων και της έρευνας και κατάργηση της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής από φέτος. Ταυτόχρονα, στον Πολιτισμό, καταργούμε το ΠΔ 85/2022 και ενισχύουμε την καλλιτεχνική εκπαίδευση ιδρύοντας Ανώτατη Σχολή Παραστατικών Τεχνών.

Οι ίσες ευκαιρίες για όλους είναι επίσης ένα από τα μεγάλα ζητούμενα της εποχής. Ο κ. Μητσοτάκης εκλέχθηκε στο όνομα της αριστείας και αυτά τα τέσσερα χρόνια το ρουσφέτι και η οικογενειοκρατία έγιναν ο κανόνας. Το δε επιτελικό κράτος κατέρρευσε με τον πιο τραγικό τρόπο στο δυστύχημα των Τεμπών. Συνεπώς, η αξιοκρατία, η λογοδοσία, η διαφάνεια στο κράτος γίνονται αιτήματα επίκαιρα όσο ποτέ άλλοτε. Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε δεσμευτεί, μεταξύ άλλων, ότι το σύνολο των προσλήψεων θα γίνεται υπό την εποπτεία του ΑΣΕΠ.

Εκτός από τις ίσες ευκαιρίες, στον πυρήνα της πολιτικής μας βρίσκονται τα ίσα δικαιώματα για όλους. Αλλωστε, η κυβέρνηση

του ΣΥΡΙΖΑ ήταν αυτή που νομοθέτησε το σύμφωνο συμβίωσης για τα ομόφυλα ζευγάρια και τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου. Το επόμενο σημαντικό βήμα, για το οποίο έχουμε δεσμευτεί και έχουμε ήδη καταθέσει πρόταση νόμου, είναι η θεσμοθέτηση του γάμου για όλα τα ζευγάρια, ανεξαρτήτως φύλου, με πλήρη δικαιώματα, καθώς και το δικαίωμα τεκνοθεσίας.

Τα πράγματα λοιπόν μπορούν όντως να πάνε αλλιώς. Πολύ απλά γιατί δεν είμαστε όλοι το ίδιο. Και το κρίσιμο είναι οι νέοι άνθρωποι να συμμετέχουν στις εκλογές της 21ης Μαΐου. Να γίνουν η κινητήρια δύναμη της αλλαγής που έχει ανάγκη ο τόπος. Όσο με τη νίκη του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και μια προοδευτική κυβέρνηση συνεργασίας να ξημερώσει μια άλλη μέρα, με δικαιοσύνη για όλους, με δικαιοσύνη παντού. ●

Οφείλουμε να οραματιστούμε μια ζωή χωρίς εμπόδια για τους νέους ανθρώπους. Είναι χρέος μας να κάνουμε το όραμα, εφαρμόσιμη πολιτική.

A portrait of Nikos Androulakis, a man with short brown hair and a beard, wearing a dark blue suit, white shirt, and dark tie. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a solid green color.

Νίκος Ανδρουλάκης

Μόνο ένα ισχυρό
ΠΑΣΟΚ μπορεί
να αποτελέσει
ανάχωμα στον
λαϊκισμό και τον
πελατειακό ελιτισμό

Άρθρο του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής στην ATHENS VOICE

Στις εκλογές της 21ης Μαΐου δεν υπάρχει ο κίνδυνος ακυβερνησίας αλλά κίνδυνος ακινησίας και θεσμικής και κοινωνικής παρακμής. Έχουμε να διαλέξουμε ανάμεσα στη στασιμότητα και την προοπτική. Θέλουμε ένα κράτος που βυθίζει τους πολίτες στην αβεβαιότητα, εργαλειοποιεί τους θεσμούς, ένα κράτος ρουσφετιών, διαφθοράς, αδιαφάνειας, ή ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος που σέβεται τους πολίτες, στηρίζει τους πιο αδύναμους, δίνει ευκαιρίες στις νέες γενιές να χτίσουν με αξιοπρέπεια τη ζωή που επιθυμούν;

Η ελληνική κοινωνία έχει δοκιμαστεί σκληρά από τις αλληπάλληλες κρίσεις. Το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών έφερε στην επιφάνεια τη συσσωρευμένη απογοήτευση των πολιτών, που έγιναν μάρτυρες της αδυναμίας της Πολιτείας να διασφαλίσει τα αυτονόητα. Αποκαλύφθηκε ο αλαζονικός τρόπος άσκησης εξουσίας δύο αποτυχημένων μοντέλων διακυβέρνησης, που ευνοούν τους λίγους και ισχυρούς, αλλά περιφρονούν το δημόσιο συμφέρον.

Ένα ισχυρό ΠΑΣΟΚ μπορεί να αποτελέσει ανάχωμα στον λαϊκισμό του κ. Τσίπρα και στον πελατειακό ελιτισμό του κ. Μητσοτάκη. Οι πολίτες έχουν πικρή εμπειρία και από τους δύο. Στοιχίστηκαν εναντίον των μέτρων διάσωσης της χώρας το 2010, επενδύοντας στην τοξικότητα και τη δικόνοια. Επιτέθηκαν λυσσαλέα στις ανεξάρτητες αρχές και υπερασπίζονται μέχρι τέλους τα συστήματα των κολλητών και των αντιψιών τους που εξέθρεψαν για να αγκιστρωθούν στην εξουσία.

Απευθύνομαι σε κάθε προοδευτικό και δημοκράτη πολίτη για να στείλουμε μαζί ένα ξεκάθαρο μήνυμα Αλλαγής. Με ένα ισχυρό διψήφιο ποσοστό θα επιδιώξουμε τις προγραμματικές συγκλίσεις που έχει ανάγκη η πατρίδα μας για να προχωρήσει μπροστά. Με πρόσωπα κοινής αποδοχής που θα υπηρετήσουν την αλλαγή προτύπου διακυβέρνησης, με σεβασμό στο κράτος δικαίου, αξιο-

κρατία, διαφάνεια και μια οικονομική πολιτική που οδηγεί στην πραγματική σύγκλιση του επιπέδου ζωής μας με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Για να συγκρουστούμε με ό,τι κρατά τη χώρα δεμένη στο παρελθόν και να στηρίξουμε με τολμηρές αποφάσεις την κοινωνία απέναντι στις μεγάλες διεθνείς προκλήσεις με τις οποίες είμαστε αντιμέτωποι. Έχουμε χρέος να στηρίξουμε τις νεότερες γενιές της πατρίδας μας που βλέπουν σήμερα την ανάπτυξη του κ. Μητσοτάκη να περιορίζεται σε θέσεις μερικής απασχόλησης των 400-500 ευρώ. Οι πραγματικοί μισθοί μειώθηκαν το 2022 κατά 7,4% κι ένας στους τέσσερις νέους μας είναι άνεργος ή θα αντιμετωπίσει τον κίνδυνο της φτώχειας τα επόμενα χρόνια.

Προτείνουμε τετραετή επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών με πόρους του ΕΣΠΑ για να προσληφθούν 50.000 νέοι άνεργοι με πλήρη απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και φορολογικά και ασφαλιστικά κίνητρα αλλά και απαλλαγές για κάθε νέο επιχειρηματία κι ελεύθερο επαγγελματία. Με ειδικά προγράμματα μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικών προσπαθειών με έμφαση στην καινοτομία.

Μίλησα πρώτος από όλους για τη μεγάλη εθνική πρόκληση του δημογραφικού. Οφείλουμε να στηρίξουμε τα νέα ζευγάρια. Έχω δεσμευτεί ότι δεν θα μείνει κανένα παιδί εκτός βρεφονηπιακών σταθμών και κέντρων δημιουργικής απασχόλησης. Στηρίζουμε τις νέες οικογένειες με επίδομα 200 ευρώ μηνιαίως για κάθε παιδί που γεννιέται ως την ηλικία των 3 ετών με εισοδηματικά κριτήρια, καθώς και φοροαπαλλαγές και φορολογικά κίνητρα για τις οικογένειες με παιδιά.

Δημιουργούμε μια δεξαμενή 150.000 κοινωνικών κατοικιών είτε νεόδμητων με πόρους Ταμείου Ανάκαμψης είτε ανακαινισμένων με παροχή κινήτρων

στους ιδιοκτήτες, ώστε να διατεθούν με χαμηλό ενοίκιο σε νέα ζευγάρια για να ξεκινήσουν με αξιοπρέπεια τη ζωή τους. Οφείλουμε να στηρίξουμε και τις νέες μητέρες για αυτό προτείνουμε ενίσχυση του επιδόματος μητρότητας για γυναίκες ελεύθερες επαγγελματίες.

Είναι χρέος μας να διασφαλίσουμε στα παιδιά μας ίσες ευκαιρίες δίνοντας προτεραιότητα στην ποιοτική δημόσια εκπαίδευση, ώστε να λάβουν όλα τα εφόδια για να οικοδομήσουν ένα καλύτερο μέλλον. Απαιτείται αύξηση της δημόσιας δαπάνης για την Παιδεία, ώστε να φτάσει σταδιακά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Προτείνουμε την καθιέρωση ενός Εθνικού Απολυτηρίου κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα που θα απαλλάξει την ελληνική οικογένεια από το βάρος των φροντιστηρίων, καθώς κι ενίσχυση της ειδικής αγωγής για ένα πραγματικό σχολείο της συμπερίληψης.

Είναι προσωπικό μου στοίχημα να ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη της ελληνικής κοινωνίας, κυρίως των νέων ανθρώπων που έχουν απογοητευθεί από τη θεσμική παρακμή, την απαξίωση, τις στρατιές μετακλιτών

υπαλλήλων. Για αυτό και μία από τις δεσμεύσεις μου είναι μέσα σε δύο μήνες από τον σχηματισμό κυβέρνησης, να στελεχωθούν όλοι οι οργανισμοί και τα νοσοκομεία, μέσω ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού, με αύξηση οικονομικών κινήτρων ώστε να προσελκύσουμε τους καλύτερους Έλληνες με δυνατά βιογραφικά.

Στις 21 Μαΐου έχουμε την ευκαιρία να πάρουμε μαζί μια Απόφαση Αλλαγής για να οδηγήσουμε τη χώρα μας στο μέλλον με σταθερότητα, ευμερσία, κοινωνική δικαιοσύνη. Να επισφραγίσουμε ότι η Δημοκρατική Παράταξη των μεγάλων αλλαγών, του ΑΣΕΠ και του ΕΣΥ, που έδωσε αξιοπρέπεια στον λαό μας, επέστρεψε ως πρωταγωνιστής για να αλλάξει ξανά την Ελλάδα. ●

*Είναι προσωπικό μου
στοίχημα να ανακτήσουμε
την εμπιστοσύνη της
ελληνικής κοινωνίας,
κυρίως των νέων ανθρώπων
που έχουν απογοητευθεί
από τη θεσμική παρακμή*

A professional portrait of a middle-aged man with short, graying hair, wearing glasses, a light blue button-down shirt, and a dark navy blue blazer. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a plain, light gray.

Δημήτρης Κουτσούμπας

Σε αυτές τις εκλογές,
να στρέψουμε τον προβολέα αλλού

Άρθρο του
ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ
στην ΑΘΗΝΣ VOICE

Μέρες που είναι, έχουμε την ευκαιρία μας να συλλογιστούμε τι ζήσαμε τα τελευταία 4 χρόνια, «να κάνουμε ταμείο». Πάνω από όλα να σκεφτούμε «την επόμενη μέρα». Και έχουμε πολλά πειστήρια πάνω στο τραπέζι για να δούμε «πού πηγαίνει το πράγμα».

«Δεν υπάρχει ο δημοσιονομικός χώρος στην Ελλάδα για να χωρέσουν όλες αυτές οι εξαγγελίες που γίνονται προεκλογικά. Βεβαίως, καταλαβαίνω ότι προεκλογικά πολλοί λένε πράγματα τα οποία δεν πρόκειται να εφαρμοστούν, διότι, αν κοστολογήσουμε ορθά αυτά τα οποία λέγονται, ξεπερνάμε κατά πολύ τον όποιο δημοσιονομικό χώρο. Πιστεύω ότι η νέα κυβέρνηση που θα εκλεγεί θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της χώρας και οι προγραμματικές δηλώσεις της θα είναι συνεπείς με τις συνθήκες δημοσιονομικής ισορροπίας της χώρας».

Η παραπάνω δήλωση, που ανήκει στον Γιάννη Στουρνάρα, Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδας, απέχει μόνο στη φρασολογία και όχι στην ουσία από τις εκτιμήσεις του ΚΚΕ. Με τη σημαντική διαφορά, βέβαια, ότι αυτές τις «δεσμεύσεις», εμείς δεν τις αποδεχόμαστε, όπως όλοι οι άλλοι, αλλά τις αμφισβητούμε, θέλουμε να τις ανατρέψουμε.

Τα ίδια σημειώνουν σε παρεμβάσεις τους διάφοροι επενδυτικοί οίκοι, ο Πρέσβης των ΗΠΑ στην Ελλάδα και άλλοι, που στην πραγματικότητα λένε «με ένα στόμα και μια φωνή» ότι όποια και αν είναι η σύνθεση της επόμενης κυβέρνησης θα ακολουθήσει συγκεκριμένη, αντιλαϊκή, πολιτική.

Γι' αυτό, κατά τη γνώμη μας, η σκέψη μας, ο προβληματισμός όλων μας μπροστά στις εκλογές, δεν πρέπει να στραφεί στο ποια απόχρωση, ποια ακριβώς σύνθεση θα έχει η κυβέρνηση αυτών που θα υλοποιήσουν «τη δημοσιονομική εξισορρόπηση». Αντικειμενικά, ό,τι ποσοστό και να λάβουν την Κυριακή θα είναι «μόνοι τους», μαζί με τους επιχειρηματικούς ομίλους, αφού θα «τσακίσουν» παραπέρα τα δικαιώματα του λαού για να επιτευχθεί αυτή.

Ο «προβλεπόμενος» μας πρέπει να στραφεί αλλού. Να φωτίσει «όλους μας», που θα συνεχίσουμε να ζούμε τον πληθωρισμό, τις αυξήσεις στα επιτόκια, την ενεργειακή φτώχεια, τα πανάκριβα ενοίκια, τη νέα οικονομική κρίση που βρίσκεται προ των πυλών. Σε εμάς θα έρθει ο λογαριασμός και το ταμείο θα είναι μείον για να επιτευχθούν οι στόχοι τους. Όμως «μετά την απομάκρυνση εκ του ταμείου, ουδέν λάθος αναγνωρίζεται».

Αν κοιτάξουμε λίγο τα προεκλογικά πάνελ θα δούμε τη «φιλότιμη προσπάθεια» των στελεχών της ΝΔ και του ΣΥΡΙΖΑ να κρυφτεί πίσω από τους υψηλούς τόνους το

κοινό τους πρόγραμμα: Τα 350 προαπαιτούμενα του ταμείου ανάκαμψης μέχρι το 2026, που αποτελούν το κοινό υπερμνημόνιο ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ-ΠΑΣΟΚ, οι κατευθύνσεις της Κομισιόν για «συγκράτηση» στους μισθούς κ.λπ.

Θα δούμε τον πρωθυπουργό να δηλώνει ότι χρειάζεται «μια ακόμα τετραετία, με πρεμία, για να σταθεροποιηθεί η ανάπτυξη και να επωφεληθούν όλοι με άνοδο μισθών». Μιλάει για άνοδο του μέσου μισθού ώστε να φτάσει –αν φτάσει– το 2027 εκεί που ήταν 16 χρόνια νωρίτερα, το 2011, όμως δεν λέει πώς αυτό θα γίνει. Σίγουρα δεν μπορεί να γίνει όσο παραμένουν σε ισχύ οι νόμοι που καταργούν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις, έχουν παγώσει τις τριετίες.

Και πριν τις εκλογές του 2019, όμως, πάνω κάτω τα ίδια δεν έλεγε; Υποσχόταν ανάπτυξη που θα φέρει «πολλές και καλές δουλειές». Σήμερα πού βρισκόμαστε; Το 2022 «έκλεισε» με ανάπτυξη 5,9%, αλλά ο πραγματικός μισθός μειώθηκε κατά 7,4%. Και πού πήγε όλη αυτή η ανάπτυξη; Πήγε, για παράδειγμα, στα κέρδη 150 εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών, που αυξήθηκαν κατά 303%.

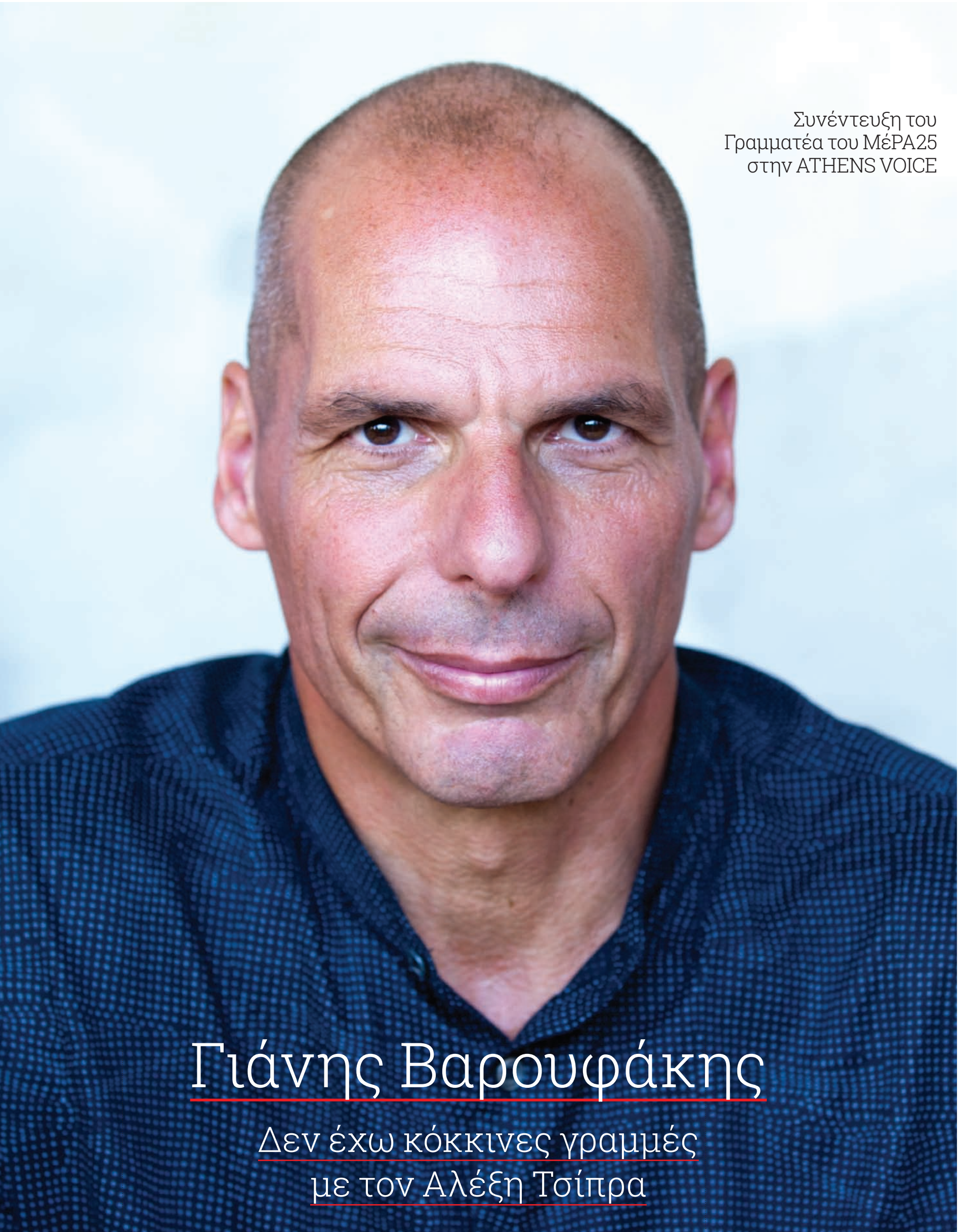
Μπορούμε να περιμένουν άλλα 4 χρόνια για να ακούσουμε πάλι τα ίδια; Πιστεύει κανείς στ' αλήθεια, έχοντας ζήσει τόσα και τόσα τα τελευταία χρόνια, ότι η επόμενη 4ετία θα είναι «ήρεμη»; Το ΚΚΕ δεν το πιστεύει. Γι' αυτό σας καλούμε κι εσάς να πάρετε τα μέτρα σας.

Εμείς υποσχόμαστε να κάνουμε τη ζωή δύσκολη σε όσους «μαυρίζουν» τη δική μας. Δυνατό ΚΚΕ, λοιπόν, για να βελτιώσουμε όσο μπορούμε τη ζωή μας σήμερα, να αντιπαλέψουμε τα χειρότερα. Να το κάνουμε ό-

πως οι φοιτητές σε όλη την Ελλάδα, που ανέδειξαν για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά την Πανσοπιακή, την παράταξη της ΚΝΕ, αφήνοντας 10 μονάδες πίσω την κυβερνητική ΔΑΠ και την παράταξη του ΣΥΡΙΖΑ να συναγωνίζονται με τα λευκά. Ήταν μια πραγματική κάλπη, όπου ψήφισαν δεκάδες χιλιάδες φοιτητές, «η καλύτερη δημοσκοπήσιμη» για το πώς σκέφτεται η νέα γενιά λίγες μέρες πριν τις βουλευτικές εκλογές. Αυτό όντως πήγε καλά...

Μπορούμε να το κάνουμε. Η ψήφος στο ΚΚΕ είναι στήριξη σε μια άλλη προοπτική για την οικονομία, για την κοινωνία, για τη χώρα. Είναι ψήφος σε ένα κόμμα που παλεύει για την ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών του ελληνικού λαού με βάση τα επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα της εποχής μας. Είναι ψήφος σε μία δύναμη που δεν έχει δεσμεύσεις απέναντι «στους μεγάλους», στην ΕΕ και το ΝΑΤΟ, που δεν θα δώσει στήριξη ή ανοχή σε αντιλαϊκές κυβερνήσεις. Είναι ψήφος που επιστρέφει στο λαό, αφού οι μόνες δεσμεύσεις του ΚΚΕ είναι απέναντί του. ●

Μπορούμε να περιμένουν άλλα 4 χρόνια για να ακούσουμε πάλι τα ίδια; Πιστεύει κανείς στ' αλήθεια, έχοντας ζήσει τόσα και τόσα τα τελευταία χρόνια, ότι η επόμενη 4ετία θα είναι «ήρεμη»;

A close-up portrait of Giannis Varoufakis, a middle-aged man with a shaved head, looking directly at the camera with a slight smile. He is wearing a dark blue, textured button-down shirt. The background is a plain, light-colored wall.

Συνέντευξη του
Γραμματέα του ΜέΡΑ25
στην ATHENS VOICE

Γιάννης Βαρουφάκης

Δεν έχω κόκκινες γραμμές
με τον Αλέξη Τσίπρα

«Έχουμε αποδείξει ότι πιστεύουμε αυτό που λέμε και λέμε εκείνο που πιστεύουμε. Και πως ό,τι κάνουμε το κάνουμε για τους ανθρώπους, όχι για τα αξιώματα», τονίζει ο γραμματέας του ΜέΡΑ25, Γιάννης Βαρουφάκης. Ενόψει των εκλογών, περιγράφει τις σχέσεις του με τον Αλέξη Τσίπρα και πώς σταδιακά ράγισε το γυαλί ανάμεσά τους, σημειώνει ότι θα έπρεπε να έχει διαφωτίσει την κοινή γνώμη, με λεπτομέρειες, για το τι σκόπευε να κάνει την επομένη του Δημοψηφίσματος για να τιμηθεί το «Όχι». Όσον αφορά στον ξυλοδαρμό που δέχθηκε στα Εξάρχεια, σημειώνει ότι δεν τον επηρέασε «κάτι που από μόνο του με προβληματίζει».

Του **ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ**

— Από παλιός σύντροφος, σκληρός αντίπαλος. Ποια ήταν η στιγμή που ράγισε το γυαλί στις σχέσεις σας με τον Αλέξη Τσίπρα;

Ήταν πολλές οι ρωγμές που χρειάστηκαν για να σπάσουν μια τόσο κοντινή σχέση που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο ενός πανέμορφου, καλού, κοινού αγώνα. Η πρώτη ήταν όταν έμαθα πως, ερήμην μου (όταν ήμουν ακόμα υπουργός Οικονομικών), είχε αποδεχθεί τα απάνθρωπα και καταστροφικά πρωτογενή πλεονάσματα που απαιτούσε ο Σόιμπλε. Μια άλλη ήταν όταν, λίγο μετά, οι «κύκλοι» του άρχισαν να διαδίδουν πως τα είχα βρει με τον... Σόιμπλε. Η μεγαλύτερη ρωγμή βέβαια ήταν το βράδυ του Δημοψηφίσματος όταν μου ανακοίνωσε την απόφασή του να συνθηκολογήσει ανατρέποντας τον λαό, ακυρώνοντας την εντολή του 62% των πολιτών. Αργότερα, αφού είχαν ήδη χωρίσει οι δρόμοι μας, μια άλλη τεράστια ρωγμή προστέθηκε τον Αύγουστο του 2018 όταν, ως Πρωθυπουργός, έδωσε τη χώρα στο 4ο Μνημόνιο αλλά, με οργανωμένο τρόπο, το ονόμασε «έξοδο από τα Μνημόνια». Συμπληρωματικά, και μόνο ενδεικτικά, αναφέρω τη νομοθέτηση των προπληρωμών φόρων, του λαστρικού «Χρηματιστηρίου Ενέργειας», της ηλεκτρονικής αγοράς τιτλοποιημένων κόκκινων δανείων, τη συμπίεσή του με τον κ. Μητσοτάκη (από τα έδρανα της αντιπολίτευσης πλέον) στην παράδοση του Ελληνικού

στον κ. Λάτση κ.λπ. Όπως βλέπετε, οι ρωγμές ήταν πολλές και βαθιές.

— Ποιες είναι τώρα οι κόκκινες γραμμές σας σε τυχόν συνεργασία;

Δεν πιστεύω στις κόκκινες γραμμές. Όσες και όσοι πιστεύουμε στην απλή αναλογική έχουμε υποχρέωση να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια προγραμματικής σύγκλισης ξεκινώντας έναν ειλικρινή διάλογο και βάζοντας στην άκρη προσωπικές πικρίες και «ρωγμές», με στόχο τη διερεύνηση της πιθανότητας εκπόνησης κοινού, προοδευτικού, κυβερνητικού προγράμματος. Το μόνο που ζητήσαμε είναι αυτός ο διάλογος να γίνει πριν τις εκλογές επειδή το Σύνταγμα μας περιορίζει μετεκλογικά σε τριήμερα εντός των οποίων είναι αδύνατον να γίνει, νηφάλια, η οποιαδήποτε σοβαρή συζήτηση – η οποιαδήποτε σύγκλιση σε κοινό κυβερνητικό πρόγραμμα που να αξίζει να εφαρμοστεί σε αυτό τον τόπο.

— Κατά πάσα βεβαιότητα, μετά τις εκλογές, είτε ο κ. Μητσοτάκης είτε ο κ. Τσίπρας θα είναι πρωθυπουργός: Ποιον από τους δύο θεωρείτε καταλληλότερο;

Αν και δεν είμαι καθόλου σίγουρος ότι δεν θα προκύψει τρίτο πρόσωπο, στο μοντέλο της κυβέρνησης Παπαδήμου, θα σας απαντήσω ευθαρσώς. Κι οι δύο, ο κ. Τσίπρας και ο κ. Μητσοτάκης, είναι ικανοί άνθρωποι. Το κείμενο όμως ερώτημα δεν είναι η ικανότητα ή η καταλληλότητα, όπως το θέτετε. Το ερώτημα είναι: Στην υπηρεσία ποιων πολιτικών θα ασκήσουν τις ικανότητές τους; Παραδείγματος χάριν, τόσο ο κ. Τσίπρας όσο και ο κ. Μητσοτάκης έχουν δεσμευτεί ότι δεν θα καταργήσουν τους τρεις μηχανισμούς λεηλασίας του 80% των πολιτών: Την ψευτο-αγορά κόκκινων δανείων του «Ηρακλή» που θα οδηγήσει περί τα 70 δις ευρώ εκτός Ελλάδας, τα περισσότερα στα Νησιά Κέιμαν. Το Χρηματιστήριο Ενέργειας που μεταφέρει τεράστιο πλούτο από ιδιώτες και κράτος σε πέντε ολιγάρχες και το ταμείο που αγόρασε τη μικρή ΔΕΗ. Το Υπερταμείο το οποίο, μαζί με τα χαράτσια των τραπεζών, σφετερίζεται τη δημόσια περιουσία και οδηγούν τους μικρομεσαίους σε πιστωτική ασφυξία. Δεδομένου ότι οι κ.κ. Τσίπρας και Μητσοτάκης έχουν δεσμευτεί να μην καταργήσουν αυτές τις μαύρες τρύπες στα θεμέλια της κοινωνικής μας οικονομίας, δεν έχουν καμία σημασία οι όποιες μεταξύ τους μικρές διαφορές όσον αφορά ικανότητες και δεξιότητες.

— Πόσο σας επηρέασε ψυχικά, κυρίως ως άνθρωπο, η βίαιη επίθεση που δεχθήκατε στα Εξάρχεια;

Άμεσα καθόλου, κάτι που από μόνο του με προβληματίζει. Έμμεσα πάρα πολύ, λόγω του φρικτού αντίκτυπου που είχε στη Δανάη η οποία ήταν εκεί και, αντίθετα με το «άλλο» περιστατικό στον ίδιο χώρο το 2015, είδε όλη τη σκηνή να διαδραματίζεται μπροστά της χωρίς να μπορεί να κάνει τίποτα.

— Στο ντιμπέιτ είπατε ότι είστε στο πλευρό της κ. Βάνας Νικολαΐδου-Κυριανίδου, η οποία δέχθηκε προπηλακισμό έξω από το γραφείο και εντός της αίθουσας διδασκαλίας στο ΕΚΠΑ. Πώς εκδηλώσατε αυτή τη συμπαράσταση;

Δεν είναι μόνο η περίπτωση της κας Βάνας Νικολαΐδου-Κυριανίδου όπου έχω εκφράσει δημόσια τον αποτροπιασμό μου για την τρομοκρατική κατάσταση ή κάποιου λόγω απόψεων που εξέφρασε. Από πολύ νέος στα πανεπιστήμια της Βρετανίας ερχόμουν σε αντιπαράθεση με ομοϊδέατες μου της αριστεράς που είχαν την απαράδεκτη θέση ότι οι «αντιδραστικές» από-

ψεις δεν πρέπει να «φιλοξενοούνται» στα πανεπιστήμια. Από τότε που ήρθα ως καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, δεκαετίες αργότερα, στο ίδιο ακριβώς μοτίβο, έδωσα τον καλύτερό μου εαυτό να προστατεύω την ακαδημαϊκή ελευθερία των συναδέλφων και φοιτητών με τους οποίους διαφωνούσα. Με κίνδυνο να βρεθώ πάλι θύμα σωματικής βίας, ως Διευθυντής τόσο του Τομέα Πολιτικής Οικονομίας όσο και του Διδακτορικού Προγράμματός μας, πολλές φορές έγινα εμπόδιο κάθε μορφής τραμπουκισμού. Μάλιστα, ως παράδειγμα προς μίμηση, προσκάλεσα εγώ ο ίδιος σημαντικούς επισκέπτες ομιλητές με δεξιές ή ακόμα και υπερδεξιές θεωρήσεις και απόψεις. Έτσι εκφράζω διαχρονικά την προσήλωσή μου στην ακαδημαϊκή ελευθερία.

Επιτρέψτε μου όμως να παρατηρήσω με την ευκαιρία που μου δίνει η ερώτησή σας, ότι η εφημερίδα σας, που τόσες σελίδες έχει σπαταλήσει κατά «της βίας απ' όπου κι αν προέρχεται», στην περίπτωση του ξυλοδαρμού μου στα Εξάρχεια, επέλεξε όχι την οδό της συμπαράστασης αλλά αντίθετα της λαιμοδείας.

— Αν γυρνούσαμε τον χρόνο πίσω, στο 2015, θα διατυπώνατε διαφορετικά τη φρασολογία της στρατηγικής σας; Αυτό το ρωτάω γιατί –όπως παραδεχθήκατε σε συνέντευξή σας στην ΕΡΤ πριν από μερικούς μήνες– δεν ήσασταν αρκετά ξεκάθαρος με τις συνέπειες της πιθανής ρήξης.

Ναι, έχω πράγματι κάνει αυτή την αυτοκριτική στο βιβλίο μου «Ανίκητοι Ηττημένοι» αλλά και στη δημόσια σφαίρα γενικότερα. Αν γυρνούσα τον χρόνο πίσω, μέσα στα πολλά που θα έκανα διαφορετικά, θα ήταν (κυρίως) τα εξής: Πρώτον, θα έπρεπε να έχω μιλήσει ανοικτά στους πολίτες για τις απίθανες ανοησίες και τις απαράδεκτες απειλές που ξεστόμιζαν οι τροϊκανοί μέσα στο Ευρογκρουπ και στους παρακείμενους διαδρόμους. Θα έπρεπε ακόμα να έχω εξηγήσει με λεπτομέρειες ποια ήταν τα όπλα που είχαμε (και τα οποία τελικά δεν μου επέτρεψε ο κ. Τσίπρας να χρησιμοποιήσω) για να αποτρέψουμε το κλείσιμο των τραπεζών από την ΕΚΤ. Και, βέβαια, θα έπρεπε να έχω διαφωτίσει την κοινή γνώμη, με λεπτομέρειες, για το τι σκόπευα να κάνω την επομένη του Δημοψηφίσματος για να τιμηθεί εκείνο το ΟΧΙ.

— Το ΜέΡΑ25 θεωρείται κόμμα one man show. Σας ενοχλεί αυτή η κριτική; Μήπως θα πρέπει να δώσει το κόμμα μεγαλύτερο χώρο και σε άλλα στελέχη του;

Το ΜέΡΑ25 αναδεικνύει από την πρώτη μέρα σημαντικά στελέχη, τα οποία είναι υπεύθυνα για το γεγονός ότι το κόμμα μας μεγαλώνει και ενισχύεται. Το θέμα, συνεπώς, δεν είναι να δώσουμε εμείς «μεγαλύτερο χώρο» στα στελέχη μας αλλά να σπάσει ο αποκλεισμός τους από τα ΜΜΕ.

Μην ξεχνάτε ότι, όπως και σε όλα τα πράγματα που έχουν να κάνουν με το ΜέΡΑ25 (π.χ. η πρότασή μας για το σύστημα «Δήμητρα», για τον φεμινισμό, για τα ελληνιστοκρατικά), υπάρχει η πραγματικότητα από τη μία, και η προπαγάνδα των ΜΜΕ από την άλλη. Αν παρακολουθούσατε συνεδριάσεις της Πολιτικής Γραμματείας, της Κεντρικής Επιτροπής, του 1ου Διαβουλευτικού μας Συνέδριου κ.λπ. θα διαπιστώνατε τον πλούτο στελεχών του ΜέΡΑ25 καθώς και τον έντονο εσωκομματικό διάλογο που, πολλές φορές, με φέρνει στη μεριά της μειοψηφίας. Ιδίως, τα τελευταία δύο χρόνια, αναδείχθηκαν και ενσωμα-

τώθηκαν στελέχη για τις οποίες και τους οποίους είμαστε αφάνταστα περήφανοι. Αν θέλετε να ρίξετε μια ματιά, κοιτάξτε το Ψηφιδέλιο Επικρατείας μας. Η δώστε προσοχή στα λίγα στελέχη μας που φιλοξενούνται προεκλογικά σε κάποια κανάλια (με εξαίρεση το MEGA από το οποίο είμαστε πλήρως αποκλεισμένοι).

— Ποια είναι η πολιτική σας πρόταση σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την επίδρασή της στην εκπαίδευση και τον εργασιακό τομέα;

Είμαστε θιασώτες της ψηφιακής τεχνολογίας γενικά και της τεχνητής νοημοσύνης ειδικότερα. Να φανταστείτε ότι ήδη έχουμε αναπτύξει το ΜέΡΑ25-CHATBOX για εσωτερική χρήση. Είναι, πράγματι, εντυπωσιακό. Του ζητάς να σου δώσει περίληψη των θέσεών μας π.χ. για το προσφυγικό, αυτό σκανάρει ό,τι έχει και έχει γράψει για το θέμα άνθρωπος του κόμματος και σε μερικά δευτερόλεπτα έχουμε την περίληψη. (Κάποιες φορές «παίζουμε» κιόλας ζητώντας του να μας ξαναγράψει σε μορφή ποιήματος με ομοιοκαταληξία το Μανιφέστο μας ή την ουσία των συστημάτων «Δήμητρα» και «Οδυσσέας» που προτείνουμε!)

Όσον αφορά τη θέση μας για την εκπαίδευση, στον καιρό των CHATBOT πρέπει να αλλάξει πλήρως η δομή του εκπαιδευτικού συστήματος. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί, πράγματι, να φέρει όμορφες αλλαγές, συμπεριλαμβανομένης και του μαρμασμού των φροντιστηρίων. Δύο είναι εκείνα που προτείνουμε ως ΜέΡΑ25 επί του πρακτέου: Πρώτον, να σταματήσουν δάσκαλοι και καθηγητές να ζητούν εκπόνηση εργασιών στο σπίτι ή στη βιβλιοθήκη. Αντ' αυτών απαιτείται η επιστροφή στις παραδοσιακές εξετάσεις χωρίς ψηφιακά βοηθήματα. Δεύτερον, αντί για «εργασίες στο σπίτι» προτείνουμε workshops όπου μαθητές ή φοιτητές, υπό την επίβλεψη των δασκάλων τους, και κάνοντας χρήση των CHATBOT, θα εκπονούσαν εργασίες που πάνε τη σκέψη τους ένα επίπεδο πάνω από εκείνο που μπορεί να πετύχει η τεχνητή νοημοσύνη.

Ερχόμενος στον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης στα εργασιακά, ισχύει ότι ισχύει για κάθε μορφή κεφαλαιακού αγαθού αλλά, στην προκειμένη περίπτωση, πολύ πιο επιτακτικά. Το διττό μέγα διακύβευμα είναι: 1. Πώς θα περάσει η ιδιοκτησία των αλγόριθμων από εκείνους που δεν συμμετέχουν στην παραγωγή, αλλά εισπράττουν τα κέρδη, σε εκείνους που τους χρησιμοποιούν χωρίς να εισπράττουν τα κέρδη. 2. Πώς η καθεμία μας/ο καθένας μας, θα αποκτήσουμε ιδιοκτησιακά δικαιώματα (τα οποία σήμερα στερούμαστε) επί των προσωπικών μας δεδομένων.

Αυτές μας οι προτάσεις, βέβαια, συνιστούν μια πραγματική επανάσταση τόσο στην παιδεία όσο και στην οικονομία – χωρίς την οποία θα οδεύουμε ολοταχώς προς μια μετακαπιταλιστική δυστοπία, μια τεχνοφουδαρχία.

— Γιατί να ψηφίσει κάποιος ΜέΡΑ25;

Πριν αποφασίσουν οι πολίτες να μας ψηφίσουν, τους ζητάμε να διαβάσουν το πρόγραμμά μας – τις 7+1 Τομές– ώστε να ξέρουν τι ψηφίζουν. Κατόπιν, εφόσον συμφωνούν, πρέπει να μας ψηφίσουν για έναν λόγο: Έχουμε αποδείξει ότι πιστεύουμε αυτό που λέμε και λέμε εκείνο που πιστεύουμε. Και πως ό,τι κάνουμε το κάνουμε για τους ανθρώπους, όχι για τα αξιώματα. ●

Έχουμε αποδείξει ότι πιστεύουμε αυτό που λέμε και λέμε εκείνο που πιστεύουμε. Και πως ό,τι κάνουμε το κάνουμε για τους ανθρώπους, όχι για τα αξιώματα.

Άννα Ροκοφύλλου

«Ας ζυγίσουμε την ψήφο μας καλά, μετά την απομάκρυνση από την κάλπη ουδέν λάθος αναγνωρίζεται»

Της ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ

Είχε από μικρή το «μικρόβιο» της πολιτικής στα βήματα του πατέρα της, πρώην βουλευτή και πρώην υπουργού του ΠΑΣΟΚ, Χρήστου Ροκοφύλλου. Αρχικά επέλεξε τον στίβο της αυτοδιοίκησης, πλέον θεωρεί πως ήρθε η ώρα να κάνει το μεγάλο άλμα στην κεντρική πολιτική σκηνή και μάλιστα σε μια κρίσιμη περίσταση. Μπαίνει στην πολιτική ως υποψήφια βουλευτής Α' Αθήνας της ΝΔ για να προσφέρει, όχι για να πάρει, όπως επισημαίνει. Όσον αφορά στις διαφορές μεταξύ των κομμάτων εξουσίας εκτιμά ότι πλέον πρέπει να αναθεωρήσουμε τι είναι προοδευτικό και τι συντηρητικό. Υπογραμμίζει, δε, ότι η επιλογή πρέπει να είναι συνειδητή, βάσει ιδεών, προγραμματικών θέσεων και αξιουσύνης προσώπων και ότι η αρνητική ψήφος μπορεί να καταστεί μπουρρανογκ για τη Δημοκρατία.

—Είχατε από μικρή το «μικρόβιο» της πολιτικής; Γιατί μπήκατε σε αυτόν τον «στίβο»;

Η αλήθεια είναι ότι η πολιτική ρέει στο αίμα μου από τα παιδικά μου χρόνια – κυρίως από τον πατέρα μου. Έζησα και μεγάλωσα σε ένα περιβάλλον όπου η πολιτική ήταν στο καθημερινό μας τραπέζι, στη ζωή μας, στις συζητήσεις μας, όπως άλλωστε και όλη η γενιά μου. Επί 30 χρόνια επέλεξα τον στίβο της αυτοδιοίκησης. Πολιτεύτηκα πάντοτε με χρηστότητα, θάρρος, εργασιομανία, πάθος και εντιμότητα. Είτε ως εκλεγμένη δημοτική σύμβουλος, περιφερειακή σύμβουλος, πρόεδρος του ΟΠΑΝΔΑ, αντιδήμαρχος Αθηναίων για θέματα Πολιτικών Ισοτήτων, Αντιμετώπισης Διακρίσεων και Έμφυλης Βίας. Πιστεύω ότι ήρθε η ώρα να κάνω το μεγάλο άλμα στην κεντρική πολιτική σκηνή και μάλιστα σε μια κρίσιμη περίσταση, γιατί εκεί κρινόμαστε όλοι, στα δύσκολα. Και ως μου επιτραπεί η προσωπική αναφορά: Μπαίνω στην πολιτική για να προσφέρω, όχι για να πάρω. Για να ανανεώσω και όχι για να αναπαλαιώσω. Έχω ως εφόδια την επαγγελματική και δημόσια διαδρομή μου, τις γνώσεις μου, αλλά κυρίως έχω την όρεξη, τη θέληση, την εμπειρία, την ικανότητα και τη βούληση να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου στην Α' Αθήνας με αταπάρνηση. Γνωρίζω τα προβλήματα που τους απασχολούν και μπορώ να συμβάλω στην επίλυσή τους. Είμαι μια από αυτούς και διεκδικώ την ψήφο τους για να κάνω τη ζωή όλων μας καλύτερη. Και επειδή όσοι με ξέρουν, γνωρίζουν πως «ο λόγος μου είναι σαθός», θα κάνω πράξη όσα υπόσχομαι.

— Γιατί είστε υποψήφια με τη ΝΔ; Υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κομμάτων εξουσίας;

Είμαι υποψήφια με τη Νέα Δημοκρατία γιατί πίστεψα και πιστεύω στον Κυριάκο Μητσοτάκη. Θεωρώ ότι είναι ο πιο σύγχρονος, καταρτισμένος και προοδευτικός πολιτικός που διαθέτει η πατρίδα μας σήμερα. Τον πίστεψα πριν εκλεγεί πρόεδρος της ΝΔ, με δικαίωση με τη θητεία του ως πρωθυπουργός και μου έκανε την τιμή να με εμπιστευθεί και να μου προτείνει να είμαι στο ψηφοδέλτιο της Α' Αθηνών. Και θα ανταποκριθώ στην εμπιστοσύνη του, μέχρι κεραίας. Προφανώς και υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κομμάτων, δεν είμαι οπαδός της θεωρίας του τέλους των ιδεολογιών. Για την ακρίβεια, εκτιμώ ότι πλέον πρέπει να αναθεωρήσουμε το τι είναι προοδευτικό και τι συντηρητικό. Προοδευτικό είναι οι μεταρρυθμίσεις, η κοινωνική πολιτική, η ανάπτυξη, οι αυξήσεις μισθών, κινήσεις που έκανε η κυβέρνηση Μητσοτάκη. Αντίθετα, συντηρητικό είναι ο λαϊκισμός, η παροχολογία χωρίς αντίκρισμα, που θα υπονόμειαν το μέλλον των παιδιών μας εάν εφαρμόζονταν. Οι μάχες οπισθοφυλακής που δίνει ο ΣΥΡΙΖΑ υπέρ της βαριοπούλας στα Πανεπιστήμια, ή το ΠΑΣΟΚ που αντι-

θεται στην αναθεώρηση του άρθρου 16. Προοδευτικό είναι να βάζεις τους μαχαιροβγάλτες της Χρυσής Αυγής φυλακή και να τους απαγορεύεις να συμμετάσχουν στις εκλογές, ακραία μορφή συντήρησης είναι να ψαρεύεις σε θολά νερά ακροδεξιών, μένοντας αμέτοχος. Εγώ, λοιπόν, διατήρησα τις αξίες μου, παρέμεινα προοδευτική, το ΠΑΣΟΚ από το οποίο προέρχομαι, διολίσθησε σε συντηρητικές πρακτικές. Πιστεύω ακράδαντα ότι το μόνο προοδευτικό κόμμα σήμερα είναι η ΝΔ του Κυριάκου Μητσοτάκη.

— Στις δημοσκοπήσεις βλέπουμε ένα ποσοστό περί το 13% σε μια λεγόμενη «γκρίζα ζώνη» που μπορεί να ερμηνευθεί από αδιαφορία, αναποφασιστικότητα έως αμφισβήτηση. Φοβάστε την αντισυστημική ψήφο;

Όσο πλησιάζουμε στις κάλπες της 21ης Μαΐου, όπως αποτυπώνουν και οι δημοσκοπήσεις, η «γκρίζα ζώνη» θα απομειώνεται αισθητά. Αλλά, δυστυχώς, δεν θα εξαλειφθεί τελείως. Τα κρίσιμα διακυβεύματα αυτών των εκλογών θεωρώ ότι θα κινητοποιήσουν τους συνειδητοποιημένους πολίτες. Από την κρίση του 2009 και μετά, το φαινόμενο της αρνητικής ψήφου έχει γιγαντωθεί. Η απογοήτευση μετουσιώθηκε σε πολλές μορφές: Από την ακραία «αντισυστημική» ψήφο, τον άκρατο λαϊκισμό μέχρι την αποχή και την άρνηση. Η σταδιακή αποταύτιση των ψηφοφόρων

με τα κόμματα οδήγησε και στο φαινόμενο της αρνητικής ψήφου. Ωστόσο, το δίλημμα που βάζει ο Κυριάκος Μητσοτάκης είναι ξεκάθαρο και σαφές: Ή εγώ ή ο Τσίπρας. Στο δίλημμα αυτό εκτιμώ ότι θα ανταποκριθούν θετικά οι πολίτες υπέρ Μητσοτάκη, παρ' όλες τις ενστάσεις που μπορεί να διατυπώσουν κάποιοι για επιμέρους πτυχές της διακυβέρνησης της ΝΔ σφάλματα, αστοχίες και παραλείψεις. Η μεγάλη εικόνα είναι αυτή: Πρωθυπουργός Μητσοτάκης ή πρωθυπουργός Τσίπρας. Αυτοδύναμη κυβέρνηση ΝΔ ή παραλυτικές κυβερνήσεις συνεργασίας με θολά διακυβεύματα και προτάγματα και πρωθυπουργός άγνωστους Χ;

Και εδώ να σας πω, βγάζοντας τα κομματικά γυαλιά, ως συνειδητά πολιτικοποιημένη από τα νεανικά μου χρόνια, αυτή η επιλογή δεν προσφέρει στη Δημοκρατία. Το οξυγόνο της Δημοκρατίας είναι ο πλουραλισμός, η πολυσυλλεκτικότητα ιδεών, το θετικό πρόσημο. Η επιλογή πρέπει να είναι συνειδητή, βάσει ιδεών, προγραμματικών θέσεων και αξιουσύνης προσώπων. Αλλιώς, η αρνητική ψήφος μπορεί να καταστεί μπουρρανογκ για την ίδια τη Δημοκρατία. Φανταστείτε, σήμερα, κάποιοι να θέλουν να τιμωρήσουν π.χ. τη ΝΔ και να επιλέξουν Βαρουφάκη με τις «Δήμητρες», που η υλοποίησή τους μόνο ως αστέιο μπορεί να ακουστεί φυσικά, αλλά θα διακινδύνευε η πορεία της χώρας, όπως συνέβη το 2015 επί πρωθυπουργίας Τσίπρα και διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.

— Οι γυναίκες εξακολουθούν να δίνουν μάχη για την ισότητα και κατά του σεξισμού ακόμη και στις μέρες μας. Έχετε αντιμετωπίσει διακρίσεις στον χώρο της πολιτικής; Υπάρχει τρόπος να σπάσει η «γυάλινη οροφή»;

Προσωπικά δεν αντιμετώπισα έμφυλες διακρίσεις, ούτε στην οικογένεια ούτε στη δουλειά αλλά και ούτε στην πολιτική πορεία μου. Αλλά ξέρω ότι ούτως ή άλλως οι διακρίσεις υπάρχουν. Ο κανόνας, δυστυχώς ακόμη και σήμερα, «επιβάλλει» στις γυναίκες να αποδεικνύουν διαρκώς και σε όλα τα πεδία ότι αξίζουν και μπορούν. Ο σεξισμός, η στερεοτυπική κουλτούρα για τον ρόλο των γυναικών, η σεξιστική γλώσσα αποτελούν συχνά ασήκωτα εμπόδια για μια γυναίκα που επιθυμεί να σταδιοδρομήσει. Κι ενώ στην πολιτική για παράδειγμα οι άνδρες κρίνονται απευθείας από τις απόψεις τους, οι γυναίκες θα κριθούν από την εμφάνισή τους, την προσωπική ή οικογενειακή τους κατάσταση, τις προθέσεις τους και στη συνέχεια από τις απόψεις τους. Και θα κληθούν να απαντήσουν στο κατεχονή σεξιστικό ερώτημα αν συνδυάζεται αρμονικά η ιδιότητα της μητέρας και της πολιτικού, ερώτημα που δεν έχω ακούσει να υποβάλλεται σε άνδρες, αν μπορούν δηλαδή να τα καταφέρουν το ίδιο πετυχημένα και ως πατέρες και ως πολιτικοί. Τις περισσότερες φορές το δεύτερο είναι αυτονόητο, ενώ το πρώτο γεμίζει με ενόχες.

Όσο για τη γυάλινη οροφή, παρά τη συνειδητή προσπάθεια παγκόσμια αυτή να σπάσει, ο δρόμος είναι πολύ μακρύς, ειδικά όσον αφορά την ίση αντιμετώπιση των φύλων στις υψηλές θέσεις της πολιτικής ιεραρχίας. Με αποτέλεσμα να υποχρεωνόμαστε στο μέτρο τής ανά φύλο ποσό-

στωσης στα ψηφοδέλτια των κομμάτων, προκειμένου να καταστεί η γυναικεία συμμετοχή ορατή. Για να σπάσει η γυάλινη οροφή πρέπει να προηγηθεί η αλλαγή των προτύπων, των νοοτροπιών αλλά και των διαδικασιών. Στην κατεύθυνση αυτή η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη πραγματοποιεί μια κίνηση υψηλού συμβολισμού με την επιλογή μιας γυναίκας για το ανώτατο αξίωμα της χώρας, της Κατερίνας Σακελλαροπούλου. Επίσης, αναγνώρισε ως πρόβλημα τη μικρή συμμετοχή των γυναικών στην κυβέρνηση του και δεσμεύτηκε η επόμενη κυβέρνηση της ΝΔ να περιλαμβάνει μεγαλύτερο αριθμό γυναικών. Αλλά για να συμμετέχουν στις κυβερνήσεις ή στα κοινοβούλια οι γυναίκες πρέπει να ψηφίζονται. Και ερχόμαστε στο επίκαιρο ζήτημα, της ισότητας προβολής ανδρών και γυναικών την προεκλογική περίοδο και της συνειδητοποίησης της επιτακτικής ανάγκης να μη μείνει στο περιθώριο η κοινωνική εμπειρία του μισού πληθυσμού της Ελλάδας, αλλά να αξιοποιηθεί δυναμικά.

— Έχετε μακρά εμπειρία στον Δήμο Αθηναίων. Ποιο είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της πρωτεύουσας; Και τι μπορείτε να κάνετε γι' αυτό;

Όλοι και όλες θέλουμε η Αθήνα να είναι μια βιώσιμη αλλά και φιλική για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλη, που να αντέχει τις σύγχρονες προκλήσεις και να αγκαλιάζει χωρίς δια-

κρίσεις και αποκλεισμούς όσους ζουν μόνιμα ή περιστασιακά σε αυτήν. Αυτό θα επιτευχθεί εάν εμπνεύσει αίσθημα ασφάλειας σε όσους ζουν, εργάζονται, ψυχαγωγούνται ή διέχρονται από την πρωτεύουσα, και κυρίως στις γυναίκες και τα παιδιά. Η κυβέρνηση έχει αποδείξει την αποφασιστικότητά της να μπει τέλος στα άβυσσους της ανισότητας, της εγκληματικότητας (φοιτητικές εστίες Ζωγράφου) και της παραβατικότητας, με έμφαση στην αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης, του εμπορίου ναρκωτικών και του παραεμπορίου, με την επιστροφή των αστυνομικών στους δρόμους και τις γειτονιές. Έχουν ήδη αυξηθεί αλλά χρειαζόμαστε ακόμη περισσότερες περιπολίες, ενισχύσαμε την ομάδα Δίας και κατανέμουμε καλύτερα το ανθρωπινό δυναμικό της ΕΛ.ΑΣ. Ήδη τοποθετήθηκαν νέοι Ειδικό Φρουροί στα Αστυνομικά Τμήματα του Λεκανοπεδίου της Αττικής, με ιδιαίτερη ενίσχυση των Α.Τ. του Δήμου Αθηναίων

που σφαλώς έχουν πολύ όγκο δουλειάς. Το ζήτημα της εγκληματικότητας και ιδιαίτερα της μικροεγκληματικότητας σχετίζεται και με τον φωτισμό. Ο Δήμος Αθηναίων πραγματοποίησε ένα μεγάλο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του δικτύου ηλεκτροφωτισμού της πρωτεύουσας με 45.000 νέα φωτιστικά και προϋπολογισμό ύψους 55 εκ. Είμαι σίγουρη ότι με τη διαρκή συνεργασία κράτους και Τ.Α. τα αποτελέσματα βελτίωσης θα είναι γρήγορα ορατά.

— Το αγαπημένο σας σημείο στην Αθήνα;

Με γοητεύει η πλατεία Αυδή στο Μεταξουργείο! Όσα φύση και πολιτισμού, ένα σημείο συνάντησης, επικοινωνίας και δημιουργικότητας όλων των ηλικιών. Κινηματογραφικά γοητευτικό αλλά και ευγενικό, νοικοκυρεμένο σκηνικό. Το «Φιλί» του Παπαηλιάκη που ασπάζεται περαστικούς και κατοίκους, η ζεστή ματιά της προτομής του αγαπημένου Αντώνη Σαμαράκη, το νεοκλασικό της Δημοτικής Πινακοθήκης, τα θέατρα στον πεζόδρομο της Ακαδημίας, ωραίες μουσικές, ωραίες γεύσεις ορίζουν μια γειτονιά μια αγκαλιά. Και στη μέση μια παιδική χαρά όνειρο, δωρεά του Ιδρύματος Ωνάση στον Δήμο Αθηναίων, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας On Athens, με την οποία συνδέομαι συναισθηματικά από τη θητεία μου στην αυτοδιοίκηση. Και η πλατεία Αυδή δείχνει ποια είναι η Αθήνα!

Η Άννα Ροκοφύλλου είναι υποψήφια βουλευτής της ΝΔ στην Α' Αθήνας.

© EUKINISSI-GIORGOS-KONTARINIS

Ανδρέας Ξανθός

«Ο ΣΥΡΙΖΑ ζητά την ευκαιρία να κυβερνήσει σε συνθήκες στοιχειωδώς κανονικές»

Της ΤΟΝΙΑΣ ΖΑΡΑΒΕΛΛΑ

Ο Ανδρέας Ξανθός γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Ρέθυμνο. Είναι η περιοχή στην οποία θα δώσει ξανά τη «μάχη του σταυρού» για τον ΣΥΡΙΖΑ που «ζητά την ευκαιρία να κυβερνήσει σε συνθήκες στοιχειωδώς κανονικές», όπως δηλώνει στην ATHENS VOICE. Ο πρώην υπουργός Υγείας τάσσεται υπέρ των κυβερνήσεων συνεργασίας, σημειώνοντας ότι είναι το σύγχρονο ευρωπαϊκό πρότυπο. Χαρακτηρίζει «πολιτικούς τακτικισμούς» τα περί «πρωθυπουργού Χ» του Νίκου Ανδρουλάκη, ενώ επικρίνει τον Κυριάκο Μητσοτάκη για τη λειτουργία του ΕΣΥ, υπογραμμίζοντας ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θέτει ως πρόταγμα «τη Δικαιοσύνη στην Υγεία».

Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ ζητά μία ευκαιρία να κυβερνήσει σε συνθήκες στοιχειωδώς κανονικές, χωρίς τους καταναγκασμούς των Μνημονίων και τους ασφυκτικούς δημοσιονομικούς περιορισμούς που επέβαλαν οι δανειστές σε μια χρεοκοπημένη χώρα. Ζητά, με άλλα λόγια, από τους πολίτες τη δυνατότητα να υλοποιήσει στο νέο εντελώς διαφορετικό μεταμνημονιακό πλαίσιο, ένα προοδευτικό πρόγραμμα ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Θεωρώ ότι το δικαιούται αυτό ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ και ο Αλέξης Τσίπρας, γιατί παρά τα λάθη που έγιναν το διάστημα 2015-2019, ο βασικός στόχος της εξόδου της χώρας από τα Μνημόνια και την οικονομική κρίση, με έντιμη διαχείριση και την κοινωνία όρθια, επιτεύχθηκε, λέει ο Ανδρέας Ξανθός.

«Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε με ένα χρεοκοπημένο μοντέλο εξουσίας»

Ο πρώην υπουργός τάσσεται υπέρ των κυβερνήσεων συνεργασίας και υποστηρίζει ότι υπάρχει πλαίσιο σύγκλισης με τα κόμματα «της ευρύτερης προοδευτικής και αριστερής αντιπολίτευσης». Ο Ανδρέας Ξανθός εξηγεί: «Σημασία κατ' αρχάς έχει η προγραμματική κατεύθυνση και οι προτεραιότητες της νέας κυβέρνησης, που πρέπει να στοχεύει στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της συλλογικής αξιοπρέπειας, με δημόσιες πολιτικές που υπηρετούν τις ανάγκες των πολλών και όχι τα συμφέροντα των λίγων. Η μείωση των ανισοτήτων είναι η «κόκκινη γραμμή» που διαχωρίζει το προοδευτικό και το συντηρητικό πολιτικό σχέδιο. Το δεύτερο, όμως, και εξίσου σημαντικό θέμα είναι ο τρόπος διακυβέρνησης. Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε με ένα

χρεοκοπημένο μοντέλο εξουσίας που βασίζεται σε αυτοδύναμες και συνήθως ανεξέλεγκτες και αλαζονικές κυβερνήσεις, όπως η κυβέρνηση Μητσοτάκη». Και συνεχίζει: «Το σύγχρονο ευρωπαϊκό πρότυπο είναι οι κυβερνήσεις συνεργασίας και το «εργαλείο» είναι η απλή αναλογική. Άρα, πρωτιά του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ στις 21 Μάη και ισχυρή πολιτική νομιμοποίηση για συνεργατική κυβέρνηση προοδευτικού προσανατολισμού. Το πλαίσιο σύγκλισης, ότι και να λέγεται για ευνότους λόγους στην προεκλογική περίοδο, υπάρχει. Μια ματιά στα προγράμματα των κομμάτων της ευρύτερης προοδευτικής και αριστερής αντιπολίτευσης το αποδεικνύει. Η ψήφος των πολιτών θα καθορίσει τους εταίρους και το ακριβές «μίγμα» πολιτικής».

Ο Ανδρέας Ξανθός χαρακτήρισε «πολιτικό τακτικισμό» τη θέση του Νίκου Ανδρουλάκη περί «πρωθυπουργού Χ», σχολιάζοντας ότι «εκτός τού ότι αναδίδει αμετροπεία και μικρομεγαλισμό, δεν έχει εφαρμογή πουθενά στην Ευρώπη. Παντού, πρωθυπουργός είναι ο επικεφαλής του πρώτου κόμματος. Η λογική του «άγνωστου Χ» και της αβεβαιότητας, ενισχύει το σενάριο της αυτοδύναμης κυβέρνησης Μητσοτάκη».

«Η ΝΔ και ο Κ. Μητσοτάκης έχουν απέχθεια προς το ΕΣΥ και τις δομές του»

Πρόταγμα του ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί το «Δικαιοσύνη στην Υγεία», με τον Ανδρέα Ξανθό να ασκεί την κριτική του για τα προγράμματα της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ. «Ο κ.Μητσοτάκης προκαλεί και προσβάλλει τη νοημοσύνη μας, εξαγγέλλοντας ότι το ΕΣΥ θα είναι προτεραιότητα της επόμενης κυβέρνησής του! Δηλαδή δεν ήταν στις προτεραι-

ότητες του στη διάρκεια της πανδημίας και της πρωτοφανούς υγειονομικής κρίσης, αλλά από δω και πέρα θα ασχοληθεί και μάλιστα ο ίδιος προσωπικά! Ας μιλήσουμε όμως σοβαρά: η ΝΔ και ο κ. Μητσοτάκης έχουν απέχθεια προς το ΕΣΥ και τις δομές του, πιστεύουν στη δήθεν υπεροχή του ιδιωτικού τομέα και κάνουν ό,τι μπορούν για να υπονομεύσουν τον δημόσιο χαρακτήρα των νοσοκομείων, να δώσουν κίνητρα στους γιατρούς του ΕΣΥ να ιδιωτεύσουν, ευνοώντας τους κλινικάρχες και τις ασφαλιστικές εταιρείες. Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ έχει πρόταγμα τη Δικαιοσύνη στην Υγεία, δηλαδή την ισότητα και καθολική κάλυψη των αναγκών υγείας των πολιτών μέσα από ένα ισχυρό και ποιοτικό ΕΣΥ που χρηματοδοτείται όσο και ο μέσος όρος της ΕΕ (δημόσιες δαπάνες υγείας στο 7,5% του ΑΕΠ)».

Ο πρώην υπουργός Υγείας συνεχίζει: «Η βασική κριτική που κάνουμε στο πρόγραμμα υγείας του ΠΑΣΟΚ είναι ότι, σε ένα πλαίσιο σωστών γενικών κατευθύνσεων, λείπει η στρατηγική της σύγκλισης με την Ευρώπη στις δαπάνες υγείας και η αυξημένη συμμετοχή του προϋπολογισμού του κράτους και του ΕΟΠΥΥ. Η αναπροσαρμογή των, όντως χαμηλών, πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης δεν αρκεί».

Όμως, ποια είναι τα κίνητρα που θα έδινε ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία για την προσέλκυση γιατρών στις μικρές νησιωτικές δομές υγείας; Ο Ανδρέας Ξανθός απαντά: «Έχουμε παρουσιάσει ένα αναλυτικό σχέδιο κινήτρων για τις άγονες και δυσπρόσιτες περιοχές με κόστος 50 εκ. ευρώ τον χρόνο. Τα κίνητρα αυτά είναι οικονομικά (+50% προσαύξηση στο ιατρικό μισθολόγιο, κοινωνική μέριμνα, στεγαστικά και φορολογικά μέτρα), επιστημονικά (συνεχιζόμενη εκπαίδευση, υποχρεωτική μετεκπαίδευση ανά διετία κλπ) και διοικητικά (βαθμολογική εξέλιξη, νέοι Οργανισμοί νοσοκομείων με πρόβλεψη 4 τουλάχιστον οργανικών

θέσεων σε κλινικές αυξημένου φόρτου κ.λπ.). Είναι απόλυτα εφικτή αυτή η παρέμβαση και θα έχει τεράστια κοινωνική ανταποδοτικότητα».

Ο πρώην υπουργός Υγείας λέει, ακόμη, ότι οι Έλληνες γιατροί και επιστήμονες δεν θα επιστρέψουν από το εξωτερικό με εκκλήσεις, αλλά με σοβαρή αναβάθμιση των συνθηκών εργασίας, αμοιβής, εκπαίδευσης και επιστημονικής εξέλιξης στη χώρα. «Η αύξηση 10% που έδωσε ο κ. Μητσοτάκης είναι κοροϊδία, όταν στη γειτονιά μας (Κύπρος) προσφέρονται τριπλάσιες και τετραπλάσιες αποδοχές και πολύ καλύτερες εργασιακές συνθήκες. Το 1ο βήμα είναι η σημαντική αναμόρφωση του ιατρικού μισθολογίου (2.000 ευρώ καθαρά ο εισαγωγικός μισθός) και η ένταξη στα Βαρέα και Ανθυγιεινά (ΒΑΕ). Χρειάζεται «σήμα» αλλαγής πορείας στα υγειονομικά πράγματα και ουσιαστικής επένδυσης στο ΕΣΥ και στους ανθρώπους του».

Προβλήματα, ωστόσο, αντιμετωπίζουν και οι εξειδικευμένες μονάδες φροντίδας για εξαρτημένα άτομα και οι μονάδες ψυχικής υγείας. Ο Ανδρέας Ξανθός αναφέρει ως ζήτημα αξιοπρέπειας, κοινωνικής αλληλεγγύης, ζήτημα Πολιτισμού και Δημοκρατίας, τη διασφάλιση των επιπλέον πόρων που απαιτούνται για τη στελέχωση των εξειδικευμένων δομών και την τομεοποίησή τους. «Η βασική ιδέα είναι ότι η ψυχική νόσος και οι πολλαπλές και αναδυόμενες εξαρτήσεις είναι βιο-ψυχο-κοινωνικά φαινόμενα που απαιτούν ολιστική αντιμετώπιση και ευρύτερη κοινωνική –και όχι μόνο στενά ιατρική– φροντίδα. Αυτό προϋποθέτει δημόσιες πολιτικές και εξειδικευμένες δομές, που παρέχουν, με κατάλληλη στελέχωση από επαγγελματίες ψυχικής υγείας, τομεοποιημένες κοινοτικές υπηρεσίες, δηλαδή κοντά στον τόπο κατοικίας των ανθρώπων, με έμφαση στην πρόληψη και στην προαγωγή της υγείας».

«Έλεγχος του Airbnb και Τράπεζα Στέγης για τη στεγαστική κρίση»

Ειδικό κεφάλαιο έχει αφιερώσει ο ΣΥΡΙΖΑ για τη στεγαστική κρίση. Ο Ανδρέας Ξανθός αναφέρεται σε «φούσκα» ακριβών ενοικίων. «Τα στοιχεία λένε ότι η Ελλάδα είναι στις πρώτες θέσεις της ΕΕ στο ποσοστό του μισθού που καταβάλλεται για στεγαστικές ανάγκες (σχεδόν 40%). Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει στο πρόγραμμά του ειδικό κεφάλαιο για το δικαίωμα στην κατοικία, με έλεγχο του Airbnb, φοιτητικές κατοικίες, «Τράπεζα Στέγης» που θα στηρίξει τα νέα ζευγάρια, διπλάσιασμό της επιδότησης ενοικίου για μονοπρόσωπο νοικοκυριό (140 ευρώ το μήνα) και για ζευγάρι με 2 παιδιά (350 ευρώ το μήνα), καθώς και ειδικό χρηματοδοτικό εργαλείο για οικονομικά προσιτή κατοικία».

Ο Ανδρέας Ξανθός συνεχίζει τις περιοδείες του στο Ρέθυμνο αυτές τις ημέρες. Αντιλαμβάνεται ένα κλίμα «μιας αμφίρροπης εκλογικής αναμέτρησης, ενός «ντέρμπι» με ποδοσφαιρικούς όρους. Υπάρχει αδιαμφισβήτητη δυσφορία και αγανάκτηση προς την κυβέρνηση, αλλά και προβληματισμός για τη επόμενη μέρα. Η αυξανόμενη συσπείρωση της βάσης του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ και η προβολή της πρότασης διεξόδου που έχει καταθέσει, μπορεί να επηρεάσει καταλυτικά την προσέλευση στις κάλπες, ειδικά των νέων ανθρώπων, μπορεί να περιορίσει την αποχή και την αντιπολιτική ψήφο και να βάλει τη «σφραγίδα» της προοδευτικής κυβέρνησης στο τελικό αποτέλεσμα».

«Ο πρώην υπουργός Υγείας, Ανδρέας Ξανθός, είναι υποψήφιος βουλευτής με τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία στο Ρέθυμνο».

Το πλαίσιο σύγκλισης για συνεργατική κυβέρνηση προοδευτικού προσανατολισμού, ότι και να λέγεται για ευνότους λόγους στην προεκλογική περίοδο, υπάρχει

Χαρά Κεφαλίδου «Με διασκεδάζει το πόσο πολύφερνη νύφη έχει γίνει το ΠΑΣΟΚ»

Της ΣΟΦΙΑΣ ΧΑΛΔΑΙΟΥ

Ο λόγος της είναι αιχμηρός όσο πρέπει και ο ορισμός του nonsense, δεν αποφεύγει δηλαδή να απαντήσει ξεκάθαρα και επί της ουσίας χωρίς περιττές λεπτομέρειες. Ελίσσεται με την ίδια ευκολία μεταξύ θεμάτων Παιδείας (που είναι και ο τομέας της εξάλλου), πολιτικά ζητήματα (χαρακτηρίζει το κόμμα της «πολύφερνη νύφη») και σε ερωτήσεις για τη θέση της γυναίκας στην επιστήμη.

Ο λόγος για τη Χαρά Κεφαλίδου, τομεάρχη Παιδείας του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, βουλευτής και εκ νέου υποψήφια Δράμας, η οποία όσο μαχητική είναι στη Βουλή τόσο χαμηλών τόνων είναι όσον αφορά στην προσωπική της ζωή. Μιλώντας στην ATHENS VOICE ανοίγει τα καρτιά της και για τα δύο.

Η ιστορία της δεν διαφέρει πολύ από αυτή των περισσότερων νέων της επαρχίας του '70-'80. «Μεγάλωσα με τα δύο αδέρφια μου στη Δράμα σε μια δεμένη, ποντιακή οικογένεια με αρχές και σεβασμό στις παραδοσιακές αξίες. Έφυγα στη Θεσσαλονίκη για να σπουδάσω ζώντας μαζί με τη μεγαλύτερη αδελφή μου, που σπούδαζε ήδη. Εκεί, στο Πολυτεχνείο, γνώρισα τον σύζυγό μου και είμαστε μαζί 40 χρόνια. Πήγαμε μαζί μετά στο Λονδίνο, εγώ στο LSE κι εκείνος στο Imperial, και μετά μαζί πίσω στην Ελλάδα».

Ο πληθωρισμός του πανεπιστημίου

Έχοντας ως κοινό σημείο τις σπουδές μας στη Βρετανία, μπαίνω κατευθείαν στα «νερά» της κ. Κεφαλίδου –είναι τομεάρχης Παιδείας του ΠΑΣΟΚ– και τη ρωτώ αν θα μπορούσε να εφαρμοστεί ένα μοντέλο εξωτερικού στα ελληνικά πανεπιστήμια. «Στα μαθητικά μου χρόνια, οι τράπεζες ψάρευαν τους καλούς μαθητές μέσα στα σχολεία. Σήμερα βλέπεις παιδιά με πτυχία και μεταπτυχιακά να διαγκωνίζονται για δουλειές που χρειάζονται σαφώς πολύ λιγότερα προσόντα» σημειώνει εισαγωγικά.

«Έχουμε τεράστιες ευθύνες για όλα αυτά. Αφήσαμε να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι το χαρτί είναι αυτόνομο δικαίωμα, αντί για επιστέγασμα σκληρής δουλειάς και αποδεδειγμένης κατάκτησης της γνώσης» επισημαίνει. «Η Μαρία Ευθυμίου, καθηγήτρια στο ΕΚΠΑ και αδελφή του δικού μας Πέτρου Ευθυμίου που υπήρξε και υπουργός Παιδείας, είπε πρόσφατα ότι ένας απόφοιτος δημοτικού πριν 40 χρόνια ήξερε περισσότερα από τους αποφοίτους Λυκείου σήμερα – και αυτό τα απαντάει όλα».

Όπως εξηγεί, πίσω από το φαινόμενο αυτό βρίσκεται ο «πληθωρισμός»: οι σχολές μοιράζουν αφειδώς τίτλους σπουδών και αυτό μοιραία έχει επίπτωση στη βαρύτητά τους. «Οι νέοι υποχρεώνονται να σπουδάζουν ατελείωτα χρόνια, να αιμοραγούν οικονομικά οι οικογένειες, να καθυστερεί η παραγωγική τους ένταξη και η ίδια η ουσιαστική

ενηλικίωση, ενώ οι γνώσεις και κυρίως η κρίση τους παραμένουν τραγικά ελλιπείς». Η ίδια τάσσεται υπέρ μιας όσο μικρότερης διάρκειας σπουδών γίνεται, ώστε να αποκτήσουν οι νέοι το ταχύτερο τις δεξιότητες που απαιτεί το επάγγελμα της εκλογής τους και να είναι έτοιμοι να ζήσουν τη ζωή τους και να δημιουργήσουν ως αυτόνομοι ενήλικες.

«Το ΠΑΣΟΚ δεν είναι κατά των ιδιωτικών πανεπιστημίων»

Μένοντας στο θέμα της Παιδείας, η Χαρά Κεφαλίδου δίνει ξεκάθαρη απάντηση για τη θέση του ΠΑΣΟΚ για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, για την οποία έχει κατηγορηθεί για ασάφεια από τη Νέα Δημοκρατία. Όπως υπογραμμίζει η υποψήφια βουλευτής Δράμας, το κόμμα της Χαριλάου Τρικούπη δεν είναι κατά των ιδιωτικών πανεπιστημίων ούτε κατά κάποιου είδους βάσης εισαγωγής και φυσικά δεν είναι υπέρ της ανομίας και του μπαχάλου στα ΑΕΙ. Η κ. Κεφαλίδου εξηγεί ότι οι απόψεις του ΠΑΣΟΚ διαφοροποιούνται σε συγκεκριμένα, καίριας σημασίας σημεία σε σχέση με αυτά που έχουν ήδη ψηφισθεί και νομοθετηθεί από τη ΝΔ ή σε σχέση με τον ΣΥΡΙΖΑ που τα έχει απορρίψει όλα. Μάλιστα, επιρρίπτει «δυσανεξία στον διάλογο» στην ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας.

«Έχουμε προτείνει το Εθνικό Απολυτήριο, όπως το Baccalauréat, που κατά τη γνώμη μας είναι απλό, εύχρηστο, δίκαιο για τον μαθητή και δοκιμασμένο, σε αντίθεση με την ΕΒΕ που είναι μια πατέντα της ηγεσίας του ΥΠΑΙΘ. Τι θα έπρεπε δηλαδή, να πούμε “ναι” σε κάτι λίγο και μέτριο, για να μη μας κατα-

γορεί η ΝΔ;» σημειώνει χαρακτηριστικά.

Μετεκλογικές συνεργασίες: «Δεν ήμασταν ποτέ κοντά με τον ΣΥΡΙΖΑ»

Από τη συζήτηση, δεν θα μπορούσε να λείπει και το θέμα που έχει ερωτηθεί κάθε υποψήφιος/α του ΠΑΣΟΚ αυτές τις μέρες: αν το κόμμα του Νίκου Ανδρουλάκη θα επιδιώξει συνεργασία για τον σχηματισμό κυβέρνησης από την πρώτη Κυριακή και αν βρίσκεται πιο κοντά με τη ΝΔ ή τον ΣΥΡΙΖΑ.

Η απάντηση της κ. Κεφαλίδου είναι καυστική: «Σχεδόν με διασκεδάζει το πόσο πολύφερνη νύφη έχουμε γίνει, μόλις εξέλειπαν τα μόνους για το πρώτο κόμμα». Και συνεχίζει με μια δόση αυτοκριτικής: «Ό,τι και να θελήσει κάποιος να μας προσάψει –γιατί έχουμε κάνει και πολλά λάθη– δεν θα βρεθεί κανείς ποτέ να πει ότι δεν σεβαστήκαμε το πολίτευμα ή ότι αφήσαμε τη χώρα ακυβέρνητη». Για τον ΣΥΡΙΖΑ, τονίζει ότι «ο κ. Τσίπρας μαζεύει οτιδήποτε θα αποφέρει την εξουσία», σημειώνοντας ότι παρόλο που ψηφοφόροι και στελέχη του ΠΑΣΟΚ έχουν μετακινηθεί προς Κουμουνδούρου, «δεν σημαίνει ότι ήμασταν ποτέ κοντά με αυτό το αλλοπρόσαλλο κόμμα».

Μεταξύ Αθήνας και Δράμας

Επόμενο θέμα συζήτησης είναι η Δράμα, τόπος καταγωγής και εκλογική περιφέρεια

της Χαράς Κεφαλίδου. Για την ανάπτυξή της, προτείνει βασικά πράγματα όπως συγκοινωνίες, επικοινωνίες, εκπαίδευση και περίθαλψη, ενώ φέρνει ως παράδειγμα τις μικρές επιχειρήσεις ηλεκτρονικού εμπόριου που δραστηριοποιούνται με επιτυχία στην περιοχή.

Το 2009 η κ. Κεφαλίδου έγινε η πρώτη γυναίκα βουλευτής της Δράμας. Από τότε, όπως λέει, η ζωή της είναι μοιρασμένη από εβδομάδα σε εβδομάδα μεταξύ της πατρίδας της και της Αθήνας.

«Η Αθήνα πάντοτε μου άρεσε. Υπέροχο κλίμα, πλούσια ιστορία, μοναδικά μνημεία, κρυμμένοι θησαυροί σε κάθε ανύποπτη γωνία... Προφανώς έχει μεγαλώσει πολύ και ανάλογα διογκώθηκαν και τα προβλήματά της, αλλά παραμένει μια πόλη μοναδική και ξεχωριστή. Ωστόσο, πάντα αναζητώ και καταφεύγω στη Δράμα, γιατί εκεί η επαφή με τους ανθρώπους, με τους φίλους είναι πιο άμεση, ασφαλώς πιο εύκολη και τελικά η ποιότητα προσωπικής και οικογενειακής ζωής καλύτερη».

«Θα ήθελα να είμαι περισσότερο δίπλα στο παιδί μου»

Για το τέλος, αφήσαμε τα θέματα που αφορούν στη γυναίκα γενικότερα, αλλά και την ίδια. Τη ρώτησα για τον κλάδο της τεχνολογίας και των φυσικών επιστημών, τον οποίο υπηρέτησε ως ηλεκτρολόγος μηχανικός. Με αισιοδοξία σημείωσε ότι το ποσοστό των γυναικών στα πολυτεχνεία έχει αυξηθεί σημαντικά και ότι δεν θεωρεί τα επαγγέλματα αυτά ανδροκρατούμενα πλέον.

Στη συνέχεια, πιάσαμε το ζήτημα της παρουσίας των γυναικών στην πολιτική, καθώς η Χαρά Κεφαλίδου γεννήθηκε μέσα σε αυτή –ο πατέρας της, Μίμης Κεφαλίδης, υπήρξε ιδρυτικό στέλεχος του ΠΑΣΟΚ, βουλευτής και υφυπουργός Γεωργίας– και η ίδια είναι πολλά χρόνια στον πολιτικό στίβο, αφού εκλέχθηκε για πρώτη φορά το 2002 στην τότε Νομαρχία Αττικής.

Αν και υπάρχει ακόμη δρόμος να διανύσουμε, όπως σημείωσε, δεν πιστεύει σε υποχρεωτικές ποσοτώσεις υπέρ των γυναικών ούτε ότι έτσι θα σπάσουν τα διαχωριστικά στερεότυπα. Εξάλλου, όπως λέει, έχουμε δει γυναίκες σε ανώτατα αξιώματα, έχουμε γυναίκες αρχηγούς κομμάτων και υπουργούς, έχουμε γυναίκα ΠτΔ.

«Η πολιτική είναι καθήκον. Για μια γυναίκα, που έχει πολλές πειστικές προτεραιότητες να εξυπηρετήσει, να τα προλαβαίνει όλα, γίνεται πιο δύσκολο στην πράξη. Παρ' όλα αυτά, τελικά, με συνεχή καλλιέργεια και ευαισθητοποίηση όλων μπορούμε να καταφέρουμε πολλά» υπογραμμίζει.

Βέβαια, σε αυτό το σημείο έρχεται και η δυσκολία του ρόλου της ως πολιτικού και μαμάς ενός κοριτσιού που θα τελειώσει του χρόνου το δημοτικό. «Τρέχουμε πάνω κάτω, ο σύζυγός μου κι εγώ, προκειμένου να είμαστε κοντά στο παιδί μας και ταυτόχρονα συνεπείς στις πολλές υποχρεώσεις μας. Οι γονείς μας είτε έφυγαν είτε μεγάλωσαν, έχουμε πολύ λίγη βοήθεια, και δεν σας κρύβω ότι συχνά αισθάνομαι ενοχές, όπως όλοι οι γονείς, γιατί

θα ήθελα να είμαι περισσότερο δίπλα στο παιδί μου», καταλήγει η Χαρά Κεφαλίδου, εκφράζοντας ευγνωμοσύνη για τη στήριξη του συζύγου της. ●

Η Χαρά Κεφαλίδου είναι υποψήφια βουλευτής του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ στη Δράμα.

© ΑΡΕ-ΜΡΕ-ΟΡΕΣΤΗΣ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Γιώργος Σταθάκης «Επιμένω στην Πολιτική με Π κεφαλαίο»

Της ΤΟΝΙΑΣ ΖΑΡΑΒΕΛΛΑ

Η ΝΔ επιδιώκει να ακυρώσει την προοπτική συνεργασίας με το ΠΑΣΟΚ» λέει στην ΑΘΗΝΕΝΣ VOICE ο πρώην υπουργός και υποψήφιος βουλευτής Χανίων του ΣΥΡΙΖΑ

Ο Γιώργος Σταθάκης μοιράζει τον χρόνο του μεταξύ Κρήτης και Αθήνας. Είναι υποψήφιος στα Χανιά, αλλά δεν είναι ο πιο κατάλληλος για τη «μάχη του σταυρού», αφού όπως λέει: «Δεν χρησιμοποιώ ποτέ τις συνήθειες “παλαιοκομματικές πρακτικές”, που δυστυχώς επιβιώνουν. Επιμένω στην πολιτική με Π κεφαλαίο, ως μία μάχη ιδεών και προτάσεων που αφορούν στο παρόν και το μέλλον, με τις αναγκαίες αλλαγές, τις τομές και τις μεταρρυθμίσεις προκειμένου να υπάρξει βιώσιμη ανάπτυξη με κανόνες κοινωνικής δικαιοσύνης».

Ο πρώην υπουργός του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία αποκλείει τα σενάρια «κυβέρνησης πττημένων», σημειώνοντας ότι η Κουμουνδούρου επιδιώκει ρητά την πρώτη θέση στις επικείμενες εκλογές. «Η απλή αναλογική είναι πλέον το πιο δεδομένο εκλογικό σύστημα στην Ευρώπη και αναπόφευκτα προάγει τις κυβερνήσεις συνεργασίας, όπως υπάρχουν στις 21 από τις 27 ευρωπαϊκές χώρες. Μόνο που τον πρώτο ρόλο στον σχηματισμό κυβέρνησης τον έχει το πρώτο κόμμα», δηλώνει χαρακτηριστικά. «Για τον λόγο αυτό ο ΣΥΡΙΖΑ επιδιώκει ρητά την πρώτη θέση στις επικείμενες εκλογές και αποκλείει σενάρια “κυβέρνησης πττημένων”, “ανοχής” ή άλλες παρδαλές συμπράξεις. Η προοδευτική κυβέρνηση θα προκύψει μόνο από σαφή εντολή του εκλογικού σώματος με τη σύμπραξη δυνάμεων με προγράμματα που επιτρέπουν τη σύγκλιση τους».

Ο Γιώργος Σταθάκης εξηγεί ακόμα γιατί δεν χωράει σε μία προοδευτική κυβέρνηση συ-

νεργασίας το κόμμα του Γιάννη Βαρουφάκη. «Το ΜέΡΑ25 συστηματικά αναδεικνύει ένα αφήγημα μιας χώρας σε διαρκή πτώχευση και σε διαρκή ρήξη με την Ευρωπαϊκή Ένωση, φθάνοντας στο σημείο να διαπραγματεύεται μέχρι και το νόμισμα. Πέρα από τη μικρή επαφή με τη σημερινή πραγματικότητα, η πολιτική αυτή καθιστά αδύνατη μία συνεργασία με το κόμμα αυτό».

Το σύνθημα για αλλαγή συμπεκνώνει το μήνυμά του ΣΥΡΙΖΑ

Καθώς οδεύουμε προς τις εκλογές της 21ης Μαΐου 2023, υπάρχει έντονη πολιτική συζήτηση για τη χρήση συνθημάτων του Ανδρέα Παπανδρέου από τον Αλέξη Τσίπρα και τον ΣΥΡΙΖΑ. Αφορμή το «Συμβόλαιο Αλλαγής», ο τίτλος του προγράμματος του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, που θύμιζε σε πολλούς τον ιστορικό ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ και την «Αλλαγή» του 1981. «Η γενεαλογία των πολιτικών συνθημάτων είναι μία μακρά ιστορία. Το “Αλλαγή” ήταν το κεντρικό σύνθημα του Πλαστήρα στις εκλογές του 1950, και αργότερα της διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ στη δεκαετία του 1980, πριν αλλάξει σε “εκουγχρονισμός”, “κοινωνικό συμβόλαιο” και άλλα. Συνεπώς, μάλλον πρέπει να αφήσουμε τη γενεολογία των συνθημάτων και να μείνουμε στην ίδια την αξιολόγησή τους σε σχέση με το διακύβευμα των εκλογών και αν εκφράζει πραγματικά το μήνυμά που θέλει να εκπέμψει ένα κόμμα. Και στις σημερινές συνθήκες νομίζω ότι συμπυκνώνει την ανάγκη ριζικής αλλαγής της οικο-

νομικής και κοινωνικής πολιτικής και την αποκατάσταση των θεσμών και του κράτους δικαίου».

Ο υποψήφιος βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ στα Χανιά δίνει την απάντησή του σε όσους κατηγορούν το κόμμα του για «μνήμη χρυσόψαρου» σχετικά με την υπόθεση Novartis, όταν γίνονται αναφορές σε συνεργασία με τον Ανδρέα Λοβέρδο ή τον Ευάγγελο Βενιζέλο. Ο Γιώργος Σταθάκης είναι ξεκάθαρος: «Το ερώτημα είναι απλό. Εμποδίζει η ύπαρξη αυτών ή άλλων προσώπων τη συνεργασία του ΣΥΡΙΖΑ με το ΠΑΣΟΚ; Προφανώς και όχι. Θα ήταν αδιανόητο ο ΣΥΡΙΖΑ να επεμβαίνει στα εσωτερικά του ΠΑΣΟΚ. Δική του δουλειά είναι οι εσωτερικές διαδικασίες, τα στελέχη και η αξιολόγηση που αυτό κάνει».

»Ο ΣΥΡΙΖΑ επιδιώκει τη δημιουργία προοδευτικής κυβέρνησης ως διέξοδο για την ελληνική κοινωνία. Και η ΝΔ επιδιώκει να ακυρώσει την προοπτική συνεργασίας ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ. Η επίκληση της υπόθεσης Novartis μοιάζει μάλλον ως ευφρολόγημα του δεξιού τύπου διανθισμένου με τη συνήθη παραποίηση δηλώσεων δικών μου ή άλλων».

«Αύξηση μισθών - συντάξεων και συγκράτηση της ακρίβειας στην κορυφή των προτεραιοτήτων του ΣΥΡΙΖΑ»

Ο Γιώργος Σταθάκης επισημαίνει ότι οι προτεραιότητες για τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία είναι σαφείς. Στην κορυφή βρίσκεται η αύξηση μισθών και συντάξεων «προκειμένου να διορθωθεί η απόβεια πραγματικού εισοδήματος κατά 7,5%, μόνο το 2022. Δεύτερον, συγκράτηση της ακρίβειας με μείωση των φόρων κατανάλωσης και παρεμβάσεις στις αγορές πρωτίτως της ενέργειας. Προστασία της πρώτης κατοικίας και ρύθμιση του ιδιωτικού χρέους. Σταδιακά ενισχύεται το ΕΣΥ και η Παιδεία προκειμένου να φθάσουμε τις δαπάνες τους στο μέσο ευρωπαϊκό όρο στο βάθος τετραετίας. Η χρηματοδότηση εκπορεύεται από την ίδια την υπεραπόδοση των φόρων, κυ-

ρίως του ΦΠΑ (μόνο το 2022 ήταν 4,5 δισ.), τη φυσιολογική ανάπτυξη της οικονομίας και την εφικτή αναδιάρθρωση των πόρων του Ταμείου». Ο πρώην υπουργός και υποψήφιος εκ νέου στα Χανιά τονίζει ότι με βάση την κοστολόγηση των μέτρων που έχει κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ για την υλοποίηση των παραπάνω «δεν χρειάζεται δανεισμός».

Σε ό,τι αφορά τις αμυντικές δαπάνες, «τις οποίες κατά κανόνα ψηφίζουμε, έχουμε μία ισχυρή ένσταση για την έλλειψη μέριμνας από την κυβέρνηση για την ενίσχυση της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας μέσα από αυτά τα εξοπλιστικά προγράμματα», ενώ αναφορικά με τη ΔΕΗ στόχος είναι η σταδιακή ανάκτηση του 17% «που χωρίς λόγο πούλησε η ΝΔ».

«Στοιχειωδώς προβληματικές οι επιδόσεις της ΝΔ στον τομέα της Δικαιοσύνης»

«Δικαιοσύνη Παντού» είναι ένα από τα κεντρικά συνθήματα της προεκλογικής εκστρατείας του ΣΥΡΙΖΑ. Με διάθεση κριτικής προς την κυβέρνηση, ο κ. Σταθάκης επισημαίνει ότι «οι επιδόσεις της ΝΔ στον τομέα της δικαιοσύνης είναι στοιχειωδώς προβληματικές. Υπουργός καλεί δικαστή για διαβούλευση, προκλητικές καθυστερήσεις στη διερεύνηση του σκανδάλου των υποκλοπών και πληθώρα άλλων θεμάτων υποδηλώνουν την τάση που μάλλον έχει η ΝΔ να θέλει να επηρεάσει τη δικαιοσύνη. Δουλειά της αντιπολίτευσης είναι να σπληντεψει κάθε ενέργεια που δεν τηρεί τη σαφή διάκριση των εξουσιών».

Σχετικά με το ειδικό δικαστήριο για τον Νίκο Παππά αναφέρεται σε τέσσερα δεδομένα. «Πρώτον, η καταδίκη αφορά τελικά πλημμέλημα, όχι δηλαδή επικοινωνήσε με κάποιον πριν από τον διαγωνισμό. Δεύτερον, αυτός όμως τελικά δεν συμμετείχε καν στον διαγωνισμό. Τρίτον, ο διαγωνισμός που έφερε τάξη στο τηλεοπτικό τοπίο μετά από τριάντα χρόνια μόνιμης αυθαιρεσίας έγινε άσφωγα, με δικαστική βούλα (αθώωση του κ. Κρέτσου, υπευθύνου του διαγωνισμού). Τέταρτον, αθώωση του κ. Παππά για τις κατηγορίες πιθανής εμπλοκής μαύρου χρήματος. Με αυτά τα δεδομένα νομίζω ότι ήταν στην κρίση του κόμ-

ματος η αξιολόγηση». Ο κ. Σταθάκης αναγνωρίζει ως τα μεγαλύτερα λάθη της κυβέρνησης Μητσοτάκη «την κομματικοποίηση της δημόσιας διοίκησης και την απόπειρα κομματικοποίησης ευρύτερα της ίδιας της οικονομίας μέσα από την πρωτόγνωρη για δημοκρατική χώρα θεωρία του επιτελικού κράτους».

Σύμφωνα με τον ίδιο, το διακύβευμα της εκλογικής αναμέτρησης της 21ης Μαΐου δεν έχει τα χαρακτηριστικά που είχαν οι προηγούμενες της τελευταίας δεκαετίας. «Οι εκλογές του 2012 και 2015 ήταν εν μέσω βαθιάς κοινωνικής και οικονομικής κρίσης. Το 2019 μετά την έξοδο από τα μνημόνια ήταν διαφορετικό το κλίμα και η υπόσχεση Μητσοτάκη για μία γρήγορη ανάκαμψη της οικονομίας φαίνεται να λειτούργησε. Τώρα, μετά την εμπειρία της διακυβέρνησης Μητσοτάκη, και την πίεση στα εισοδήματα, την όξυνση των ανισοτήτων και την υποβάθμιση του κοινωνικού κράτους, το διακύβευμα της επόμενης μέρας είναι διαφορετικό».

Ο πρώην υπουργός Γιώργος Σταθάκης είναι εκ νέου υποψήφιος βουλευτής με τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία στα Χανιά.

Ο ΣΥΡΙΖΑ επιδιώκει τη δημιουργία προοδευτικής κυβέρνησης ως διέξοδο για την ελληνική κοινωνία. Και η ΝΔ επιδιώκει να ακυρώσει την προοπτική συνεργασίας ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ.

Γιώργος Οικονόμου «Κάποιοι θεωρούν ότι η καρέκλα στο Μαξίμου τους ανήκει»

Της ΣΟΦΙΑΣ ΧΑΛΔΑΙΟΥ

Τους πάντες προ των ευθυνών τους θα θέσει το ΠΑΣΟΚ, εφόσον εξασφαλίσει ισχυρό διψήφιο ποσοστό στις επερχόμενες εκλογές και συμμετάσχει σε κυβέρνηση συνεργασίας, δηλώνει στην ATHENS VOICE ο υποψήφιος βουλευτής Τρικάλων, Γιώργος Οικονόμου. Ο άνθρωπος που ήταν για λίγα 24ωρα βουλευτής μετά τις εκλογές του Μαΐου 2012 και έχασε την έδρα του μετά τις δεύτερες εκλογές εκείνης της χρονιάς διεκδικεί εκ νέου μια θέση στο ελληνικό κοινοβούλιο, μιλάει για τον τόπο του και ως ψυχίατρος που είναι αναλύει τον ψυχολογικό αντίκτυπο της προεκλογικής περιόδου στους υποψηφίους.

«Στο Μαξίμου είναι ένοικοι, ας το καταλάβουν καλά»

«Ουδείς αναντικατάστατος», δηλώνει ο Γιώργος Οικονόμου αναφορικά με την κόκκινη γραμμή του «ούτε Μητσοτάκης ούτε Τσίπρας» που έχει θέσει η Χαριλάου Τρικούπη. Χαρακτηρίζοντας την πρόταση αυτή βιώσιμη και χρήσιμη – «είναι αυτό που χρειάζεται η χώρα» – ο υποψήφιος βουλευτής Τρικάλων σχολιάζει πως «η αυτοδυναμία, όπως απέδειξε ο κ. Μητσοτάκης, οδηγεί στην αλαζονεία και δεν επιλύει κανένα πρόβλημα – είναι πρόβλημα».

Ο ίδιος προκρίνει μια σοβαρή προγραμματική συνεργασία ως τη λύση στα προβλήματα της χώρας. Όπως λέει, στην Ελλάδα αν και στα 8 από τα 12 τελευταία χρόνια είχαμε κυβερνήσεις συνεργασίας, στην πραγματικότητα δεν υπάρχει κουλτούρα συνεργασιών στη χώρα μας και πρέπει επιτέλους να την αποκτήσουμε.

«Η κουλτούρα συνεργασίας που πρέπει να αποκτήσουμε είναι αυτή που βλέπουμε παντού στην Ευρώπη, εκείνη δηλαδή που εδράζεται σε σοβαρή προγραμματική συμφωνία και όχι απλά στην ανάγκη να

σχηματιστεί μία κυβέρνηση», σημειώνει. Με τη συνεργασία να παραμένει στην κουβέντα, ο υποψήφιος βουλευτής του ΠΑΣΟΚ δηλώνει βέβαιος ότι το κόμμα του θα εξασφαλίσει τη βραδιά των εκλογών το ισχυρό διψήφιο ποσοστό που έχει ζητήσει και αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή «στον σχηματισμό κυβέρνησης συνεργασίας με προτάσεις που θα θέτει τους πάντες προ των ευθυνών τους. Ειδικά εκείνους που θέλουν σώνει και καλά να περάσουμε το καλοκαίρι μας ψηφίζοντας επειδή θεωρούν ότι η καρέκλα στο Μαξίμου τους ανήκει. Ένοικοι είναι, ας το καταλάβουν καλά», σημειώνει αιχμηρά.

Ισοδυναμεί ένα ποσοστό κάτω από 10% με ήττα για το ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ; «Αν ο ελληνικός λαός δεν στηρίζει την προεκλογική μας πρόταση σημαίνει ότι μας προτιμάει στην αντιπολίτευση και εκεί θα μείνουμε, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα, και εκεί πολύ χρήσιμοι θα είμαστε. Μας νοιάζει η κοινωνία, όχι η κυβερνητική καρέκλα», απαντάει ο κ. Οικονόμου.

Όπως επισημαίνει, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής του εκστρατείας το βασικό μήνυμα που του έστειλαν οι πολίτες είναι

«δουλέψτε για όλους». «Έχει κουραστεί ο κόσμος από ένα πολιτικό σύστημα όπου τα πάντα, από το δάνειο στην τράπεζα και την πρόσβαση στο ΕΣΠΑ μέχρι το κρεβάτι στο νοσοκομείο, είναι ή φαίνεται να είναι υπόθεση γνωριμίας, ρουσφετιού και δη κομματικού. Αυτή η αίσθηση ανισότητας, που υπερβαίνει μάλιστα την εξίσου καθηλωτική εισοδηματική ανισότητα, διαβρώνει συνεχώς, κάθε μέρα, κάθε ώρα, την κοινωνία μας, τη Δημοκρατία μας και πρέπει να τη σταματήσουμε άμεσα με γερές δόσεις αξιοκρατίας και διαφάνειας που μόνο επί ΠΑΣΟΚ έχουμε δει», αναφέρει χαρακτηριστικά.

«Δεν είναι όλα τα Τρίκαλα ένας Μύλος των Ξωτικών»

Η συζήτηση πηγαιίνει στα Τρίκαλα – τόπο καταγωγής και εκλογική περιφέρεια του Γιώργου Οικονόμου, ο οποίος τονίζει ότι «δεν είναι όλος ο νομός μας ένας Μύλος των Ξωτικών». Μπορεί πολλοί να πιστεύουν ότι η Περιφέρεια Τρικάλων καρπώνεται τα οφέλη από την πρωτοπόρα πρωτεύουσά της, τον τουρισμό και τις φυσικές ομορφιές της, ωστόσο ο υποψήφιος του ΠΑΣΟΚ παρουσιάζει και μια άλλη πτυχή. «Έχουμε μεγάλο ποσοστό ανεργίας, μεγαλύτερο από τον μέσο όρο πανελληνίως, έχουμε να δούμε έργο πνοής από το Νοσοκομείο πριν 20 χρόνια (επί ΠΑΣΟΚ φυσικά), και οι επιχειρηματίες και οι αγρότες μας αντιμετωπίζουν την ίδια

ασφυξία που αντιμετωπίζουν σε όλη τη χώρα», υπογραμμίζει.

Παράλληλα, αφήνει αιχμές για το «υδροκέφαλο Υπουργείο Ανάπτυξης» το οποίο, αντί να έχει λύσει τα χέρια της Περιφέρειας και των Δήμων, είναι υπεύθυνο για τον προγραμματισμό και τη δρομολόγηση έργων σε κάθε περιφέρεια της ελληνικής επαρχίας και «συμπεριφέρεται λες και έχει μυαλό μόνο για το κέντρο και το Ελληνικό, που και εκεί ακόμα περιμένουν τις μπουλντόζες».

Ψυχική υγεία και πολιτική

Ψυχίατρος στο επάγγελμα, ο Γιώργος Οικονόμου μοιράζεται και τις προτάσεις του ίδιου και του κόμματός του για τη βελτίωση της ψυχικής υγείας και γενικότερα του τομέα της υγείας. Υπενθυμίζοντας πως «οτιδήποτε σύγχρονο έχει γίνει στην Ελλάδα στον τομέα της ψυχικής υγείας το οφείλουμε στο ΠΑΣΟΚ και τον νόμο για το ΕΣΥ, σε συνδυασμό με την ψυχιατρική μεταρρύθμιση», τονίζει ότι για το ΠΑΣΟΚ αποτελεί προτεραιότητα η αναβάθμιση της Υγείας. Ανάμεσα στα μέτρα που προτείνει είναι μεγαλύτερη χρηματοδότηση του ΕΣΥ, πρόσβαση των ασθενών με θέματα ψυχικής υγείας σε δωρεάν υπηρεσίες, περισσότερες ευκαιρίες για εκπαίδευση, επαγγελματική αποκατάσταση και κοινωνική συμμετοχή, περισσότερο ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, περισσότερα κέντρα ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης.

«Για αυτό προτείνουμε τουλάχιστον 8 με 10% των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης να κατευθυνθούν στο ΕΣΥ αντί για το ανεπαρκέστατο 2% που αποφάσισε η κυβέρνηση Μητσοτάκη. Για αυτό λέμε ανοιχτοί διαγωνισμοί για τους διοικητές των νοσοκομείων. Για να μην έχουμε διοικητές ιδιοκτήτες βουλκανιζατέρ όπως επί ΣΥΡΙΖΑ», σημειώνει αιχμηρά.

Οτιδήποτε σύγχρονο έχει γίνει στην Ελλάδα στον τομέα της ψυχικής υγείας το οφείλουμε στο ΠΑΣΟΚ

Σε προσωπικό επίπεδο, καθώς θυμάται τη «δύσκολη εμπειρία» που έζησε με την απώλεια της έδρας του το 2012, ο κ. Οικονόμου σημειώνει ότι το πιο δυσάρεστο είναι να «βλέπεις τους ανθρώπους που έδωσαν τα πάντα για να σε βοηθήσουν και σε ψήφισαν να μη δικαιώνονται». Από την άλλη, στην πολιτική πρέπει να είσαι έτοιμος για όλα, να διαθέτεις αστάλινα νεύρα, δεύτερο και τρίτο στομάχι. «Οι συμβιβασμοί που κάνεις με την προσω-

πική και την οικογενειακή σου ζωή να μην υπερβαίνουν το όριο εκείνο μέχρι το οποίο η ενασχόληση με την πολιτική σε ολοκληρώνει ως άνθρωπο».

Για το τέλος, ο Γιώργος Οικονόμου έχει μια συμβουλή για τους υποψηφίους που κυνηγούν την ψήφο της Gen Z: «Να ακούμε όχι μόνο τις ερωτήσεις τους (λες και τα ξέρουμε όλα) αλλά τις τοποθετήσεις τους ή και τις προτάσεις τους. Και να μη θυμόμαστε τα παιδιά όταν απλά χρειάζομαστε κάδρο για φωτογραφίες». ●

Ο Γιώργος Οικονόμου είναι υποψήφιος βουλευτής του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ στα Τρίκαλα.

Στέφανος Παραστατίδης «Το ΠΑΣΟΚ θα φέρει την αλλαγή παραδείγματος»

Της ΣΟΦΙΑΣ ΧΑΛΔΑΙΟΥ

M

ε το σύνθημα-hashtag #Αλλαγή_παραδείγματος και έχοντας στον πλευρό του τον σκιτισογραφημένο Ντέμοκρατ, ο Στέφανος Παραστατίδης ηγείται μιας φρέσκιας, νεανικής και άκρως... σοσιαλμηντιακής καμπάνιας στο Κιλκίς.

Φίλοι και «εχθροί» τον γνωρίζουν και τον εκτιμούν για το newsletter του, όπου μπαίνει σε μια συζήτηση με τον καρτούν ήρωα Ντέμοκρατ και μοιράζεται τις σκέψεις του για τη σοσιαλδημοκρατία και την προοδευτική παράταξη, πολιτικά και επίκαιρα ζητήματα, και φυσικά τον τόπο του. Τον Απρίλιο, μάλιστα, το newsletter πήρε τη μορφή προεκλογικού ημερολογίου.

Μπαίνοντας στην τελική ευθεία για τις κάλπες, ο υποψήφιος βουλευτής του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ μπορεί να έχει αφήσει για λίγο στην άκρη το newsletter και την αρθογραφία, έχει καταστήσει όμως τον προεκλογικό του αγώνα στο Κιλκίς αντικείμενο μελέτης ακόμα και για έμπειρους πολιτικούς, με συνεχείς αναρτήσεις στα social media και αξιοσημείωτη την παρουσία των νέων ανθρώπων στις συγκεντρώσεις του.

Ο σόσιαλ Ντέμοκρατ και... ο Ντέμοκρατ στα σόσιαλ

Ερωτηθείς για το μυστικό της επιτυχίας του, ο κ. Παραστατίδης αναφέρει ότι η παρουσία του στα ΜΚΔ είναι πολύ λιγότερο μελετημένη και έχει να κάνει περισσότερο με την ανάγκη «να συνομιλήσουμε ειλικρινά, να δημιουργήσουμε ένα κίνημα ανθρώπων που πιστεύουν

στα ίδια πράγματα... Και να περάσουμε καλά!» απαντάει αυθόρμητα. Δίνει ως παράδειγμα τον σκιτισογραφημένο Ντέμοκρατ, έναν τύπο με τα γυαλάκια του, με ζιβάγκο, λίγο αδύνατο και ελαφρώς ατημέλητο. «Ο Ντέμοκρατ δεν αγορεύει από έδρα, συνομιλεί. Είναι ρομαντικός, αλλά και σκωπτικός όταν χρειάζεται, τα “χώνει” με τρόπο. Είναι μια σύνθεση των ανθρώπων με τους οποίους εδώ και χρόνια συζητώ, παθιάζωμαι, ονειρεύομαι μια καλύτερη χώρα, μια καλύτερη κοινωνία», σημειώνει ο υποψήφιος βουλευτής στο Κιλκίς. Η γέννηση αυτού του καρτούν ήρωα –που μπορείτε να τον βρείτε σε κάρτες μέχρι και T-shirt– ήταν αποτέλεσμα μιας προσπάθειας «να βρούμε ένα σημείο αναφοράς ιδεολογικό, να εντεινουμε τον διάλογο, αλλά και να ελαφρύνουμε λίγο τη σοβαρότητα που επικρατεί στην πολιτική». Η συνταγή αυτή φαίνεται πως έχει πετύχει, αν κοιτάξει κάποιος/α το προφίλ του Στέφανου Παραστατίδη στο Facebook: μηνύματα από τους υποστηρικτές του, φωτογραφίες από προεκλογικές ομιλίες, αλλά και όμορφα τοπία από το Κιλκίς, στιγμιότυπα από το γήπεδο του ΠΑΟΚ, river party, συγκέντρωση μετά μουσικής σε μπαρ της περιοχής. Στην τελευταία του ομιλία, στην πλατεία Ειρήνης του Κιλκίς, οι παρευρι-

σκόμμοι άναψαν και πυρσούς. Το πιο αξιοσημείωτο είναι, βέβαια, ότι σε μια επαρκιακή περιφέρεια φαίνονται και νέα πρόσωπα στις συγκεντρώσεις του. «Υπάρχουν δύο ειδών “νεόττες”»: η ηλικιακή και η νεότητα στη σκέψη, η φρεσκάδα. Στην πολιτική τις χρειαζόμαστε και τις δύο», σημειώνει ο κ. Παραστατίδης, υπογραμμίζοντας την ανάγκη να αναζωογονηθεί το πολιτικό σύστημα. Από τη δική του εμπειρία, αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο «αν πειστεί ο κόσμος ότι όλο αυτό αξίζει τον κόπο» και «αν τους αντιμετωπίσεις ως συνδιαμορφωτές και συνεργάτες, όχι σαν οπαδούς».

Συμμετοχή σε κυβέρνηση μόνο με αλλαγή παραδείγματος

Πώς εφαρμόζεται το προσωπικό του σύνθημα, η «αλλαγή παραδείγματος», στη γενικότερη πολιτική σκηνή και στις εκλογές της 21ης Μαΐου; Το ΠΑΣΟΚ έχει υπογραμμίσει τη σημασία να υπάρξει κυβέρνηση από την πρώτη Κυριακή, ωστόσο ο Στέφανος Παραστατίδης επισημαίνει ότι το κόμμα του δεν έχει κανένα λόγο να συμμετάσχει σε μια κυβέρνηση συνεργασίας, «αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για μια πραγματική αλλαγή παραδείγματος στην πολιτική και τη διακυβέρνηση».

«Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ απλώς θέλουν να τρέξουν τον χρόνο, ώστε να πάνε σε γνώριμα σε αυτούς μονοπάτια, σε μία τοξική αντιπαράθεση μεταξύ των δύο», σημειώνει αντιπαραβάλλοντάς την «υπεύθυνη και ειλικρινή στάση» του ΠΑΣΟΚ να αλλάξουν τα πράγματα. «Αν είναι να κυβερνήσουμε, να κυβερνήσουμε με τις ιδέες μας, όχι για

τις καρέκλες», τονίζει ο υποψήφιος βουλευτής. Μιλώντας δε για το πιθανό πολιτικό κόστος από τη στάση ίσων αποστάσεων που κρατάει το ΠΑΣΟΚ απέναντι σε ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ, σημειώνει ότι «θα το υποστούμε αν φανεί η συμμετοχή μας σε μία κυβέρνηση ως καιροσκοπική, ως ιδιοτελής, χωρίς κανένα ιδεολογικό πρόσημο ή διάθεση για αλλαγές».

Το «παράδειγμα αλλαγής» ήταν και η αφορμή για τη συνέχεια της κουβέντας με τον κ. Παραστατίδη, αναφορικά με την αξιοκρατία και την έλλειψη ίσων ευκαιριών στην Ελλάδα τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Εδώ, ο υποψήφιος βουλευτής αναγνωρίζει τις ευθύνες του ΠΑΣΟΚ στη διαμόρφωση της κατάστασης αυτής ως κόμμα εξουσίας επί πολλά χρόνια. Ωστόσο, αντιπαραβάλλει ότι «είναι και το μοναδικό κόμμα που πήγε ενάντια στα “αγοραία” ένστικτα της πολιτικής κατοχυρώνοντας θεσμούς διαφάνειας και αξιοκρατίας, όπως το ΑΣΕΠ, η Διαύγεια, η ηλεκτρονική συνταγογράφηση, το open gov».

Γιατί το Κιλκίς δεν είναι άσχημο

Στις περισσότερες απαντήσεις του ο κ. Παραστατίδης γυρνάει πίσω στο Κιλκίς, τόπος καταγωγής του και περιφέρεια όπου είναι υποψήφιος. Ο ίδιος λέει ότι «είμαστε εδώ για να κάνουμε την Αθήνα να ακούσει», καθώς πιστεύει ότι όλες οι περιφέρειες έχουν κάτι να προσφέρουν στον δημόσιο διάλογο. «Όταν οι δομές της εξουσίας είναι κλειστές, συγκεντρωτικές, περικυκλωμένες, είμαστε εδώ για να δείξουμε ότι ακόμη και αυτό αλλάζει. Είναι και αυτό κομμάτι της αλλαγής παραδείγματος, με την οποία σας έχω κουράσει εδώ και μήνες!»

Φυσικά και προσβάλλεται, όταν του λέμε ότι σε κάποιες online λίστες, η πόλη του Κιλκίς φιγουράρει στις πιο άσχημες της Ελλάδας. Μπορεί πράγματι να έχει τα προβλήματά του και να είναι αφημένο εδώ και χρόνια, όμως ο υποψήφιος βουλευτής του ΠΑΣΟΚ προτιμάει να εστιάσει στα θετικά. «Για μένα “άσχημες” είναι οι πόλεις που δεν κατοικούνται από δημιουργικούς, παθιασμένους ανθρώπους. Και στο Κιλκίς τα τελευταία χρόνια έχουμε αποδείξει ότι δεν ισχύει αυτό», σημειώνει. «Το Κιλκίς είναι ένας τόπος μαγικής ομορφιάς και γαλήνης, που φέρνει σχεδόν μεταφυσικά τους ανθρώπους κοντά». Καταλήγοντας, ο Στέφανος Παραστατίδης υπογραμμίζει: «Πιστεύω πολύ στις ομάδες, πιστεύω πολύ στις φιλίες, πιστεύω πολύ στις ανθρώπινες σχέσεις. Αυτό που έχουμε κάνει στο Κιλκίς το έχουμε κάνει όλοι μαζί». ●

* Ο Στέφανος Παραστατίδης είναι υποψήφιος βουλευτής με το ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ στο Κιλκίς.

ΕΡΓΑ

ΠΥΡΩΣ

ΕΙΔΑΜΕ ΚΑΤΑ ΑΠΟΚΛΕΙ-
ΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΑ ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ
ΕΡΓΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΞΩ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ,
ΜΑΘΑΜΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΠΟΥ ΘΑ ΜΠΟΥΝ ΣΤΟΝ
ΠΥΡΓΟ, ΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ
ΣΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΩΝ 78
ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ
ΠΟΥ ΦΙΛΟΔΟΞΕΙ ΝΑ
ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ
ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ.

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ
ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΕΥΓΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ του Πειραιά, στο ραδιόφωνο έπαιζε εκείνο το αγαπημένο τραγούδι του Κώστα Χατζή που λέει «Όταν κοιτάς από ψηλά, μοιάζει η γη με ζωγραφιά, κι εσύ την πήρες σοβαρά...». Δεν είναι, βέβαια, σαν να κοιτάς από το αεροπλάνο που λέει ο Χατζής, αλλά η θέα και από τα 80 μέτρα πάνω από τη γη, από την κορυφή του Πύργου, προκαλεί δέος: όλος ο Πειραιάς, η Ακρόπολη, η Αίγινα, ο Λυκαβηττός, ο Πύργος των Αθηνών. Και μπροστά κάτω, στο λιμάνι, άνθρωποι μικροί σαν κουκίδες βιαστικοί με τις βαλίτσες τους για

να προλάβουν το καράβι. Τι κρίμα που όταν ο Πύργος θα είναι έτοιμος, τους επόμενους μήνες, η θέα αυτή δεν θα είναι προσβάσιμη για το ευρύ κοινό, αλλά υπάρχει λόγος: «Δεν θα μπορούσε να υπάρξει συνάθροιση κοινού στον 22ο όροφο του κτιρίου, σε ένα bar-restaurant για παράδειγμα, γιατί ο συντελεστής πυρασφάλειας θα απαιτούσε την κατασκευή δύο επιπλέον κλιμακοστασίων που θα παραμόρφωναν την αρχιτεκτονική όψη του Πύργου. Μην ξεχνάμε ότι πρόκειται για ένα υφιστάμενο κτίριο στο οποίο γίνονται παρεμβάσεις και όχι για κάποιο που κατασκευάζεται από την αρχή», λέει ο μηχανικός και project manager του έργου, εκ μέρους της εταιρίας Dimand, Νατάλης Πέτροβιτς.

Ο Πύργος του Πειραιά, ένας ουρανοξύστης-φάντασμα εδώ και σχεδόν 50 χρόνια, που άρχισε να κατασκευάζεται το 1972 και παρέμεινε ημιτελής και αναξιοποίητος, πλέον ανακατασκευάζεται με πρωτοβουλία του Δήμου Πειραιά και τους επόμενους μήνες το έργο αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί. Με τον Θανάση Καρατζά, τον φωτογράφο μας, βρισκόμασταν στη βάση του Πύργου, σηκώνοντας ψηλά το κεφάλι και γέροντας προς τα πίσω για να δούμε μέχρι την κορυφή. Στη στάση αυτή μας βρήκαν ο Νατάλης Πέτροβιτς και ο άμεσος συνεργάτης του, μηχανικός Δημήτρης Κουτσοανδρέας. Μας φόρεσαν γιλέκα και κράνη εργασίας και μας έκαναν ξενάγηση από το δεύτερο υπόγειο μέχρι πάνω.

Η ταυτότητα του έργου

Ο διαγωνισμός για την αξιοποίηση του Πύργου έγινε το 2019 και τον κέρδισαν οι εταιρίες Dimand, EBRD και Prodea, οι οποίες πήραν τη σύμβαση παραχώρησης από τον Δήμο Πειραιά. Οι τρεις εταιρίες συγκρότησαν την Piraeus Tower, η οποία είναι ο φορέας υλοποίησης του έργου και εκμετάλλευσης της επένδυσης που θα ξεπεράσει τα 78 εκατομμυρίων ευρώ. Η σύμβαση προβλέπει την παραχώρηση του Πύργου για 99 χρόνια, με τον δήμο να εισπράττει 1.010.000 ευρώ ετησίως, με 2% αναπροσαρμογή κάθε χρόνο. Το έργο θα αρχίσει να παραδίδεται τμηματικά από τον Οκτώβριο του 2023 και θα αξιοποιηθεί για μικτή χρήση (καταστήματα, f&b, γυμναστήριο και γραφεία), ενώ τις τεχνικές εργασίες έχει αναλάβει η εταιρία ΤΕΡΝΑ.

Το αμφιλεγόμενο έργο της Χούντας επί Αριστείδη Σκυλίτση

Το 1968, με νόμο της Χούντας, αυξήθηκε το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος οικοδόμησης στους 24 ορόφους. Τόσους ακριβώς θα είχε και ο Πύργος του Πειραιά, ο οποίος άρχισε να κατασκευάζεται το 1972, επί δημαρχίας από τον διορισμένο από τη Χούντα Αριστείδη Σκυλίτση. Στη θέση του βρίσκονταν η παλιά αγορά του λιμανιού και το ρολόι του Πειραιά, το οποίο κατεδαφίστηκε. Ο Πύργος, ο οποίος ολοκληρώθηκε το 1975 αλλά εγκαινιάστηκε από τον Στυλιανό Παττακό ήδη από τον Αύγουστο του 1972, πήρε την τελική του μορφή το 1983, με την επένδυση των εξωτερικών του επιφανειών με γυαλί και μεταλλικά ελάσματα. Σύμφωνα με τον μελετητή της πειραϊκής ιστορίας, Στέφανο Μίλεση, ο Πύργος, ο οποίος επισήμως ονομαζόταν

Εμπορικό Κέντρο Πειραιώς, ήταν πανομοιότυπος, αν και δύο μέτρα ψηλότερος, από τον ουρανοξύστη Marble Arch Tower του Λονδίνου – αυτόν, λέει ο Στ. Μίλεσης, είδε ο Σκυλίτσος και κατά κάποιον τρόπο θέλησε να αντιγράψει. Η σχεδίαση του έργου ανατέθηκε στο αρχιτεκτονικό γραφείο του Αλέξανδρου Λοϊζου, ο οποίος συνεργάστηκε με τον Ιωάννη Βικέλα, αρχιτέκτονα του Πύργου των Αθηνών, και με τον Δημοσθένη Μολφέση. Τελικά, μόνο το ισόγειο και οι τρεις πρώτοι όροφοι αξιοποιήθηκαν – όλο το υπόλοιπο κτίριο παρέμεινε ημιτελές. Στους τρεις πρώτους ορόφους, στο πέρασμα των χρόνων, στεγάστηκαν κάποια εμπορικά καταστήματα και σύλλογοι, ενώ μέχρι και τον Οκτώβριο του 2020 –όταν άρχισαν οι εργασίες για την ανακατασκευή του– στεγάζονταν ένα ΚΕΠ, το Ληξιαρχείο Πειραιά, η Unesco και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανειών. Ο Πύργος είναι ένα από τα τρία «γιαπιά» που άφησε η Χούντα στον Πειραιά, μαζί με τη Ράλλειο και τη Βίλα Ζαχαρίου.

Μιλάνε για σεισμούς σε υπόγειο με 22 ορόφους από πάνω;

Όλα αυτά τα χρόνια που ο Πύργος παρέμεινε ανεκμετάλλευτος, άλλοι το απέδιδαν στην έλλειψη κονδυλίων, άλλοι στο ότι τουλάχιστον στα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης κανείς δεν ήθελε να προχωρήσει ένα έργο που ξεκίνησε επί Χούντας, άλλοι μιλούσαν για προβλήματα στατικότητας. Βρισκόμασταν στο δεύτερο υπόγειο του Πύργου όπου βρίσκεται τμήμα της θεμελίωσης του κτιρίου. Με σχεδόν 25 ορόφους και χιλιάδες τόνους τσιμέντου πάνω από το κεφάλι σου, μοιάζει λίγο μαζοχιστικό να μιλάς για τη στατικότητα του κτιρίου, αλλά ο Ν. Πέτροβιτς καθουσιάζει: «Ο Πύργος κατασκευάστηκε με τον αντισεισμικό κανονισμό που ίσχυε τότε, δηλαδή του 1959. Εμείς, όταν ήρθαμε εδώ, βρήκαμε πάρα πολύ ποιοτικά τόσο το σκυρόδεμα όσο και τον χάλυβα, ενώ έγιναν οι απαραίτητες ενισχύσεις ώστε το κτίριο πλέον να ανταποκρίνεται στον αντισεισμικό κανονισμό του 2000».

492 σκαλιά από το ισόγειο μέχρι την κορυφή

Δύο κλιμακοστάσια ανεβαίνουν από το ισόγειο μέχρι την κορυφή και άλλα πέντε εξυπηρετούν μέχρι τον δεύτερο και τον τρίτο όροφο. Ο Ν. Πέτροβιτς μάς πρότεινε να πάρουμε τον μακρύ δρόμο των 492 σκαλοπατιών, αλλά ακολουθήσαμε την πιο εύκολη λύση: το αναβατόριο που χρησιμοποιούν και οι περίπου 200 άνθρωποι που εργάζονται στο έργο. Χωράει μέχρι 14 ανθρώπους και έχει κάποιους περιορισμούς ανάλογα με τη δύναμη του ανέμου. Όταν το έργο θα είναι έτοιμο, τα έξι κλιμακοστάσια που θα εξυπηρετούν τα γραφεία του κτιρίου θα χρειάζονται μόλις 20 δευτερόλεπτα για να ανέβουν από το ισόγειο έως τον 22ο όροφο.

Τα καταστήματα και τα γραφεία

Ο Πύργος έχει ύψος 84 μέτρα αλλά θα «ανέβει» μέχρι τα 88 λόγω κάποιων εργασιών, ενώ το συνολικό του εμβαδόν είναι 34.623 τετραγωνικά μέτρα. Είναι το δεύτερο πιο ψηλό κτίριο της Ελλάδας μετά τον Πύργο των Αθηνών που μας βλέπει από τα 103 μέτρα. Για εμπορική χρήση θα αξιοποιηθούν το ισόγειο, ο πρώτος, ο δεύτερος, ο τρίτος και τμήμα του τετάρτου ορόφου. Από εκεί και μέχρι τον 22ο όροφο θα είναι γραφεία. Υπάρχει και 23ος και δώμα στην κορυφή που θα εξυπηρε-

Τα έργα στον Πύργο του Πειραιά βρίσκονται σε εξέλιξη από τα τέλη του 2020 και ο Πύργος αναμένεται να αρχίσει να αποδίδεται τμηματικά από τον Οκτώβριο του 2023, με την επένδυση να ξεπερνάει τα 78 δισ. ευρώ

Ο Νατάλης Πέτροβιτς (αριστερά) και ο Δημήτρης Κωτσανδρέας στον τελευταίο όροφο του Πύργου.

τήσουν τμήμα του μηχανολογικού εξοπλισμού του κτιρίου. Όλοι οι χώροι που προορίζονται για εμπορική χρήση έχουν μισθωθεί, πλην ενός 180 τ.μ. στο ισόγειο. Το κατάστημα ZARA θα μεταφέρει εδώ το flagship του, στο ισόγειο, στον πρώτο και στον δεύτερο, σε μια συνολική έκταση 5.700 τ.μ. Στο ισόγειο θα στεγαστεί και η DJ Sports σε 1.200 τ.μ. Στον τρίτο και τον τέταρτο όροφο θα στεγαστεί γυμναστήριο και στον τρίτο, σε ένα ύψος αντίστοιχο με την ταράτσα μιας πεντάωροφης πολυκατοικίας, bar-restaurant, το οποίο θα είναι 24ωρης λειτουργίας, σε μια έκταση 600 τ.μ. στο εσωτερικό και άλλων 700 τ.μ. αίθριο. Κάθε όροφος που θα διατίθεται για γραφεία θα μισθώνεται ενιαίος. Οι μισθώσεις έχουν 12ετή διάρκεια, με τα πρώτα 6 χρόνια να είναι «κλειστά». Η Dialectica, ελληνική start up που ασχολείται στον τομέα της τεχνολογίας, έχει ήδη μισθώσει έξι ορόφους, από τον 9ο μέχρι και τον 14ο, ενώ έχει οψιόν μίσθωσης για δύο ακόμη.

«Πράσινος» και υπεράσυχρονος Πύργος

Οι προδιαγραφές που τηρούνται θα δώσουν στον Πύργο την πιστοποίηση Platinum, θα είναι ένα «πράσινο» κτίριο, φιλικό προς το περιβάλλον. Στο υπόγειο, οι δεξαμενές θα μαζεύουν το νερό της βροχής και θα το επιστρέφουν στο κτίριο, ενώ το αντλητικό συγκρότημα θα δίνει σε όλους τους ορόφους τη σωστή πίεση στο πόσιμο νερό – σε διαφορετική περίπτωση η πίεση θα ήταν προβληματική, αρκετά χαμηλή, από τον δέκατο όροφο και πάνω. Το σύστημα κατάσβεσης, εκτός από την καταστολή της φωτιάς περιλαμβάνει και τη διαφυγή εμποδίζοντας τον καπνό να εισέλθει στα κλιμακοστάσια, ενώ σε περίπτωση σεισμού θα ισχύει, ότι ισχύει και παντού, δηλαδή σταματάνε τα ασανσέρ και όλοι κατεβαίνουν με τις σκάλες. Οι γεννήτριες θα λύνουν τυχόν προβλήματα ενέργειας, ενώ στην κορυφή θα τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά σε μια έκταση 500 τ.μ. Όταν το έργο θα είναι έτοιμο και σε πλήρη λειτουργία, ο Νατάλης Πέτροβιτς εκτιμά ότι οι εργαζόμενοι στα γραφεία θα είναι από 1.600 έως 2.000 άτομα. Δηλαδή, μαζί με τους επισκέπτες των επιχειρήσεων, ο «πληθυσμός» του Πύργου μπορεί να φτάνει και τα 4.000 άτομα. Στο πρώτο υπόγειο θα φτιαχτεί πάρκινγκ χωρητικότητας 44 θέσεων, ενώ περίπου άλλες 300 θέσεις θα ενοικιαστούν από το παρακείμενο υπόγειο πάρκινγκ της πλατείας Καραϊσκάκη. Η είσοδος του Πύργου θα είναι από την πλευρά του Λιμανιού, από την Ποσειδώνος, με ξεχωριστές εισόδους για τα καταστήματα και τα γραφεία. Για τους εργαζόμενους, στο ισόγειο των γραφείων θα υπάρχει ένας χώρος wellness, που θα εξυπηρετεί και ως χώρος θηλασμού. Επίσης, παντού θα υπάρχει το σύστημα no touch. Για παράδειγμα, εισερχόμενος κανείς στην είσοδο για τα γραφεία, το σύστημα θα «διαβάζει» την προσωπική του κάρτα, θα καλεί τον ανελκυστήρα και θα τον μεταφέρει αυτόματα στον όροφο που πρέπει.

Στο πλάι του Πύργου ένα μολδαβικό μίνι μάρκετ, ένα σουβλατζίδικο, μια ψαροταβέρνα, ένα κουλουράδικο, καθημερινοί εργαζόμενοι Πειραιώτες που ζούσαν εδώ και δεκαετίες με ένα τεράστιο τιμμεντένιο κουφάρι πάνω από το κεφάλι τους και που τώρα περιμένουν να αναβαθμίσει τη γειτονιά τους και τις ζωές τους. «Θα 'θελες, φίλε, να δουλεύεις στον 22ο όροφο και να έχεις θέα όλο τον κόσμο;» «Δεν έχω τέτοια όνειρα, μου φτάνει να μπορώ να συνεχίσω να εργάζομαι» ήταν κάποιες από τις κουβέντες τους.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΕΧΕΙ ΥΨΟΣ 84 ΜΕΤΡΑ ΑΛΛΑ ΘΑ «ΑΝΕΒΕΙ» ΜΕΧΡΙ ΤΑ 88. ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΒΑΔΟΝ ΕΙΝΑΙ 34.623 Τ. Μ. ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΙΟ ΨΗΛΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΟΥ ΜΑΣ ΒΛΕΠΕΙ ΑΠΟ ΤΑ 103 ΜΕΤΡΑ.

ΠΥΡΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Γιάννης Μώραλης «Ο Πύργος θα δώσει νέα δυναμική στην πόλη»

— Ο Πύργος του Πειραιά παρέμεινε ανεκμετάλλευτος σχεδόν 50 χρόνια. Για ποιον λόγο συνέβη αυτό κατά την εκτίμησή σας; Πιστεύω ότι οι προκάτοχοί μου, οι οποίοι προσέφεραν στην πόλη, θα είχαν άλλες σημαντικές προτεραιότητες για την καθημερινότητα των πολιτών, όπως είναι για παράδειγμα η κατασκευή σχολείων, οδοστρωμάτων ή άλλων υποδομών. Φαντάζομαι όμως πως και ο αστικός μύθος που υπήρχε για χρόνια στην πόλη, ότι ο Πύργος έχει προβλήματα στατικότητας – κάτι που πιστεύαμε κι εμείς αρχικά –, τους απέτρεπε από το να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή ή να προσπαθήσουν περισσότερο για την αξιοποίησή του. Προφανώς δεν ήταν εύκολη διαδικασία και γι' αυτό είμαστε περήφανοι που ήμασταν εμείς αυτοί που το έφεραν εις πέρας.

— Σας ανησυχεί τυχόν περαιτέρω επιβάρυνση του κυκλοφοριακού στο λιμάνι, δεδομένου ότι τον Πύργο θα επισκέπτονται καθημερινά χιλιάδες άνθρωποι; Όχι, δεν με ανησυχεί. Θεωρώ ότι όποιος θέλει να έρθει στον Πειραιά για να επισκεφθεί τον Πύργο, τα καταστήματά του, τα εστιατόρια ή τα γραφεία που θα λειτουργούν εκεί, θα προτιμήσει να έρθει με το μετρό (είτε από τον σταθμό στο λιμάνι, είτε από τον σταθμό στο Δημοτικό Θέατρο) που βρίσκονται σε απόσταση αναπνοής ή και με το τραμ. Επιπλέον, έχει ήδη ανακοινωθεί ότι η Piraeus Tower έχει μισθώσει χώρο για τη στάθμευση αυτοκινήτων στην περιοχή.

— Τα χρήματα που θα εισπράττει κάθε χρόνο ο δήμος από τη μίσθωση του Πύργου, έχετε δηλώσει ότι θα επιστρέφουν στους δημότες. Με ποιον τρόπο; Με ένα ξεχωριστό έργο επένδυσης, ενδεχομένως; Ο Δήμος Πειραιά θα λαμβάνει ετησίως 1,2 εκατομμύρια ευρώ από την παραχώρηση αλλά και από τα δημοτικά τέλη, ένα πολύ σημαντικό ποσό. Στόχος μας είναι τα χρήματα αυτά να διοχετευτούν στην πειραϊκή κοινωνία μέσα από έργα για την καθημερινότητα και την αναβάθμιση της πόλης και των γειτονιών της. Ενδεχομένως, το έσοδο αυτό να μας δώσει τη δυνατότητα να μειώσουμε ακόμα περισσότερο τα δημοτικά τέλη, κάτι το οποίο κάνουμε σταθερά τα τελευταία χρόνια ώστε να ελαφρύνουμε τις υποχρεώσεις

των κατοίκων και των επιχειρήσεων.

— Τελικά, ήταν μια συμφέρουσα επιλογή για τον Δήμο Πειραιά η παραχώρηση του Πύργου με τους συγκεκριμένους όρους και γιατί; Αλίμονο, εάν κάποιος θεωρεί ότι θα ήταν πιο συμφέρον να παραμείνει ο Πύργος ένα εγκαταλελειμμένο κουφάρι στην καρδιά του μεγάλου λιμανιού της χώρας. Ακόμα μεγαλύτερα από τα άμεσα οικονομικά έσοδα του Δήμου είναι τα οφέλη από τη δυναμική που έχει δώσει στον Πειραιά αυτό το έργο. Δημιουργείται ένα μεγάλο εμπορικό και επιχειρηματικό κέντρο που θα ενισχύσει την αγοραστική κίνηση της περιοχής και θα ενδυναμώσει την τοπική απασχόληση. Ολόκληρη η περιοχή αναβαθμίζεται και γίνεται πόλος έλξης για άλλες επενδύσεις. Ο Πύργος από κτίριο «φάντασμα» μετατρέπεται σε ένα στολίδι για την πόλη μας και νομίζω ότι αυτό ικανοποιεί κάθε Πειραιώτη, αλλά και κάθε ταξιδιώτη που βλέπει ένα σύγχρονο και καλαίσθητο κτίριο στο μεγάλο λιμάνι της χώρας.

— Να αναμένουμε κάποιες εξελίξεις σχετικά με τη βίλα Ζαχαρίου και με τη Ράλλειο, που μαζί με τον Πύργο είναι τα τρία κτίρια-φραντάσματα που άφησε στην πόλη η δημαρχία Σκυλίτση επί Χούντας;

Πράγματι, αυτά τα δύο γιαπιά είναι προβλήματα που χρονίζουν για δεκαετίες στην πόλη. Πιστεύω, όμως, ότι θα καταφέρουμε να τα επιλύσουμε κι αυτά. Στη Ράλλειο θέλουμε να κάνουμε ένα νέο Δημαρχείο για τον Πειραιά. Σχεδιάζουμε μια διπλή ανάπλαση. Να παραχωρήσουμε με διαγωνισμό το κτίριο του σημερινού Δημαρχείου για κάποια χρόνια σε κάποιον ιδιώτη με σκοπό να χτίσει στη Ράλλειο ένα Δημαρχείο αντίστοιχης πόλης μας. Για τη Βίλα Ζαχαρίου τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα. Υπάρχει μια αντιδικία μεταξύ του Ιδρύματος Ζαχαρίου και του Ελληνικού Δημοσίου. Εμείς θέλουμε να αξιοποιηθεί, εκπληρώνοντας παράλληλα και τους σκοπούς του Ιδρύματος, ένα μέρος του να γίνει σπίτι για άστεγους καλλιτέχνες. Είναι κρίμα την ώρα που ολόκληρη η περιοχή ομορφαίνει με την ανάπλαση στο Μικρολίμανο, αλλά και την ανάπλαση που δρομολογούμε στην Ακτή Δελαβέρη, να υπάρχει στο κέντρο αυτής της περιοχής αυτό το μεγάλο γιαπιά. **A**

© ROLEX-ROBERT WRIGHT

ΟΤΑΝ Η JOAN JONAS ΣΥΝΑ

Η διάσημη καλλιτέχνης και η υπότροφος του προγράμματος καλλιτεχνικής καθοδήγησης της **Rolex** μιλούν
Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Τι φέρνει κοντά μια καταξιωμένη δημιουργό από τη Νέα Υόρκη και επίτιμη καθηγήτρια στο περίφημο MIT με μια νεαρή Βιετναμέζα καλλιτέχνη, που έχουν χιλιάδες χιλιόμετρα, μισό αιώνα ηλικιακής διαφοράς κι ένα συγκρουσιακό διακρατικό παρελθόν ανάμεσά τους; Και τι μπορεί να προκύψει από μια τέτοια συνάντηση; Όταν η Joan Jonas, η πρωτοπόρος της περφόρμανς και της βίντεο-τέχνης, γνώρισε την Thao Nguyen Phan της έκανε αμέσως εντύπωση η ευφυΐα και η ευαισθησία της. «Σκέφτηκα ότι θα ήταν πραγματικά υπέροχο να συνεργαστώ με ένα τέτοιο άτομο. Με ενδιέφερε, επίσης, το γεγονός ότι κατάγεται από το Βιετνάμ και ζει εκεί» μας λέει.

Γνωρίστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος Rolex Mentor and Protégé, που δίνει την ευκαιρία σε αρχιτέκτονες, συγγραφείς και δημιουργούς από τα πεδία των εικαστικών και των παραστατικών τεχνών να αντλήσουν γνώση από καταξιωμένους ομοτέχνους τους. «*Ήθελα να συμμετέχω γιατί είναι μια πολύ σημαντική πλατφόρμα για νεότερους καλλιτέχνες που χρειάζονται υποστήριξη και ενθάρρυνση*» αναφέρει η Jonas, η οποία το 2016 υποδέχτηκε την 36χρονη από τη Χο Τσι Μινχ στο εργαστήριό της. Όπως πολλοί καλλιτέχνες, η Thao Nguyen έχει επηρεαστεί από μια γραφή που εκείνη ανέδειξε, «*συγχωνεύοντας την τεχνολογία με αινιγματικές διαισθήσεις της ποίησης*».

«*Η συνάντησή μας μου άνοιξε έναν ορίζοντα δυνατοτήτων. Το πνεύμα και η διεκδικητικότητα της καθόρισαν την πορεία μου. Δεν θα ήμουν αυτή που είμαι σήμερα χωρίς τη σχέση με την Joan*» υπογραμμίζει η Phan, η οποία έκτοτε έχει δείξει τη δουλειά της στις Μπιενάλε της Βενετίας, της Λυών και της Σάρτζα, στη λονδρέζικη Chisenhale Gallery, στο WIELS στις Βρυξέλλες. Θυμάται ότι αρχικά το έργο της της φάνηκε μυστηριώδες και απροσπέλαστο. «*Τελικά, μπήκα στον καλλιτεχνικό της κόσμο με έναν οργανικό, αβίαστο τρόπο, ως θεατής ενώ μερικές φορές έπαιζα σε έργα της. Βρίσκω τη δουλειά της εξαιρετικά πρωτότυπη και εμπνευσμένη. Μαθαίνοντας από αυτή, βρήκα την*

αυτοπεποίθηση να βουτήξω στα ζητήματα της αφήγησης, της μυθολογίας, της δουλειάς με παιδιά, στο να συνδυάζω σχέδιο, εγκαταστάσεις και ειδικά τη χρήση της κινούμενης εικόνας που είναι πλέον ζωτικής σημασίας στην πρακτική μου».

Την παρατηρούσε στην καθημερινότητά της, καθώς εργαζόταν, στη διάδρασή της με άλλους ανθρώπους, τα διαβάσματα και τις ταινίες που προτιμούσε. Άκουγε τα σχόλιά της. Ούτε χρόνο από τη συνάντησή τους στη Νέα Υόρκη, ήρθε η ώρα που και η πολύπειρη μέντορας μπήκε στη θέση του παρατηρητή στην πατρίδα της προστατευόμενης της. «*Ως Αμερικανίδα ήταν ιδιαίτερα σημαντικό και ενδιαφέρον να επισκεφθώ το Βιετνάμ, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο με τον οποίο οι ΗΠΑ έχουν παρέμβει σε άλλες χώρες*» αναφέρει.

© ROLEX-ROBERT WRIGHT

Το 2018 δημιούργησαν μαζί με την κολεκτίβα Art Labor, της οποίας η Phan είναι συνιδρύτρια, ένα έργο που παρουσίασαν στην έκθεση Carnegie International. Σε συνεργασία με την κοινότητα Jarai από τα κεντρικά υψίπεδα του Βιετνάμ, η ομάδα έφτιαξε καρταστούς που αντικατοπτρίζουν τις εικόνες και το μεταβαλλόμενο κοινωνικό και περιβαλλοντικό τοπίο της περιοχής και τους έστειλε στην Jonas για να τους ζωγραφίσει. Την περίοδο της πανδημίας έμειναν σε επαφή διαδικτυακά, τώρα διερευνούν τις δυνατότητες να φτιάξουν νέους καρταστούς για τη μεγάλη ατομική έκθεση που η 87χρονη Νεοϋορκέζα ετοιμάζει την επόμενη χρονιά στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης.

Εντωμεταξύ τις περιμένουμε στο 10 Rolex Arts Festival που θα «τρέξει» στην Αθήνα από τις 22 έως τις 28 Μαΐου, με αφορμή τα 20 χρόνια από τη δημιουργία της πρωτοβουλίας Mentor & Protégé. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει εργαστήρια, ομιλίες, συζητήσεις, παραστάσεις, προβολές και εκθέσεις σε εννέα σημεία της πόλης. Μάλιστα, η βίντεο εγκατάσταση «Mute grain» της Phan θα παρουσιαστεί στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης μαζί με έργα άλλων επτά υποτρόφων του προγράμματος.

INFO

Rolex Arts Festival

26-28 Μαΐου

Προφρεστιβαλικές εκδηλώσεις:

22-25 Μαΐου

Χώροι: Εθνικό Θέατρο,

Μουσείο Μπενάκη Πειραιώς 138,

Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου,

Κινηματογράφος Αστορ, ΕΜΣΤ,

Ωδείο Αθηνών,

Εθνική Βιβλιοθήκη, ΚΠΙΣΝ

© ROLEX-AMBROISE TEZENAS

ΑΝΤΗΣΕ ΤΗΝ ΤΗΑΟ ΝΓΟΥΕΝ

για τη συνάντηση αλλά και το έργο τους, λίγο πριν το 1ο Φεστιβάλ Τεχνών Rolex ανεβάσει αυλαία στην Αθήνα

JOAN JONAS

«Η τέχνη είναι επικοινωνία στο υψηλότερο επίπεδο»

Ήθελα να γίνω καλλιτέχνης, να φτιάχνω και να διαμορφώνω πράγματα, να εξερευνώ. Η ίδια η δουλειά με κάνει να συνεχίζω, καθώς και η ενθάρρυνση των άλλων και το μεγάλο ενδιαφέρον μου για τη δουλειά των άλλων. Έχω σπουδάσει ιστορία της Τέχνης και εξακολουθώ να ενδιαφέρομαι για το έργο των συγχρόνων μου. Η τέχνη είναι απλά το πάθος μου.

Η τέχνη είναι ένα από τα πιο θετικά ρεύματα στον σημερινό μας κόσμο. Μας εμπνέει να ζούμε και να υπάρχουμε και να επικοινωνούμε μεταξύ μας μέσα στον χρόνο και στον χώρο.

Από το ξεκίνημά μου δεν έβλεπα τη διαφορά ανάμεσα σε ένα ποίημα, ένα μουσικό κομμάτι, έναν πίνακα, ένα σχέδιο, ένα τραγούδι, τον χορό. Είδα τις σχέσεις όλων αυτών των μορφών τέχνης. Και σε αυτό βασίζεται η δουλειά μου, βρίσκοντας έναν τρόπο επικοινωνίας. Για παράδειγμα, βλέποντας τη στενή σχέση μεταξύ ταινιών και περιφόρμαν.

Η αφήγηση και η δημιουργία μύθων ήταν μέρος της συνείδησής μας από την αρχή του χρόνου. Όλοι μεγαλώνουμε με αφηγήσεις ιστοριών, που φυσικά θα μπορούσαν να είναι λογοτεχνία ή και μύθοι. Μαθαίνουμε για άλλους πολιτισμούς. Πάντα με ενδιέφερε το πώς ξεκίνησε η τέχνη σε διαφορετικούς πολιτισμούς, και ξεκινάει με την τελετουργία. Έτσι, όταν άρχισα να δημιουργώ έργα, τα σκέφτηκα σε σχέση με τις τελετουργίες μου. Σε καμία περίπτωση δεν αντιγράφω τελετουργίες, αλλά με εμπνέουν και βλέπω τη στενή σχέση των ανθρώπων με αυτές.

Με ενδιαφέρει η συμπεκνωμένη δομή και η οπτική παρουσία της ποίησης. Συχνά παραθέτω λόγια ποιητών στο έργο μου. Έχω δημιουργήσει έργα σχετικά με το έργο ορισμένων συγγραφέων όπως ο Ισλανδός Χαλντόρ Λάξνες, η Αμερικανίδα Χίλντα Ντουλίτλ, ο Δάντης και άλλοι.

Ταξιδεύοντας μαθαίνω για τον κόσμο και τους ανθρώπους και βλέπω τι είδους αντικείμενα χρησιμοποιούν και πώς κι-

νούνται. Τη δεκαετία του '50, ενώ σπούδαζα ιστορία της Τέχνης, μου κέντρισαν το ενδιαφέρον οι ιστορίες των Μινωιτισμών που κολυμπούσαν με τα δελφίνια και, επίσης, η σχέση με την πρώιμη ελληνική τέχνη. Έτσι, επισκέφτηκα την Ελλάδα και άνηψα περαιτέρω έμπνευση από την όμορφη αρχιτεκτονική των ελληνικών νησιών. Πέρασα τρεις μήνες στην Κρήτη και εκείνο το διάστημα πήγα σε έναν φανταστικό γάμο στα ορεινά του νησιού. Έτσι, μπόρεσα να παρατηρήσω και να ζήσω τις τελετουργίες αυτών των ιδιαίτερων κοινοτήτων.

Το οικοσύστημα της τέχνης ήταν αρκετά μικρότερο στις δεκαετίες του '60 και του '70, αλλά πολύ δραστήριο και ζωντανό. Εκείνη την εποχή νιώθαμε ότι ανακαλύπταμε νέες φόρμες και άρχισαν να καταρρέουν τα όρια ανάμεσα στις διάφορες καλλιτεχνικές πρακτικές. Ήταν πραγματικά δυνατό να αρχίσεις να εφευρίσκεις νέες φόρμες εκείνη την εποχή. Ένα άλλο σημαντικό κίνημα το ίδιο διάστημα ήταν το γυναικείο κίνημα. Σήμερα ο κόσμος της τέχνης είναι πολύ μεγαλύτερος και οι γυναίκες έχουν περισσότερο λόγο και θέση σ' αυτόν. Γνωρίζουμε, λόγω των συστημάτων επικοινωνίας που διαθέτουμε, για το έργο που παράγεται σε όλο τον κόσμο, σε διάφορες χώρες. Το πιο σημαντικό, όμως, είναι ότι ο κόσμος της τέχνης διαθέτει μεγαλύτερη ποικιλομορφία και δεν είναι περιορισμένος.

Ο πόλεμος, το περιβάλλον, η μεταχείριση άλλων ειδών που οδηγεί στην εξαφάνιση είναι τα θέματα που με προβληματίζουν περισσότερο στην εποχή μας. Το τελευταίο μου μεγάλο έργο είχε να κάνει με τον ωκεανό και μέρος του σκοπού μου ήταν να υποδείξω και να περιγράψω άλλα είδη – τόσο για να αναδείξω την ομορφιά και την πολυπλοκότητά τους όσο και για να επιστήσω την προσοχή πριν εξαφανιστούν. Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα θα είναι το νερό και η χρήση του. Ο πάγος λιώνει σε όλο τον κόσμο.

ΤΗΑΟ ΝΓΟΥΕΝ ΦΑΝ

«Η βιετναμέζικη καλλιτεχνική σκηνή σήμερα είναι πιο ζωντανή»

Με ενδιαφέρουν η ελάσσω ιστορία και η ποίηση ως ένας τρόπος για να ανακαλέσω τον συλλογισμό για το παρελθόν, για να αναζητήσω εναλλακτικές νεωτερικότητας και να προτείνω ένα πιο ήπιο παρόν. Θα ήθελα να δημιουργήσω πολυεπίπεδα έργα τέχνης τα οποία εξερευνούν τα ιστορικά και οικολογικά ζητήματα που αντιμετωπίζει η πατρίδα μου, το Βιετνάμ, μιλώντας παράλληλα για ευρύτερα θέματα γύρω από την παράδοση, την ιδεολογία, την τελετουργία και την περιβαλλοντική αλλαγή.

Η δουλειά μου συνδυάζει τη μυθολογία και τη λαογραφία με επείγοντα ζητήματα σχετικά με την εκβιομηχάνιση, την επισιτιστική ασφάλεια και το περιβάλλον. Η απειλή που συνιστά η καταστροφική και η υπερβολική κατανάλωση των πόρων της Γης είναι ένα επαναλαμβανόμενο θέμα στην πρακτική μου. Μέσω της αφήγησης και της ανάμιξης επίσημων και ανεπίσημων ιστοριών, συχνά ενισχύω αφηγήσεις που είναι λιγότερο τεκμηριωμένες ή σε ορισμένες περιπτώσεις συγκαλυμμένες.

Στο Βιετνάμ τα τελευταία χρόνια άρχισαν να υπάρχουν ντόπιοι συλλέκτες για τη σύγχρονη τέχνη και σήμερα η νεότερη γενιά που μορφώνεται στο εξωτερικό και επιστρέφει στη χώρα έχει φέρει νέες απόψεις. Ωστόσο, δεν υπάρχει ακόμη μουσείο για τη σύγχρονη τέχνη και με τη συγκεκριμένη κοινωνικοπολιτική κατάσταση στη χώρα, η λογοκρισία στον πολιτισμό εξακολουθεί να είναι ένα πολύ εμφανές εμπόδιο που αποτρέπει τους καλλιτέχνες από την αληθινή καλλιτεχνική ελευθερία. Δεδομένου ότι ο κόσμος της τέχνης διεθνώς αλλάζει σιγά σιγά από μια δυτικοκεντρική παράδοση, περιλαμβάνοντας πρακτικές από άλλα μέρη του κόσμου, ειδικά την τέχνη από τον Παγκόσμιο Νότο, χώρες που μοιράζονται ιστορίες αποικιοκρατίας και είναι ταχέως αναπτυσσόμενα έθνη, η καλλιτεχνική σκηνή του Βιετνάμ δεν μπορεί παρά να είναι μέρος αυτής της πολύ συναρπαστικής αλλά και προκλητικής κίνησης. **A**

Αε γιου Ρέντη;

Η Λαχαναγορά που θέλει να βάλει τα γυαλιά στη Βαρβάκειο

Της ΕΛΕΝΗΣ ΨΥΧΟΥΛΗ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Κάπου εκεί, στα μέσα της δεκαετίας του '50, τότε που ο Έλληνας απαρνήθηκε το χωριό του για μια καλύτερη τύχη στην πρωτεύουσα, το στομάχι της πόλης δεν μπορούσαν πια να χορτάσουν οι δύο Κεντρικές Αγορές της Αθήνας και του Πειραιά, που λειτουργούσαν από τον Μεσοπόλεμο. Την ίδια εποχή ολοκληρώνεται η Εθνική οδός, η Ελλάδα σκουπίζει τα δάκρυα των πολέμων χτίζοντας πυρετωδώς το νέο μοντέρνο προφίλ της και το 1959 ο Κωνσταντίνος Καραμανλής εγκαινιάζει με παρούσα σύσσωμη την κυβέρνηση τη νέα Λαχαναγορά του Ρέντη, που στόχο είχε να αναδείξει τον δήμο του Ρέντη και τον Πειραιά σαν το κεντρικότερο εμπορικό αλισβερίο της Αττικής. Τα 60 στρέμματα στη συγκεκριμένη περιοχή κρίθηκαν ιδανικά, αφού, χάρη στους δρόμους της νέας προόδου, ήταν εύκολα προσβάσιμα και από τον βορρά και από τον νότο αλλά και γιατί ακόμη τότε η περιοχή είχε τα δικά της περιβόλια που θα μπορούσαν να ενισχύσουν με τα κηπευτικά τους την καινούργια αγορά.

Για μένα που οι αγορές της τροφής είναι το υπέρτατο, το μαγικότερο των ταξιδιών, ο Ρέντης για πολλά χρόνια ήταν κάτι σαν το απαγορευμένο μήλο της Εύας, μια βουερή Εδέμ καμωμένη από βουνά λαχταριστών φαγώσιμων, το αστραφερότερο Allou Fun Park της αφθονίας, στο οποίο δεν είχε πρόσβαση ο φτωχός συγγενής και καθημερινός καταναλωτής που τα ψώνια τα εννοεί ως ένα κιλό λεμόνια και μισό κιλό κιμά. Όταν ο Βασιλάκης Καλλιδης είχε την τρελή έμπνευση να ανοίξει το pop up Uberness μέσα ακριβώς στην ψυχή της Λαχαναγοράς, έκοψα επιτέλους, ως παρατρεχάμενη, εισιτήριο για τον παράδεισο. Εκείνον τον πρώτο καιρό, ως μεθυσμένοι και αφηνιασμένοι, τσαλαβουτούσαμε έκθαμβοι στα τεραστιώδη μεγέθη μιας αγοράς που ταΐζει δυο πρωτεύουσες και τα πέριξ τους. Χαζεύαμε τα τρισμέγιστα τεμαχιστήρια των κρεάτων και τον μηχανισμό τους, τις ψαρούκλες με το μάτι γαρίδα, τους γεραμούς και την παρέλαση των φορτηγών, την αένα προετοιμασία της τροφής πριν φιγουράρει ποζάτη στη βιτρίνα, ζούσαμε τα άρρητα και απόρρητα της χονδρικής, εκεί όπου όλα είναι πολλά και μεγάλα – ακόμα και τα κρουασάν. Ο Ρέντης μύριζε ζωή, μύριζε κίνηση, μύριζε ούζο έξω από τον παλιό Βόλακα που έκλεισε πια, μύριζε τσίκνα ορεκτική από σουβλάκι, μύριζε σώματα που αγκομαχούν κάτω από τον ήλιο, ντέφια τσιγγάνικα και γλέντια μεσημεριανά, διονυσιακά. Μύριζε την αύρα μιας κοπέλας νεράιδας να χορεύει τσιφτετέλι πλάι στα καφάσια κι ένα σκυλί να μπερδεύεται στα βήματά της, να το σπκώνει από τα δυο του πόδια και να το κάνει βαβαλιέρο. Η γεύση εδώ ήταν απέραντη σαν ωκεανός.

Και να που από πέρι οι άνθρωποι της αγοράς αποφάσισαν την εξωστρέφεια, αφιερώνοντας δυο αλέες στο ευρύ κοινό, μια αγορά με όλα τα καλύτερα, ανοιχτή σαν καρδιά από δροσερό μαρούλι ακόμα και την Κυριακή – και αυτό είναι ίσως το καλύτερο νέο. Γιατί, όπως και σε κάθε πόλη της Ευρώπης, την Κυριακή τα ψώνια μοιάζουν εκδρομή, σαν ένα πρωινό που θυμίζει πανηγύρι με οπωσδήποτε κατάληξη για τσίπουρα και μεζεδάκια στα Μεζεκλίκια. Μουσικές εξασφαλισμένες, πλανόδιες και πλάνα τσιγγάνικες, όλο και κάποιος φροντίζει η λιακάδα να συνοδεύεται από

Μια βάρκα-στολίδι, και μπροστά τα ιχθυοπωλεία

Από πέραν η Αγορά του Ρέντη, εκτός από τους εμπόρους,
είναι ανοιχτή και για το ευρύ κοινό. Και την Κυριακή!

Στο Μανάβικο της
Λαχαναγοράς για
φρούτα, λαχανικά,
μέλια και άλλα
νόστιμα

Στου Ρογκάκη
για ολοζώντανα
θαλασσινά, κάπια
και από το δικό τους
καΐκι

← μπουζούκια, μπαγλαμάδες και κέφια που δεν ήταν απαραίτητα στη λίστα με το φρέσκο μπαρμπούνη και τα κολοκυθάκια.

Η εμπειρία του Ρέντη έχει τον δικό της πρόλογο, που όπως σε κάθε ιερουργία σε βάζει στο κλίμα. Ξεκινά στη στροφή της Πειραιώς, λίγο πιο κάτω από την Καλών Τεχνών, αυτή είναι που θα σε βγάλει στην Πύλη του. Μια βροχή από ταμπέλες, πλάστιγγες, τα πρώτα τυράδικα εκτός των πυλών, η αγορά της μπανάνας και των συσκευασιών. Αν είσαι καλλιτέχνης αυτός ο πλανήτης της συσκευασίας μέσα στην εδώ πληθωρικότητα του θα σου δώσει ιδέες – αν πάλι δεν είσαι, κινδυνεύεις να γίνεις. Τόσα πλαστικά, τόση αλυσίδα, τόσο σκοινί, τόσο καφάσι, τόσο κουτί και τόσο χαρτί και άλλες τόσες εμπνεύσεις.

Και ύστερα η Αγορά των Καταναλωτών, που δεν είναι καθόλου αυτό που φαντάστηκες. Μια αστραφτερή καθαριότητα παντού, τίποτα που να θυμίζει τον παλιό χρόνο στη Βαρβάκειο – μια που βάζω στοιχίμα πως στο μυαλό σου αυτές οι δύο θα συναντηθούν. Άνετο και αβάδιστο πάρκινγκ, τα καταστήματα ολοκαίνουργια και απαστράπτοντα, το ένα πλάι στο άλλο, με τα παγκάκια, τα καθιστικά και τον διαμορφωμένο μπροστά ελεύθερο χώρο τους. Τα ψώνια με μια ματιά και με πολλές στάσεις χαζέματος και ξεκούρασης στο ενδιαμέσο. Ο χώρος της χονδρικής μακριά από το οπτικό σου πεδίο. Εδώ βλέπεις μαγαζιά που θα συναντούσες σε λουσάτα βόρεια και νότια προάστια, και του πουλιού το γάλα σε περιβάλλον μπουτίκ, τιμές τουλάχιστον 20% κάτω ή και παραπάνω (κάτω) σε προϊόντα άψογης ποιότητας, αφού εδώ γλυτώνεις το 30 χέρι της λιανικής πώλησης, και φυσικά καμιά απολύτως έγνοια για τη φρεσκάδα του ψαριού που σου χαμογελά στον πάγκο. Σοφιστικέ ζευγάρια, οικογένειες σινιέ από το τζιν μέχρι το τζιπ, ξένοι γκουρμεδίστες προσωρινώς Αθηναίοι, κάτοικοι των Β.Π. που εύκολα φτάνουν εδώ από την Εθνική, ευκατάστατη πελατεία. Αυτή η αγορά δεν έχει τίποτα από παρελθόν, τίποτα από φολκλόρ, τίποτα από κουλέρ λοκάλ. Είναι ένα πρωτότυπο ελληνικό mall, το οποίο ετομάζεται να ενθλιπωθεί και να εμπλουτιστεί με φαρμακείο (ήδη διαθέτει τον γιατρό του) και άλλα πολλά καταστήματα, χώρους για παιδιά, ένα τεράστιο Cash & Carry αλλά και με ένα εστιατόριο με δημόφιλη και αστεράτο σεφ. Όλα τα ψώνια καλύτερα από ό,τι τα φαντάστηκες καταστρώνοντας τη λίστα της εβδομάδας, χωρίς να σε τρώει το στριμωξίδι, ο ποδαρόδρομος και η ουρά στο ταμείο στους δαϊδάλους του σουπερ μάρκετ, μαζί και έξυπνες αγορές και προϊόντα που δεν θα βρεις αλλού. Μια νέα υβριδική κατάσταση ανάμεσα στο ντελικατέσεν και τον παλιό μπακάλη και μια νέα αρχιτεκτονική αισθητική που τελικά σβήνει μονοκοτυλιά την άποψη για γρήγορη εξυπηρέτηση που εκπροσωπεί η ιδέα του σουπερ μάρκετ.

Μπαίνοντας στο κάθε κατάστημα, η πρώτη ματιά αρκεί για να αγκαλιάσει όλο το εμπόρευμα, η προσωπική επαφή είναι εκεί να σε γυρίσει πίσω στον κυρ-Γιάννη, τον μανάβη της γειτονιάς του '60, να πιάσεις κουβέντα για το από πού κρατά η σκούφια της τοιπούρας, να τελειώνεις κιόλας στον βιαστικό χρόνο που αντέχουν τα σπασμένα μας νεύρα. Κι αφού φορτώσεις το αμάξι και ξεπεζέψεις για ένα τσίπουρο με χοιρινή τηγανιά και ηρεμήσει το πνεύμα σου, κάπου μακριά, κάπου κοντά, θαρρείς και στην αχλή του δειλινού περνά ένας αρμπάς φορτωμένος κοφίνια με λαχανικά ανηφορίζοντας για την Αθήνα. Θαρρείς και νιώθεις τη δροσιά από τα αμπέλια και τα περιβόλια του Ελαιώνα της εποχής του Πεισιστρατου, θαρρείς και ο αρχαίος τόπος δεν κρύβεται από κανένα τοιμένο αν αποφασίσεις να τον αφουγκραστείς κάτω από τα νέα κράσπεδα.

Τι να πρωτοδιαλέξω;

Open Farm Στον χώρο που παλιά ήταν το Uberness του Καλλίδη, είναι ένα ταξίδι στην Ελλάδα που παράγει αυτό το ιδιαίτερο και ξεχωριστό που είθισται πια να αποκαλούμε ελληνικό τοπικό προϊόν. Το οποίο προϊόν δεν θα ήταν τίποτα χωρίς τις ανθρώπινες ιστορίες των παραγωγών, χωρίς τον μόχθο τους. Ο χώρος από μόνος του είναι ένα πλιόλουστο ταξίδι, μια νέα Ελλάδα καμωμένη από εμφανή μπετόν, ράφια που φιλοξενούν κάθε λογής ιδιαίτερα καλούδια, μια ζώχαρη κουζίνα, πάγκους με τραπέζια σαν κάλεσμα για δοκιμές και συζητήσεις. Εδώ θα συναντήσεις τους παραγωγούς, θα δοκιμάσεις τα προϊόντα τους, θα γευτείς την Ελλάδα που παράγει μια φρέσκια Ελλάδα. Παράλληλα, διοργανώνονται μαγειρικές, εταιρικά events αλλά και ενημερώσεις σε παιδάκια των σχολείων για τη διατροφή και το περιβάλλον.

ΤΟ ΚΡΕΑΣ

Το Κρεοπωλείο της Αγοράς Το πιο εντυπωσιακό κατάστημα της αγοράς, αυτό που θα σου τραβήξει την προσοχή πριν ακόμη μπεις, με την ντιζαϊνάτη πρόσοψή του. Ένα ντελικατέσεν κρεάτων με τέσσερις γενιές πείρα στο είδος, αφιερωμένο εξαιρετικά σε αυτόν που δεν παίζει με το κρέας του. Οι πιο περίεργες κοπές σε γίδα και προβατίνα – την βρίσκεις ακόμη και σε λεπτό φιλετάκι –, κοτόπουλο σε άπειρα έτοιμα παρασκευάσματα που χρειάζονται μόνο ψήσιμο, μπιφτέκι από προβατίνα και κάθε λογής κρέας σε διαφορετικές γεύσεις. Μπέργκερ από άγγους, σκέπες, γύρος, τηγανιές, πανσέτα πλεξούδα, σουβλάκι και σωστό οσομπούκο. Μαζί και ό,τι χρειάζεται μια ιδανική κρεοφαγία για να ολοκληρώσει την αποστολή της: οι πολύ καλές πίτες του Αλεξανδρή που βγαίνουν και σε τετράγωνο σχήμα, μπριός, μπαχαρικά, σάλτσες, μουςτάρδες, κρασιά, αποστάγματα, τα καταπληκτικά ιταλικά ζυμαρικά Chitarra Grano Armando, φρέσκο βουβαλίσιο βούτυρο La Marchesa, το πολύ καλό ελληνικό παγωτό Pronio που δύσκολα το βρίσκεις στην αγορά. Για όσο ψήνεται το κυρίως, θα βρεις εξειδικευμένες βιτρίνες με λουκάνικα, ελληνικά και ιταλικά ψαγμένα τυριά και αλλαντικά – αξίζει να δοκιμάσεις την παρμεζάνα Gran Mantovano. Εδώ δεν ξέρεις τι να πρωτοθαυμάσεις: το λαχταριστό εμπόρευμα ή τη λαχταριστή αρχιτεκτονική και το ντιζαϊν του χώρου που αλλάζει ακόμη και την έννοια του ταμείου όπως το ξέραμε. (2104836414, www.eatmeat.gr)

ΤΟ ΨΑΡΙ

Ροκάκης Κάτι σαν τον έμπορο γκουρού της Ελλάδας, αυτόν που έχουν στο στόμα τους σαν προσευχή όλοι οι μεγάλοι σεφ που αναζητούν από τη θάλασσα το κάτι ιδιαίτερο ή το κάτι ολόφρεσκο. Επιτέλους άνοιξε και για μας τους θνητούς ένα μαγαζί σκέτο ποίημα, σαν ταξίδι στο Αιγαίο. Όλα ολοζώντανα μεταξυ άλλων και από το δικό τους καϊκι, από τον πιο λαχταριστό στρουμπουλό γάυρο, μέχρι την πεντάκιλη σφυρίδα. Φρέσκα στρείδια και μπλε ελληνικά ψωμωμένα καβουράκια, οστρακοειδή και ό,τι λαχταρήσει η ψυχή σου μαζί με κάποια κατεψυγμένα. Από το ψυγείο ξεχώρισα την ταραμοσαλάτα του Παλτσίδη, τα καπνιστά ψάρια, το αυγοτάραχο και τον ταραμά του Στέφου. Στα ενδότερα κόσμος και κοσμάκης καθαρίζει και φιλετάρει ψάρια, ο-

Στο Αίθριο θα πεις καφέ για να ξεποστάσεις και να συνεχίσεις τα ψώνια

Στο Ενάλιον τα ψάρια έρχονται από όλη την Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό

Ο Πάνης Χριστόπουλος έχει τα Μεζεκλίκια της Λαχαναγοράς. Εκεί θα ψωνίσεις, θα φας και θα γλεντήσεις.

πότε το ψάρι σου θα το παραλάβεις κουκλάκι, αν θες και χωρίς κόκαλα και ό,τι πεθυμήσεις μπορείς από την προηγούμενη να το παραγγείλεις τηλεφωνικώς. (2104830044)

Ενάλιον Με πείρα στο ψάρι από το 1924, έχουν το δικό τους καϊκι αλλά το ψάρι τους έρχεται από κάθε γωνιά της Ελλάδας όπως και από το εξωτερικό. Λαχταριστή σαρδέλα, κοκκάκι που δύσκολα βρίσκεις στην αγορά και ό,τι σε ολόφρεσκο ψάρι και θαλασσινό. Μαζί τους μια πολύ καλή ποικιλία από κατεψυγμένα προϊόντα, να και οι ιταλικές vongole που απελπισμένα αναζητούσα για μια μακαρονάδα, να και οι αχιβάδες να κάνω ένα γαλλικό κοχύλι Σεν Ζακ στο καβούκι του. Για μια περιωπή τσιπουροκατάσταση, ψωνίζεις το καλύτερο ελληνικό καβούρι –άπαιχτο– ξεκοκαλισμένο και συντηρημένο σε αλατισμένο νερό, καπνιστό χέλι ή ένα κλασικό αυγοτάραχο. (2104813300)

Φλεριανός Είναι ο άρχοντας του ποιοτικού κατεψυγμένου. Ακόμη κι αν ψηφίζεις μόνο σπαρταριστό ημέρας κι ας είναι και φύκι, εδώ μια στάση θα την κάνεις και θα συναντήσεις πολλά ιδιαίτερα που θα σε συμφιλιώσουν με τον πάγο. Από την κατάψυξη, ξεχώρισα τις vongole, τις ουρές πεσκανδρίτσας, τους αστακούς, τον φιλεταρισμένο γαύρο, το φιλέτο από ισπανικό κιτρινόπτερο τόνο, τα βασιλικά χτένια, το μελάνι σουπιάς, τις γιαπωνέζικες γαρίδες πανέ, γαρίδες τυλιγμένες σε σπαγγέτι πατάτας έτοιμες για βαθύ τηγάνι, καβούρι πανέ και το πιο εντυπωσιακό: θαλασσινό νερό σε συσκευασία τετραπλά για διαφορετικά μαγειρέματα. (2104822372)

Μια ξεχωριστή περίπτωση

Γογγάκης Απ' έξω κιάλας, σε εντυπωσιάζει με το μέγεθός του. Μέσα, κυριολεκτικά τα χάνεις με την ποικιλία σε κατεψυγμένα αλλά και νωπά προϊόντα. Στεριά και θάλασσα κονταροχτυπιούνται και αν δεν έχεις το μάτι γαρίδα μπορεί να καθείς στη μετάφραση ή να προσπεράσεις κανένα διαμαντάκι. Θέλεις καγκουρό, αντιλόπη, κροκόδειλο, στρουθοκά-

σώπτες τεράστιες που θαρρείς και φτάνουν ως το ταβάνι. Ό,τι βγάξει η γη εδώ θα το βρεις, λαχταριστό και κουκλίστικο. Κι αν ζητήσεις κάτι κουφό, πάλι ο εξυπηρετικότατος κύριος Γιάννης Σιδέρης θα σπεύσει να το φέρει από την αποθήκη της χοντρικής. Μπαίνοντας στο χυμάδικο θα στύψεις τον δικό σου χυμό που θα κάνει πιο απολαυστικά τα ψώνια σου. Να κι ένα μανάβικο με 4-5 διαφορετικά είδη πατάτας, μια εξαιρετική ποικιλία από ελληνικά μέλια, βιολογικά αυγά, όσπρια και τα καλύτερα, τρυφερά συντηρημένα αμπελόφυλλα. (2104837575)

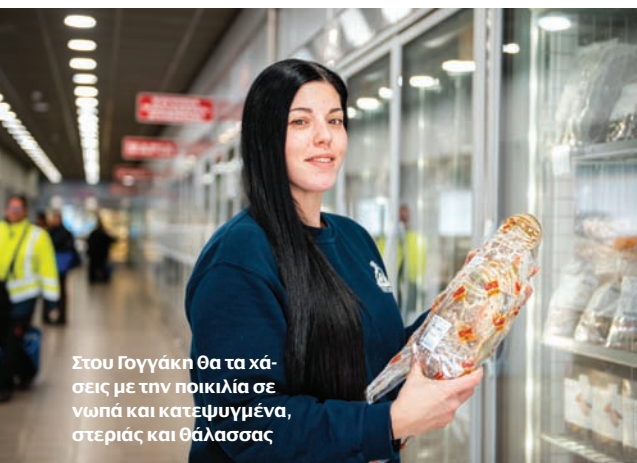
Ρίζες Εδώ τα πράγματα βαίνουν πιο ταπεινά, όλα θυμίζουν ένα κρητικό μαγαζάκι όπου όμως θα βρεις ωραίες σοκολιούς, τα γλυκά μικρά κρητικά κάστανα, τυριά, παξιμάδια και μια μεγάλη ποικιλία σε κατεψυγμένες πίτες και πιτάκια της Μεγαλονήσου. Μαζί τους πήρα και τα εξαιρετικά μακεδονίτικα τουρσιά του Χαλβατζή, την πιπερίτσα και το αγγουράκι. (2104825585)

Το Μπακάλικο της Αγοράς Παραγωγό από τα Μέγαρο που διαθέτουν εδώ τα δικά τους αυγά, συμβατικά, βιολογικά και ελευθέρως βοσκής και το δικό τους φιστίκι. Οπότε, θα αναφερθώ ένθερμα στο σωστά καβουρδισμένο και αλατισμένο φιστίκι τους, τύπου Αιγίνης. Ωστόσο, ανικνεύοντας τα ράφια θα ανακαλύψεις και πολλά προϊόντα που αξίζουν τον κόπο και μοσχοβολούν Ελλάδα: τα αποξηραμένα μανιτάρια Δίρφους, βαζάκια με πεταλίδες, πορφυρές, αχιβάδες και πετροσωπλίνες, μελάνι σουπιάς, σύγκλινο και άπακι, σπιτικά γλυκά και μαρμελάδες από τον Αρτινό Συνεταιρισμό Γυναικών του Πέτα, τα αγαπημένα αλλαντικά Sary, σαλάμι Λευκάδας του Ντελημάρη, φέτα από την Κεφαλονιά, την Τρίπολη και τη Βυτίνα, κριτσίνια, μπαχαρικά, ταξινοπάστο, φύλλα Περέκ και ωραίο μπακαλιάρο Ισλανδίας. Ο Μπακαλόγατος σε βερσιόν 2023. (2104833255)

Αντώνης Ο Αντώνης είναι ίσως το μεγαλύτερο μαγαζί της αγοράς, η χαρά της ζάχαρης. Από κείνα που παλιά έγραφαν στην ταμπέλα τους «Ζαχαρώδη Προϊόντα». Χιλιάδες οι ποικιλίες από κουφέτα, κουφετάκια, κουφετόπουλα, ζαχαρωτά, βουτηματοειδή, σοκολατάκια και κεράσματα πάσης φύσεως από την παλιά μαργαρίτα μέχρι την αλατισμένη σοκολάτα. Λουκούμια και λουκουμόπουλα, τσουρέκια, σοτζούκ λοκούμ, ταχίνια, σιρόπια, βότσαλα καμωμένα από φρούτα με επικάλυψη σοκολάτας, ζάχαρη, γλυκά, όσπρια, πατατάκια, μέλια, σάμαλι και καραμέλες και μια μεγάλη ποικιλία από πραλίνες, μπίτερ, γάλακτος, oreo. (2104838359)

Στο τέλος του ταξιδιού έχει...

Τα Μεζεκλίκια της Λαχαναγοράς Τα Μεζεκλίκια είναι πρώτα από όλα ο χώρος. Από εκείνους που μπαίνεις και το σουάου αντηχεί από μόνο του, χωρίς να σε ρωτήσει. Ράφια ολόγυρα, στη μέση τα τραπέζια –σαν να τρως στο μπακάλικο του Ζήκου–, όπου όλα είναι απλά αλλά κατόπιν περισκεψής και σχεδιασμού. Τα προϊόντα του θα σου φέρουν δάκρυα στα μάτια, σαν να έχει ξετρυπώσει το πραγματικό μοναδικό, το πιο σπάνιο, το πιο ξεχωριστό προϊόν από κάθε γωνιά της Ελλάδας. Γραβιέρες από Νάξο, Ίο και Κρήτη, ανθότυρο και στάκα από την Κρήτη, παλαιωμένο κασέρι από τα Γρεβενά, παστουρμάδες, σοτζούκια, καπνιστά χοιρινά, παστράμια και λουκάνικα και μερικά εκλεκτά γαλλικά και ιταλικά τυριά και αλλαντικά, τα υπέροχα λαδένια παξιμάδια του Καραβά από τα Κύθηρα και του Νικητέα από τη Σπάρτη, τα σπάνια αναψυκτικά Ψηλορείτης και μια μαγική ποικιλία από τα καλύτερα τσίπουρα της χώρας και μίρες μικρής παραγωγής. Στους μεζέδες, ντολμαδάκια αρμένικα σπιτικά, κοντοσουβλι κοτόπουλο, μοσαρίσιες σπαλομυριζόλες και ριζότο με μανιτάρια και ζωντανές μουσικές όταν σβήσει ο ήχος της Αγοράς και πέσει το σκοτάδι του γλεντιού και της χαλάρωσης. (2104820020) **Α**

Στου Γογγάκη θα τα χάσεις με την ποικιλία σε νωπά και κατεψυγμένα, στεριά και θάλασσας

Στον Αντώνη για μεγάλη ποικιλία ξηρών καρπών και όλα τα Ζαχαρώδη

μπλο, ελάφι ή μήπως ένα κοινό βατραχοποδάρaki; Θέλεις πάπια, χίνα ή μήπως σαν κι μένα μόνον αρνίσια νεφράκια που δεν βρίσκεις πουθενά στην αγορά; Ψάχνεις γαλλικό σάλσιφι, λαχανικά σε σάλτσα βουτύρου, παέλια ή μήπως μια γαλλική ρατατούγι; Λαχταρήσες λέμον πάι, μπλακ φόρεστ, γαλλική μπαγκέτα και κρουασάν, σπρινγκ ρολς και ντοματοκεφτέδες; Γαρίδες και αστακοουρές; Στον φρέσκο-νωπό τομέα θα πέσεις πάνω σε χοιρινά και πουλερικά αλλά και κερκυραϊκά προϊόντα που δύσκολα βρίσκεις αλλού: καπνιστό νούμπουλο, λουκάνικο και μια καλή ποικιλία από ελληνικά, τοπικά αλλαντικά. (2104814010)

Τα λαχανικά

Το Μανάβικο της Λαχαναγοράς Το στήσιμο και το ντιζάιν του θα σου θυμίσουν art installation στα καλύτερά της, με τα χρώματα των λαχανικών να συνδυάζονται σοφά, σε πο-

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΓΑΛΟΥ

Look

KALOGIROU
Καπέλο Jacquemus
Le Bob Artichaut €110

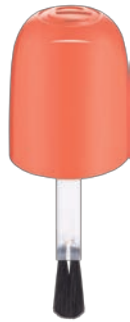
KALOGIROU
Shopper bag TOD'S €1.500

TEZENIS
Σουτιέν Bra Top στράπλες Blooming Lace €21,99

KURT GEIGER
Floral Wedge €170

ESSENCE
Βερνίκι νυχιών Disney
The Lion King

KIEHL'S
Retinol fast release
wrinkle-reducing
serum νυκτός

SAFILO
Γυαλιά ηλίου

ZIMMERMAN
Φόρεμα Raie smoked bodice €975

CONVERSE
Sneakers Converse Lift €80

MODIVO
Μνλίτζερ YAS €70

MINAS DESIGNS
The Unchained Pendant σε χρυσό

FALCONERI
Μεταξωτό πουκάμισο €189

GARNIER
Μάσκα μαλλιών Fructis hairfood pineapple

SWATCH
Ρολόι Purple Time
€115

Το μοβ είναι
η βασίλισσα
των γυναικών.
Μας βοηθάει
να κρατάμε ίσια
την πλάτη μας
και το κεφάλι
ψηλά.

-Byllye Avery, ακτιβίστρια

CITY GUIDE

Dina Elwedidi

Gilberto Gil

Aurelio Martinez

Marcus Gilmore

Μουσικές του κόσμου στον Κήπο του Μεγάρου

Ραντεβού με τους **Marcus Gilmore**, **Dina Elwedidi** και **Aurelio Martinez** στις 28 Μαΐου, στο πλαίσιο του **Rolex Arts Festival**

Τρεις δυναμικοί ερμηνευτές με ιδιαίτερο στίγμα και ενδιαφέρουσες «περγαμνές» έρχονται με τις μπάντες τους στον Κήπο του Μεγάρου από την αμερικανική ήπειρο και την Αίγυπτο για να μας ταξιδέψουν με τζαζ και world μελωδίες.

Την πρώτη νότα της βραδιάς θα παίξει ο καινοτόμος και πολυβραβευμένος ντράμερ **Marcus Gilmore**, ο οποίος πέρσι έκανε με το δικό του μουσικό σχήμα το ντεμπούτο του στο φημισμένο τζαζ κλαμπ Village Vanguard της Νέας Υόρκης. Εγγονός του θρυλικού Roy Haynes – με τον οποίο αυτοσχεδίασε στα ντραμς για τη μουσική επένδυση της ταινίας «Soul» της Pixar –, ο Gilmore έχει συμμετάσχει σε 24 άλμπουμ και ήταν προστατευόμενος του Προγράμματος Καλλιτεχνικής Καθοδήγησης της Rolex την περίοδο 2018-2019, με μέντορα τον Zakir Hussain. Με τον Marcus

Gilmore εμφανίζεται και ο δικός μας **Πέτρος Κλαμπάνης**. Το μικρόφωνο κατόπιν παίρνει η Αιγύπτια τραγουδίστρια και συνθέτρια **Dina Elwedidi** σ' ένα πρόγραμμα που συνδυάζει τη world music με τη μουσική παράδοση του τόπου της. Η νεαρή μουσικός έχει δώσει συναυλίες σε όλο τον κόσμο, ενώ έχει εμφανιστεί, μεταξύ άλλων, με τον Gilberto Gil στο Φεστιβάλ Back2Black του Λονδίνου (2012) και στο Φεστιβάλ Τζαζ του Καΐρου (2013).

Από τη μακρινή Ονδούρα καταφθάνει στον όμορφο Κήπο του Μεγάρου και ο τραγουδιστής και τραγουδοποιός **Aurelio Martinez**. Γνωστός και από τη συνεργασία του με τον Youssou N'Dour στη βραβευμένη ηχογράφηση *Laru Beya*, έκανε την πρώτη του δημόσια εμφάνιση ως ντράμερ σε ηλικία μόλις έξι ετών! Μέσα από τη δουλειά του αναδεικνύει την παραδοσιακή κουλτούρα της φυλής

Γκαριφούνα που συνδυάζει στοιχεία των πολιτισμών της Αφρικής, της Καραϊβικής και της Ινδίας.

Η βραδιά θα κλείσει με ένα ξεσηκωτικό jam session που θα φέρει στη σκηνή όλες τις μπάντες με επίτιμο καλεσμένο τον θρυλικό Βραζιλιάνο τραγουδιστή και τραγουδοποιό **Gilberto Gil**. Ιδανικό, αν μη τι άλλο, σκηνικό για να πέσει η αυλαία του Rolex Arts Festival που φέτος γιορτάζει στην Αθήνα τα 20 χρόνια του Προγράμματος Καλλιτεχνικής Καθοδήγησης της διάσημης εταιρίας. Σ' αυτό το πλαίσιο, στην Αίθουσα Αλεξάνδρα Τριάντη (19:00-00:00, με ελεύθερη είσοδο) ο περφόρμερ και συνθέτης **Ben Frost** θα παρουσιάσει τη νέα του ηχητική εγκατάσταση *The Predatory Chord (Η αρπακτική συγχορδία)*, που δημιουργήθηκε ειδικά για το Μέγαρο και κάνει πρεμιέρα στην Ελλάδα.

ΕΠΙΔΟΤΕΣ

Μην χάνσετε αυτή
την εβδομάδα

11

© ΠΗΛΕΟΠΗ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

© VALERIA ISAEVA

2 Οι CHÓRES στην πιο αρχοντική αυλή από τον Athens Voice 102,5

Μια βουτιά στην ελληνική παράδοση με τον δικό του σύγχρονο τρόπο επιχειρεί το δημοφιλές γυναικείο φωνητικό σύνολο σε καλλιτεχνική διεύθυνση της **Μαρίας Σάττι**. Με φόντο την ιστορική Βίλα Ιλίσσια, παρουσιάζει ένα δυναμικό πολυφωνικό πρόγραμμα, συμπλέκοντας χορωδιακές διασκευές παραδοσιακών μελωδιών με νέες μεταγραφές δημοτικών τραγουδιών από σύγχρονους συνθέτες (όπως οι Αλέξανδρος Κτιστάκης, Μάρθα Μαυροειδή, Άλκη Μπατάς, Άγγελος Τριανταφύλλου, Φίλιππος Τσαλακούρης). Το σύνολο διευθύνει η αρχιμουσικός **Ειρήνη Πατούσα** και την κινησιολογία επιμελείται ο χορογράφος **Σταύρος Ικμπάλ**.

Για προσκλήσεις συντονιστείτε στο Instagram του Athens Voice 102,5 ή στείλτε έως 22 Μαΐου SMS στο 54301 γράφοντας: AV (κενό) CHÓRES και το ονοματεπώνυμό σας (χρέωση 0,34/SMS με ΦΠΑ και τέλος κινητής τηλεφωνίας).

Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, 24 Μαΐου στις 20:30

1 Ο Γιάννης Χουβαρδάς στην Ελευσίνα

Τρεις αποθήκες του Παλαιού Ελαιουργείου μεταμορφώνονται στο ερειπωμένο Hotel Spectre και τα φαντάσματα μυθικών εραστών, απομεινάρια ενός τραγικού, ανεκπλήρωτου ή αλύτρωτου έρωτα, «ζωντανεύουν» τις μοιραίες στιγμές της ιστορίας τους. Σε μια πορεία «καθόδου» προς τον Άδη, με αφετηρία τον μύθο του Ορφέα και της Ευριδίκης, έρχεται να μας παρασύρει το «Don't look back» του γνωστού σκηνοθέτη. Καταργώντας τις διαχωριστικές γραμμές μεταξύ κοινού και ερμηνευτών, καλεί τους θεατές να ακολουθήσουν τους ονειρικούς χαρακτήρες (που ερμηνεύουν οι **Γιάννης Βογιατζής, Στεφανία Γουλιώτη, Καρυσφυλλιά Καραμπέτη, Έκτορας Λυγίζος, Ράνια Οικονομίδου, Αποστόλης Τότσικας, Πηνελόπη Τσιλικά** κ.ά.) και να λάβουν κρίσιμες αποφάσεις σε κομβικά σημεία της περιήγησής τους.

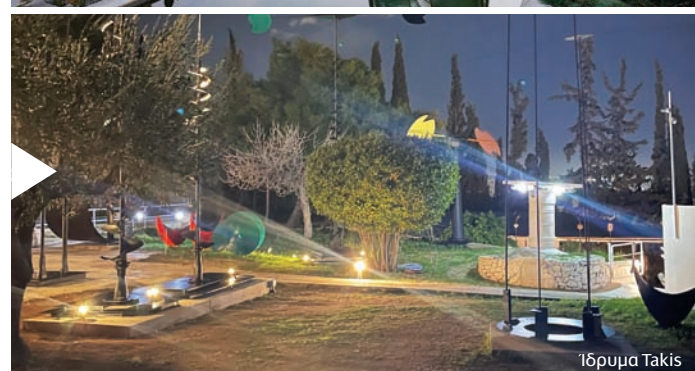
Σημείο συγκέντρωσης: Αναψυκτήριο Ελευσίνας, 19-29 Μαΐου, στις 21:00 & 22:30

3 Τα μουσεία γιορτάζουν

Στις 18 Μαΐου η **Διεθνής Ημέρα Μουσείων** φέρνει ελεύθερη είσοδο σε μουσεία και μνημεία καθώς και δράσεις στο πνεύμα της θεματικής «Μουσεία, Αειφορία και Ποιότητα Ζωής». Τιμώντας φορέας το **Ίδρυμα Β. & Ε. Γουλανδρή** μάς υποδέχεται με ξεναγήσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα και συναυλία. Στην **Εθνική Πινακοθήκη** δίνουμε ραντεβού στον κήπο για να ανακαλύψουμε την αρχιτεκτονική, τα φυτά και τα γλυπτά του. Θεματικές περιηγήσεις για τις καταστροφές που άλλαξαν τα δεδομένα στο **Προϊστορικό Αιγαίο στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο** (στις 18 & 19/5). Στο **Ίδρυμα Takis** θα ανακαλύψουμε τα γλυπτά του διάσημου καλλιτέχνη μέσα από ξεναγήσεις και εργαστήρια και θα παρατηρήσουμε τ' αστέρια με τηλεσκόπια.

Εθνική Πινακοθήκη

Ίδρυμα Takis

Ένας κόσμος από χαρτί, Ίδρυμα Β. & Ε. Γουλανδρή

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΙΣ

4 Οι Warhaus στο Γκάζι

Αν κόλλαγες ακούγοντας τα «Love's a Stranger» και «Machinery» ξέρουμε ότι ήδη θα έχεις βγάλει εισιτήριο. Ο **Maarten Devoldere** (Balthazar) προσγειώνεται στα μέρη μας φέρνοντας στις αποσκευές του μελωδίες από το καινούργιο του άλμπουμ. Τα τραγούδια του «Ha Ha Heartbreak» γράφτηκαν μόλις σε τρεις εβδομάδες σ' ένα δωμάτιο ξενοδοχείου στο Παλέρμο μετά από έναν χωρισμό. Κρατώντας τον γνώριμο ατμοσφαιρικό, jazzy pop ρυθμό του, τα κομμάτια ξεδιπλώνουν ένα ταξίδι από το πένθος και τη θλίψη στην λύτρωση. Ο **Athens Voice 102,5** είναι χορηγός επικοινωνίας της εκδήλωσης.

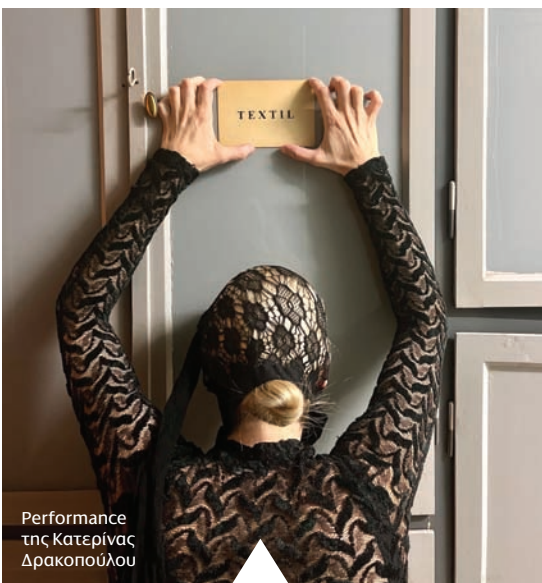
Gazarte Roof Stage, 20 Μαΐου στις 22:00

5 Τα εργαλεία αφηγούνται

Ρόκες, σφοντύλια, αδράχτια και καλτσοβελόνες που βοήθησαν τις γυναίκες να δημιουργήσουν από απλά, απαραίτητα στην καθημερινότητά τους, εργόχειρα έως και αριστουργήματα χειροτεχνίας, αλλά και εργαλεία τα οποία έχουν παραχθεί σε ελληνικές φυλακές από τα τέλη του 19ου αιώνα έως περίπου το 1950. Στη λησμονημένη ιστορία των ξυλόγλυπτων υφαντικών εργαλείων εστιάζει η νέα περιοδική έκθεση του **Μουσείου Μπενάκη**. Η παρουσίαση συμπληρώνεται και από αντίστοιχα αντικείμενα από τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο.

Μουσείο Μπενάκη, έως 3 Σεπτεμβρίου

Performance της Κατερίνας Δρακοπούλου

6 Ένα κτίριο «σε αναμονή» συστήνεται

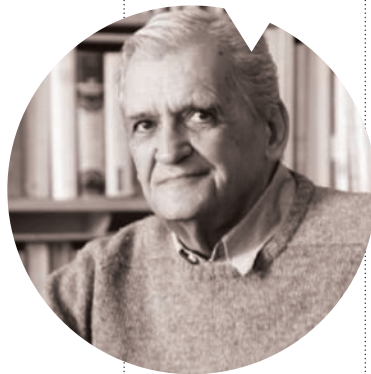
Για δεκαετίες στέγασε μια εταιρία εμπορίας προϊόντων χημικής βιομηχανίας. Λίγο πριν ξεκινήσει η ανακαίνισή του προκειμένου να δημιουργηθεί ένα διοικητικό και πολιτιστικό κέντρο αφιερωμένο σε ελληνο-ελβετικές συνεργείες, πέντε καλλιτέχνες συνομιλούν με υλικά και άυλα στοιχεία του μέσα από περφόρμανς, εγκαταστάσεις και ένα ακουστικό live. Ένα πρότζεκτ του Flux Laboratory Athens με την ηθοποιό και performer **Κατερίνα Δρακοπούλου**, τους εικαστικούς **Χρυσάνθη Κουμινιάκη** και **Γιώργο Μωραΐτη**, τον χορευτή **Πάυλο Λυκούδη aka Okami** και τη μεσόφωνο και καλλιτέχνη ήχου και εγκαταστάσεων **Άννα Πάγκαλου**. Είσοδος ελεύθερη με κράτηση στο fienta.com/inanticipation.

Μπενιζέλου Παλαιολόγου 5 στην Πλάκα, 19 Μαΐου στις 15:00-21:30

7 Μια συνομιλία με τον Τίτο Πατρίκιο

Δημοσίευσε το πρώτο του ποίημα σε ηλικία μόλις 15 ετών, εξορίστηκε στη Μακρόνησο και τον Αϊ-Στράτη, έγραψε στίχους και πεζά, είδε το έργο του να βραβεύεται στην Ελλάδα και το εξωτερικό και να μεταφράζεται στα γαλλικά, τα φλαμανδικά, τα γερμανικά και τα ολλανδικά. Αυτή τη Δευτέρα ο γνωστός ποιητής ξετυλίγει τη διαδρομή της ζωής του σε μια συνομιλία με τη δρ. Φιλολογίας **Αιμιλία Βλαχογιάννη**. Ποιήματά του θα διαβάσει ο ηθοποιός **Δημήτρης Καταλειφός**, ενώ θα προβληθεί και ταινία μικρού μήκους με συνεντεύξεις από σημαντικούς ανθρώπους της ζωής του (Ελένη Αντωνιάδου, Αναστάσης Βιστωνίτης, Γιώργος Μαρκόπουλος, Μάριος Μπαχάς, Αλεξάνδρα Παρτρικίου, Δάφνη Πατρικίου, Δημήτρης Ραυτόπουλος).

Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός, 22 Μαΐου στις 18:45

© ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

8 Duo βραδιές στο Κύτταρο

Οι **Lunatics** επιστρέφουν στο μουσικό στέκι της Ηπείρου και Αχαρνών αυτή την Παρασκευή για να γιορτάσουν τα 50 χρόνια από τη δημιουργία του «Dark Side of the Moon», αλλά εννοείται ότι θα παίξουν και άλλα εμβληματικά κομμάτια των Pink Floyd, επαναλαμβάνοντας και το αφιέρωμά τους στο «Animals». Το Σάββατο το IMF υπόσχεται ένα rock line up με υπνωτικές μελωδίες, ψυχεδελικά riffs, επιθετικές μπασσογραμμές και θορυβώδεις εκρήξεις από τους **Void Droid**, **Jacks Full**, **Supermoon**, **Ruckus Habit** και **Smokedown**.

Κύτταρο, 19 Μαΐου στις 22:00 & 20 Μαΐου στις 21:30

9 Generations: ένα φεστιβάλ για όλη την οικογένεια

Θα παίξετε ανάμεσα σε γιγάντιες σαπουνόφουσκες, αλλά και με πολύχρωμα στεφάνια και μπάλες, twister και μπουγέλο, θα δείτε ξυλοπόδαρους και ακροβάτες, θα φτιάξετε πρωτότυπες ορχήστρες, θα ζωγραφίσετε, θα φυτέψετε, θα κάνετε καγιάκ, θα φωτογραφηθείτε φρωτώντας διασκεδαστικά props. Η καθιερωμένη γιορτή για μικρούς και μεγάλους με ελεύθερη είσοδο επιστρέφει στο Πάρκο Σταύρος Νιάρχος. Πιάστε θέση στο γρασίδι κι απολαύστε DJ sets από τους Βρετανούς **Jazzie B** και **Norman Jay**, αλλά και από τους **Blend Mishkin & BNC**, **Black Athena**, **Palov**, **RSN**, **Dimitris Lilis**, **Terra Exotica**, **Dr. Orange** και **Afrogirl**.

ΚΠΙΣΝ, 20 & 21 Μαΐου, από τις 11:00

10 Οι My Wet Calvin live εν κινήσει

Ανεβαίνουν στην οροφή ενός τουριστικού λεωφορείου και υπόσχονται μια διαφορετική συναυλία καθώς για ένα πενήνήμερο θα διασχίζουν τη δυτική Αθήνα ακολουθώντας τη διαδρομή της πομπής των Ελευσινίων Μυστηρίων. Οι Αθηναίοι shoe gazers επιβιβάζονται στο όχημα της «**ΕΛΕΥΣΙΣ Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης**» για μια μουσική περιπλάνηση κατά μήκος της Ιεράς Οδού, όπου το «**Χαμομήλι**» τους συναντά τα Διάφανα Κρίνα, τον Ζαμπέτα και τον Μπάμπη τον Φλου.

Αφρετρία: Αρχή Ιεράς Οδού (Ψησταριές «Λεωνίδας»), 24-28 Μαΐου στις 19:30

Έργο της Μαρίας Κολυμπίρη

11 Όταν είσαι... μόνος στο πλήθος

Συναισθηματικές και σωματικές διασταυρώσεις του προσωπικού και του κοινωνικού, του ιδιωτικού και του δημόσιου και εκφράσεις τού μέσα και του έξω αναζητούν 12 καλλιτέχνες στην έκθεση «**Alone in a crowd**». Σύμφωνα με την επιμελήτρια **Α. Γκίλμπερτ**: «**Μέσα από την εξερεύνηση της συνθήκης της μοναχικότητας, της απομόνωσης και της αποξένωσης διαφαίνεται η μοναχικότητα ως μη απαραίτητα οδοντηρή**». Με έργα των **Αντωνάκη**, **Δ. Χρήστου**, **Αλ. Γεωργίου**, **Μ. Χατζηπατέρα**, **Ντ. Μαγκανιά**, **Μ. Ζερβού** κ.ά. **Ελληνοαμερικανική Ένωση**, 25 Μαΐου - 24 Ιουνίου (εγκαινία στις 19:00)

ATHENS

JAZZ

Τα φετινά highlights του μεγαλύτερου jazz φεστιβάλ στην Ελλάδα

Θρύλοι, up & coming δημιουργοί αυτοσχεδιάζουν και γεμίζουν με groove τη μεγάλη ανοιχτή γιορτή στην Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων, που επιστρέφει, 22-28 Μαΐου, με το πιο εντυπωσιακό line up στην ιστορία της

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ**

Το motto του μεγαλύτερου Φεστιβάλ Τζαζ μουσικής στην Ελλάδα τα λέει όλα: #JazzBeThere. Το ανοιξιάτικο ραντεβού των μουσικόφιλων της Αθήνας μάς δίνει την ευκαιρία να συμμετέχουμε στη μεγάλη γιορτή της τζαζ, με ελεύθερη είσοδο, στην Κεντρική Σκηνή της Τεχνόπολης, από τις 22 έως τις 28 Μαΐου. Με ένα διεθνές και up to date line-up που εκφράζει τον αυτοσχεδιαστικό χαρακτήρα αυτού του μουσικού ιδιώματος, το Athens Jazz επιστρέφει για 22η χρονιά γεμίζοντας την πόλη με ρυθμούς, μελωδίες και ηχητική ποικιλομορφία. Οι παράλληλες δράσεις που συμπληρώνουν τη φεστιβαλική εμπειρία πολλές κι ενδιαφέρουσες: ευκαιρία να ακούσουμε το κορυφαίο τζαζ ονόμα του Club Program, να χαζέψουμε τις χειροποίητες δημιουργίες του Meet Market, να επισκεφτούμε την έκθεση φωτογραφίας της ομάδας METropolis, να χαθούμε στους δίσκους του Vinyl Market, να κάνουμε μουσικές βόλτες και να λάβουμε μέρος σε jazzy συζητήσεις. Are you ready to jazz? Με το φετινό πολυσυλλεκτικό του πρόγραμμα, είναι πραγματικά δύσκολο να διαλέξεις τι θα ακούσεις και θα δεις. Αυτά είναι 7+1 highlights από το 22ο Athens Jazz που αξίζει να απολαύσει κανείς.

Spiral Trio, 22/05

Με το πρόσφατο σχετικά άλμπουμ «Broken Blue» να έχει προκαλέσει αίσθηση, ένα από τα πιο σημαντικά τζαζ τρία της χώρας μας με διεθνή υπόσταση και προβολή, θα κλείσει την πρώτη μέρα ως η επίσημη ελληνική συμμετοχή του φεστιβάλ. Οι Σπύρος Μάνσης, Αρίωνας Γυφτάκης και Αναστάσης Γούλιαρης έχουν προσφέρει υπέροχες βραδιές και με το διαρκές interplay που χαρακτηρίζει τον ήχο τους θα πειραματιστούν πάνω στον μοντέρνο jazz αυτοσχεδιασμό, στο format του piano trio.

Gard Nilssen Acoustic Unity, 23/05

Οι Petter Eldh, André Roligheten και Gard Nilssen, το γκρουπ που εκπροσωπεί επάξια την πλούσια και αντισυμβατική νορβηγική τζαζ σκηνή και μάζεψε πέντε αστέρια στις περισσότερες κριτικές για το «Elastic Wave», το debut album στη θρυλική δισκογραφική ECM, φημίζεται για το δυναμικό performance στις live εμφανίσεις του και δεν θεωρείται άδικο ένα από τα πιο interactive σχήματα των καιρών μας.

Tygroo, 24/05

Με τα πνευστά και τα κρουστά τους σε πρώτο ρόλο, οι κερκτικοί Τσέχοι μουσικοί που απαρτίζουν τους Tygroo μας προσκαλούν σε μουσικές διαδρομές, όπου παραδοσιακοί βαλκανικοί και εβραϊκοί ήχοι συναντούν το funk, το hip hop, την disco, το dubstep και την electro-pop.

Erik Truffaz, 25/05

Η ευκαιρία του να ακούσεις σε απόσταση αναπνοής έναν θρύλο με περισσότερες από τρεις δεκαετίες στα μουσικά δρώμενα, όπως ο Eric Truffaz, και μάλιστα free, δεν παρουσιάζεται κάθε μέρα. Θα μοιραστεί τις σπουδαίες straight jazz, hip hop, drum 'n' bass και world ηχορυθμίες του, κι αν ο ουρανός έχει κέφια, η ατμόσφαιρα θα είναι μοναδική.

Raphael Gualazzi, 26/05

Όταν η jazz συνάντησε τη Eurovision και όταν εμείς θα συναντήσουμε τον Ιταλό τραγουδιστή, πιανίστα και συνθέτη που επανέφερε στη χώρα του τον δημοφιλή μουσικό διαγωνισμό. Ο Raphael Gualazzi το έχει εύκολο να περνά από την jazz στα blues, με όχημα την παράδοση του ιταλικού pop τραγουδιού – όπως γεννήθηκε ως Bel Canto, όπως μετασχηματίστηκε μέσα από την pop του San Remo.

Daniel García Trio, 27/05

Αν κάποιος αναζητά το μέλλον της ευρωπαϊκής jazz, το όνομα του Daniel García Diego είναι μία από τις πιο πιθανές απαντήσεις. Μαζί με το trio του ο Ισπανός πιανίστας θα παρουσιάσει μοναδικά ηχοτοπία με jazz και flamenco, με κλασική και λαϊκή ισπανική μουσική, με rock και electronica, στην καρδιά της Αθήνας.

Jackson Mathod, 28/05

Fusion Κυριακή με τον Βρετανό τρομπετίστα, πολύ-οργανίστα και τραγουδιστή Jackson Mathod να πλημμυρίζει με ευφορικούς ήχους την πόλη, όπως έκανε στον δίσκο «Travels In A Confined Space» με τον οποίο συστήθηκε στο κοινό. Ένας από τους πιο χαρισματικούς «παίκτες» έρχεται τη στιγμή ακριβώς που μεγαλώνει και τραβά διεθνώς την προσοχή.

Roy Ayers, 23/05

Ξεχωριστή θέση φέτος στο Athens Jazz έχει το club program που θα πραγματοποιηθεί στο γειτονικό Gazarte. Ο εμβληματικός συνθέτης και μουσικός Roy Ayers θα γκρουβάρει για τελευταία φορά στη χώρα μας την Τρίτη 23 Μαΐου, στο πλαίσιο του «Farewell Tour» με το οποίο αποχαιρετά επίσημα τις live εμφανίσεις. Ένα ιστορικό jazz αντίο που θα θυμόμαστε.●

Μπαρότσαρκα με τον Όργουελ

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ

ΝΕΑ
ΣΤΗΛΗ

«Βιβλία εναντίον τσιγάρου».
Τη θέση αυτή διατυπώνει
ο Τζορτζ Όργουελ

Ξεφυλλίζω την έκδοση από το Μεταίχμιο
του Γιώργου Ίκαρου Μπαρμπασάκη,
ενώ οι κατσαρόλες περιμένουν
να μπουν στη φωτιά.
Αλλά διάθεση δεν υπάρχει...

Ανάβω, ξανά, τοιγάρο και διαβάζω τι έγραφε στην *Tribune* στις 8 Φεβρουαρίου 1946 ο Έρικ Άρθουρ Μπλερ, ευρύτερα γνωστός ως Τζορτζ Όργουελ μιλώντας για τη Μ. Βρετανία: «...αν οι υπολογισμοί μου είναι έστω και κατά προσέγγιση σωστοί, τότε δεν πρόκειται για καμία περήφανη επίδοση σε μία χώρα που είναι εγγράμματη κατά εκατό τοις εκατό, και όπου ο μέσος πολίτης ξοδεύει για τοιγάρο περισσότερα χρήματα απ' όσα διαθέτει σε όλη του τη ζωή ένας Ινδός χωρικός. Και εάν η κατανάλωσή μας σε βιβλία παραμένει τόσο χαμηλή όσο έχει υπάρξει, τουλάχιστον ας παραδεχθούμε ότι αυτό συμβαίνει επειδή για εμάς το διάβασμα είναι μία λιγότερο συναρπαστική διασκέδαση από το να πηγαίνουμε στον κινηματογράφο ή στην παμπ και όχι επειδή τα βιβλία, είτε τα αγοράζουμε είτε τα δανειζόμαστε, είναι υπερβολικά ακριβά».

Επιλέγω να περιπλανηθώ στο «Υποβρύχιο φεγγάρι» του ίδιου συγγραφέα, για να ισορροπήσω ανάμεσα σε καπνό, ποτό και βιβλία:

«Αν σας ρωτούσαν γιατί προτιμάτε ένα συγκεκριμένο ποτοποιείο, το πιο φυσικό θα ήταν να βάζατε την μπίρα πάνω από όλα, αλλά αυτό που εμένα με έλκει περισσότερο στο Υποβρύχιο Φεγγάρι είναι η κατά κόσμον "ατμόσφαιρα"».

Καταρχάς, η όλη αρχιτεκτονική και ο εξοπλισμός είναι βικτωριανού τύπου. Δεν έχει ούτε γυάλινα τραπέζια, ή άλλες μοντέρνες αθλιότητες, ούτε και ψευδοροφές, παραγώνια ή επιφάνεια με πλαστική επένδυση τάχα βελανιδιάς. Το λαξευμένο ξύλο, οι σκαλιστοί καθρέφτες πίσω από το μπαρ, ο χυτοσίδηρος στο τζάκι, το περίτεχνα διακοσμημένο, ποτισμένο από την κήπινα σκούρο κίτρινο ταβάνι, το βαλοσαμωμένο κεφάλι του ταύρου πάνω από το τζάκι — όλα, τόσο αναπαυτικά, συνηγορούν υπέρ της ασχήμιας του 19ου αιώνα.

Και συνεχίζει την ξενάγηση ο Όργουελ σε αυτό το «φανταστικό» μπαρ:

«Τη μεγαλύτερη έκπληξη στο Υποβρύχιο Φεγγάρι προκαλεί ο κήπος του. Διασχίζει ένα στενό δρομάκι που επικοινωνεί με τη σάλα και φτάνει σε ένα αρκετά μεγάλο κήπο με πλατάνια κάτω από τα οποία βρίσκονται πράσινα τραπέζια με σιδερένιες καρέκλες ολόγυρά τους. Στη μία πλευρά του κήπου έχει κούνιες για παιδιά».

Τι τρώμε

«Δεν μπορείς να δειπνήσεις στο Υποβρύχιο Φεγγάρι, αλλά πάντα υπάρχει ο πάγκος με τα μεζεδάκια, όπου μπορεί κανείς να βρει σάντουιτς με συκώτι, μύδια (η σπεσιαλιτέ του καταστήματος), τυρί, πίκλες, και αυτά τα τεράστια μπισκότα με σπόρους κυμίνου τα οποία, απ' ό,τι φαίνεται, υπάρχουν μόνο στα ποτοποιεία. Στον επάνω όροφο, έξι ημέρες την εβδομάδα, μπορείς να φας ένα καλό, πλήρες μεσημεριανό — για παράδειγμα ένα κομμάτι κρέας, μερικά λαχανικά και κορμό μαρμελάδας για τρία σελίνια».

Τι πίνουν

«Η ξεχωριστή απόλαυση αυτού του μεσημεριανού είναι ότι μπορείς να το συνοδεύσεις με δυνατή μαύρη βαρελίσια μπίρα, τη γνωστή στάουτ. Αμφιβάλλω εάν έστω και το 10% των παμπ του Λονδίνου σερβίρουν βαρελίσια στάουτ, το Υποβρύχιο Φεγγάρι όμως σερβίρει. Είναι στάουτ με απαλή και κρεμώδη υφή και πίνεται καλύτερα σε ποτήρι από κασσίτερο».

Τα Βιβλία

«Το υποβρύχιο φεγγάρι» Τζορτζ Όργουελ, Chickenbacon Press / «Βιβλία εναντίον τσιγάρου» Τζορτζ Όργουελ, Μεταίχμιο

* Η Δήμητρα Κακαουνάκη είναι δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός. Παρουσιάζει κάθε βράδυ, τα μεσάνυχτα, στο *Kosmos* την εκπομπή «Οίκος Αντοχής» και το podcast της με τίτλο «Οι συνταγές του Κόσμου» με μουσικές, συνταγές και βιβλία, βρίσκεται στο *Ertecho*.

RELEASE
ATHENS
2023

SNF
NOSTOS

23.06

ΠΛΑΤΕΙΑ ΝΕΡΟΥ
ΞΕΦΩΤΟ ΚΠΙΣΗ

SIUXSIE
INTERPOL
ECHO & THE BUNNYMEN
VIAGRA BOYS
LADYTRON
THE HAUNTED YOUTH

ΣΙΝΕΜΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Ο σοφέρ της κυρίας Μαντλέν (UNE BELLE COURSE) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Κριστιάν Καριόν ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΟΥΝ: Ντάνι Μπουν, Λιν Ρενό

Η 92χρονη Μαντλέν καλεί ένα ταξί για να τη μεταφέρει στο νέο της «σπίτι», έναν οίκο ευγηρίας. Οδηγός του ταξί είναι ο 46χρονος Σαρλ («έχεις τα μισά μου χρόνια», του λέει με ειλικρινή συμπάθεια η Μαντλέν), ένας καταχρεωμένος και απογοητευμένος από τη ζωή του άντρας, που το τελευταίο πράγμα που χρειάζεται είναι να ακούει τις συμβουλές της ηλικιωμένης πελάτισσάς του.

Μπορεί μια μέρα να σου αλλάξει τη ζωή; Φυσικά. Αρκεί να έχεις όχι μόνο ανοικτά μυαλά αλλά και... αυτιά! Βαρυγκωμώντας και με βαριά καρδιά ο πνιγμένος στις δικές του σκέψεις Σαρλ δέχεται να ικανοποιήσει το καπρίτσιο της Μαντλέν να διασχίσουν σχεδόν ολόκληρο το Παρίσι για «μια τελευταία φορά». Η χαμογελαστή και προσηνής γυναίκα επιθυμεί να κάνει ένα μικρό πέραςμα από τα μέρη που έζησε για να θυμηθεί ξανά πρόσωπα, καταστάσεις, έρωτες, μαγικές στιγμές αλλά και πράγματα που την έκαναν «να μισήσει όλη την οικογένειά». Ο ψυχρός και λιγομίλιτος Σαρλ θα αρχίσει να έχει περιέργεια για τα μέρη που επισκέπτεται η Μαντλέν: η πρώτη στάση που κάνουν είναι στο σημείο που οι Γερμανοί εκτέλεσαν τον πατέρα της («ήταν η πρώτη φορά που ένιωσα τόσο οργισμένη με τους ανθρώπους»). Σταδιακά οι άμυνες του οδηγού ταξί πέφτουν και ανοίγει με την ηλικιωμένη γυναίκα μια ειλικρινή και ουσιαστική κουβέντα. Η μαρτυρία ενός κόσμου που έχει παρέλθει οριστικά (;) ενώνεται με την καταγραφή ενός γκρίζου παρόντος που η αντιμετώπιση της σκληρής καθημερινότητας μοιάζει να είναι το μόνο ζητούμενο. Ο Κριστιάν Καριόν («Ο γιος μου», «Καλά Χριστούγεννα») δεν είναι αφελής και δεν εξιδανικεύει το παρελθόν. Η ζωή της Μαντλέν στο ρομαντικό πλαίσιο της είναι ένας διαρκής και σκληρός αγώνας επιβίωσης με απάνθρωπα στιγμιότυπα (η βία που υφίσταται η γυναίκα στο ίδιο της το σπίτι αλλά και έξω από αυτό) που όμως δεν την κάνουν ποτέ να χάσει την ελπίδα και την πίστη της στους ανθρώπους. Το όχημα της χαρμολύπης μέσω μιας λιτής, ανοικτόκαρδης αλλά και μετρημένης γραφής συνοδεύει τους δύο μοναχικούς χαρακτήρες στη διαδρομή τους η οποία κορυφώνεται θεσπέσια σε ένα νυχτερινό Παρίσι που μοιάζει πιο ανθρώπινο από ποτέ. Η τελευταία «όμορφη κούρσα» θα είναι για τους Σαρλ και Μαντλέν (τι υπέροχο σμίξιμο για τους Ρενό και Μπουν!) το καλύτερο δώρο που θα μπορούσαν να έχουν στη συγκεκριμένη φάση της ζωής τους. Ένα σπάνιο μάθημα ανθρωπιάς, γεμάτο παλλόμενα συναισθήματα που θα σας γοητεύσει ολοκληρωτικά.

JUST THE NOTES

Ο σοφέρ της κυρίας Μαντλέν ***
Ο θρίαμβος της ανθρωπιάς

Σιμόν Βέλ: Η γυναίκα του αιώνα **1/2
Επάγγελμα γυναίκα

Fast X **1/2
Ο Ντομ και το σόι του

Το τεστ **
Εσείς τι διαλέγετε;

Ο τελευταίος χορός (-)
Ζόρικες πιρουέτες

Νυρεμβέργη (-)
Το τέλος του ναζισμού

ΑΚΟΜΗ

►►► «Ο τελευταίος χορός» του Σεντρίκ Κλαπίς αφορά στην προσπάθεια μιας χορεύτριας να βρει ξανά το κουράγιο στη ζωή της μετά από μια σειρά απαντών ατυχιών. ►►► Η «Νυρεμβέργη» του Νικολάι Λεμπέντεφ είναι μια ματιά πάνω στη Δίκη του Αιώνα που συνέβη στη γερμανική πόλη του τίτλου το 1945, βασισμένη στο βιβλίο του Αλεξάντερ Ζβιάγκιντσεφ «Forever and ever».

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Λουδοβίκι και φεστιβαλιστές

Σιμόν Βέλ: Η γυναίκα του αιώνα (SIMONE) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ολιβιέ Νταάν ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΟΥΝ: Έλσα Ζιμπερσάιν, Ελοντί Μπουσέ, Ολιβιέ Γκουρμέ

© MARVELOUS PRODUCTIONS - FRANCE 2 CINÉMA - FRANCIS CINÉMA (Σιμόν Βέλ - Η γυναίκα του αιώνα)

Η ιστορία της Σιμόν Βέλ μέσα από τα πιο σημαντικά πολιτικά και ιστορικά γεγονότα του 20ού αιώνα.

Ο άνισος σκηνοθέτης Ολιβιέ Νταάν (του δυνατού «Ζωή σαν τριαντάφυλλο» για τη ζωή της Εντί Πιάφ, αλλά και του μετριοτάτου «Η Γκρέις του Μονακό») υπογράφει μια ακόμη βιογραφία. Με αφηγηματική συνέπεια, τεκμηριωμένη ματιά και δυνατές σεκάνς ο Νταάν σπάει τον χρόνο σε τρεις κυρίως περιόδους που τη Βέλ υποδύονται αντίστοιχες ηθοποιοί. Η ιστορία ξεκινά από την παιδική ηλικία της ηρωίδας στη Νίκαια των 30s και καταλήγει σε έναν συγκινητικό αποχαιρετισμό. Ενδιάμεσα η απίστευτη διαδρομή της δυναμικής Γαλλοεβραίας που επιβίωσε από το Άουσβιτς, έγινε η πρώτη δικαστής στη Γαλλία και κατάφερε, μεταξύ άλλων, να καταργήσει ως υπουργός Υγείας τον απάνθρωπο νόμο των αμβλώσεων, παρουσιάζεται σαν μια αέναη πάλη με το πατριαρχικό καθεστώς και τα ξεπερασμένα στερεότυπα που είχαν διαρκώς τη γυναίκα στο περιθώριο.

FastX **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Λουί Λετεριέ ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΟΥΝ: Βιν Ντίτζελ, Μισέλ Ροντρίγκεζ, Τζέισον Μομόα, Σαρλίζ Θερόν

Ο Τορέτο και η οικογένειά του έχουν καταφέρει να αποτραβηχτούν από την ενεργό δράση, αλλά ένας νέος εκθρόνος που ζητά εκδίκηση τους αναγκάζει να βγουν ξανά στους δρόμους.

Δέκατη ταινία για την τουρμπομηχανή των Βιν Ντίτζελ και Σία που επιδιώκει να φέρει τον ρομπότ της σειράς σε ένα πιο προσωπικό τόνο, αλλά οι θόρυβοι των γκαζοφονιάδων και το χάρτινο σενάριο επισκιάζουν τα πάντα. Είναι προφανής η διάθεση των συντελεστών του διάσημου saga να τερματίσουν τη δράση με κάθε απίθανο τρόπο: στο τελευταίο μισάωρο γίνεται ο κακός χαμός με αυτοκίνητα, ελικόπτερα και αεροπλάνα να καταργούν τους νόμους της φυσικής και να μην αφήνουν τίποτα όρθιο. Και φυσικά το πιο ανοικτό από ποτέ τέλος της ταινίας προδίδει για ένα grand finale που έρχεται με την επόμενη ταινία. Εκεί που όλοι οι σταρ της σειράς θα παρελάσουν για μια τελευταία (ίσως) φορά.

Το τεστ (EL TEST) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ντάνι ντε λα Ορντέν ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΟΥΝ: Άλμπερ Σαν Χουάν, Κάρλος Σάντος, Μίρεν Ιμπαργουρέν

Ζευγάρι με άλυτα οικονομικά προβλήματα δέχεται μια περίεργη πρόταση από ζάμπλουτο φίλο τους στη διάρκεια ενός δείπνου στο μοντέρνο «παλάτι» του τελευταίου.

«Τι προτιμάς; Εκατό χιλιάδες ευρώ τώρα και στο χέρι ή να περιμένεις 10 χρόνια αλλά τότε να πάρεις ένα εκατομμύριο;» Σύμφωνα με το πιασάρικο σενάριο οι άνθρωποι χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Σε εκείνους που έχουν αυτοέλεγχο κι η υπομονή τους αμείβεται ανάλογα, και σε εκείνους που ζουν για τη στιγμή και το τώρα. Γύρω από το εύρημα αυτό στήνεται ένα γαϊτανάκι παρεξηγήσεων, με σωρεία κλισιέ, αναγνωρίσιμους χαρακτήρες, αλλά και κάποια έξυπνα αστεία που μετατρέπουν το συγκεκριμένο τεστ όχι μόνο σε μια διασκεδαστική κωμική εμπειρία αλλά και σε ένα μοτίβο που θα προκαλέσει ατελείωτες κουβέντες.

Στέρκο Νόβα: Η επανέκδοση του εμβληματικού πρώτου album από την Inner Ear

☞ Πίσω στον χρόνο (καλοκαίρι 1992): Ένα παράξενο εξώφυλλο (όπως λέμε ένα «κλεμμένο ποδήλατο»). Λευκό με άτονα πορτοκαλί γράμματα, τυπωμένο σαν σε φωτοτυπία και στο οπισθόφυλλο οι στίχοι, χείμαρροι, χωρίς ρεφρέν, κακοτυπωμένοι κι αυτοί. Εκείνη την εποχή, ίσως και πριν από εκείνη την εποχή διαβάζαμε μετά μανίας τα «thanks» στα εξώφυλλα των δίσκων. Χωρίς internet και μ'ελάχιστα περιοδικά, οι ευχαριστίες των συγκροτημάτων έδειχναν τις αναφορές τους, γίνονταν ένας από τους ελάχιστους τρόπους που είχες για να τα κατατάξεις. Ο τρόπος που ο Κωνσταντίνος διατύπωνε τα «thanks» δεν έμοιαζε με τίποτε άλλο που είχες συναντήσει. Έμοιαζαν πιο πολύ μ'ένα φύλλο ημερολογίου παρά με κανονικές ευχαριστίες. Ακούγοντας τον δίσκο, καταλάβαινες ότι μόνο έτσι θα μπορούσε να τις έχει διατυπώσει: απόλυτα προσωπικά, με τρόπο αρελή (naive), απόλυτα αυθόρμητα, με τον ίδιο τρόπο που τραγουδούσε/μιλούσε/ράπαρε τους στίχους. Κυριακή πρωί, τώρα που γράφω. Κι από τις ευχαριστίες του Κωνσταντίνου, κρατάω για σήμερα τον **Νίκο-Αλέξη Ασλάνογλου**. Σκέφτομαι ότι φράσεις του Ασλάνογλου από τις «Ωδές στον Πρίγκιπα», όπως «*ακούς τα παραδείσια πουλιά μες τις λακούβες του νερού / χτυπάει εντός σου η μηχανική πλευρά της πόλης*» ή «*θόρυβοι μια χειμωνιάτικης ατμόσφαιρας με μηχανές / καπνούς, μια κίνηση αλλιώτικη καθώς θα τα ταξιδέψεις πάλι*» θα μπορούσαν να είχαν φτάσει στα χείλη του Κωνσταντίνου. Επίσης, ολόκληρα κομμάτια από στίχους εκείνου του πρώτου δίσκου, θα μπορούσαν να υπάρχουν στις «Ωδές» του Νίκου-Αλέξη: «*κι εγώ που*

πάντα ήθελα να ζήσω μαζί σου / φτιάχνω τον κόσμο μ'ένα κομμάτι της ψυχής σου / κι απ'τον εξώστη εκείνο βλέπω την ίδια ταινία / κάθε καλοκαίρι, τον "Θάνατο Στη Βενετία" / κι αναρωτιέμαι πάλι / οι προσευχές μου πού πάνε / κι αν έχουν γίνει πουλιά / προς τα πού πετάνε». Μέσα στις επόμενες μέρες κυκλοφορεί η επανέκδοση του πρώτου album των **Στέρκο Νόβα** από την Inner Ear σε LP και CD. Μάλιστα, στο CD περιλαμβάνονται και δύο από τα τέσσερα κομμάτια που υπήρχαν στην πρώτη έκδοση του CD από την Wipe Out, πίσω στο 1994, δηλαδή δύο χρόνια μετά την πρώτη κυκλοφορία σε LP. Θα την πάρω σίγουρα αλλά δεν ξέρω αν θ'ακού-

**Σημειώσεις
Ενός Μονομανούς
CXLXXXI** Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

σω ποτέ τη νέα έκδοση του δίσκου ή αν θα παραμείνω πιστός στα scratch του LP που είχε κοπεί πριν από 30 χρόνια στην ιστορική Fabelsound κι έχει λιώσει. Έχασα την μπάντα στην Ελευσίνα, αλλά στις 15 Ιουλίου περιμένω να τους δω στη σκηνή του **Release**. Σ'αυτή τη ζωή ευτύχησα ν'ακούσω τον Κωνσταντίνο να τραγουδάει/μιλάει/ραπάρει, «*θα διασχίσεις ένα πρωινό τον κόσμο και θα 'ναι πιο όμορφα κι από ένα όνειρο*» και σκέφτομαι ότι σε μian άλλη ζωή -ας πούμε στην επόμενη- θα τον ακούω να προφέρει αυτές εδώ τις λέξεις του Ασλάνογλου από τον «*Χωρισμό*»: «*Στη μαλακή φωνή σου τρέμει η ελπίδα μου / για σένα ζω τη σκοτεινιά μιας Άνοιξης που παραπαιεί / λέω αυτό το σώμα είναι η καρδιά μου σωστή*». Ναι, στην επόμενη ζωή θα είναι μια χαρά...

► Στο πικάπ μου πέφτει η επανέκδοση του πρώτου album των **Αγάπανθος** που πρωτοκυκλοφόρησε το 1976. Εκείνο που συνδέει τους δύο δίσκους -πιθανά μόνο μέσα στο κεφάλι μου- είναι αυτή η μαγική αφελής προσέγγιση -εντελώς διαφορετική για καθέναν από τους δύο-, εκείνη η naïve αισθητική που συναντά κανείς σε μεγάλα, και κάποιες φορές αγνοημένα, έργα τέχνης. Ένας απολαυστικός δίσκος από την αρχή μέχρι το τέλος.

► Μιλώντας για τη naïve αισθητική κι έχοντας στο μυαλό μου μερικές από τις πολλές όψεις του underground, διαβάζω αυτές τις μέρες τα «*Γραπτά*» του **Γιώργου Β. Μακρή**, έτσι όπως τα είχε επιμεληθεί ο Ε.Χ. Γονατάς και τα είχε κυκλοφορήσει η Εστία το 1986. Υπάρχει ένα ποίημα εδώ που αποδείχτηκε στην πορεία ότι ανήκε στη γλυπτήρια Λένα Τσοούχλου, κείμενο του 1946 με τίτλο «*Εμείς οι λίγοι*». Ένα μικρό απόσπασμα εδώ: «*Είμαστε εμείς οι ονειροπαρμένοι τρελοί της γης με τη φλογισμένη καρδιά και τα ξεαλλά ματία. Είμαστε οι αλύτρωτοι στοχαστές και οι τραγικοί ερωτευμένοι... Οι μέρες μας είναι μια πυρκαγιά και οι νύχτες μας ένα πέλαγο. Είμαστε οι προάγγελοι του χάους*».

P.S.: Για τέλος, μια πλήρης ματιά στα κομμάτια που έχει ανεβάσει η **Alkyone**. Ίσως ό,τι πιο σημαντικό υπάρχει σήμερα στην ελληνική μουσική...

σικαίνεται τις δεσμεύσεις. Με έλουσε κρύος ιδρώτας εννοείται, και τώρα έχω μπει σε τρελές σκέψεις. Φοβάμαι ότι δεν με βλέπει σοβαρά, αλλά εγώ είμαι ερωτευμένη και ταυτόχρονα απογοητευμένη από αυτό φυσικά. Δεν του έχω πει κάτι ακόμα, δεν ξέρω πώς να του το φέρω. Έχεις καμιά ιδέα;

Τζένη μου, έχω μια σχέση εδώ και δύο χρόνια, θα τη χαρακτηρίζα αρκετά έντονη και θα σου εξηγήσω γιατί. Εγώ τον ήθελα πολύ, ειδικά στην αρχή ήμουν πάρα πολύ ερωτευμένη, αλλά η σχέση μας έχει πολλά πάνω κάτω και νιώθω λίγο σαν να τα έχω φτύσει. Μέσα στο διάστημα των δύο χρόνων που είμαστε μαζί, είχαμε πολλά σκαμπανεβάσματα και γενικά χωρίζαμε και τα ξαναφτιάχναμε συνέχεια. Εγώ μία πέφτω σε κατάθλιψη, μία νιώθω με ένα μήνυμα του απέραντη ευτυχία και θέλω να τα ξαναβρούμε. Το τελευταίο διάστημα χωρίζουμε και τα ξαναφτιάχνουμε ανά 3 ημέρες και η αλήθεια είναι ότι όλο αυτό με έχει διαλύσει ψυχολογικά. Αυτό που θέλω είναι να έχω πρεμία μέσα μου και να είμαστε καλά. Πολλά ζητώ;

Αχ φίλη, φυσικά και δεν ζητάς πολλά, αλλά ίσως τα ζητάς από τη λάθος φάση. Τέτοιες δύσκολες σχέσεις και προσωπική πρεμία δεν πάνε πακέτο, δυστυχώς. Χρειάζεται να μιλήσετε σοβαρά και να δείτε τι ακριβώς σας συμβαίνει και υπάρχει όλη αυτή η αλλαγή από τη μία κατάσταση στην άλλη. Να το δείτε με ωριμότητα και να καταλήξετε σε ένα πιο μακροπρόθεσμο πλάνο, γιατί αυτό που μου περιγράφεις δεν ακούγεται και πολύ υγιές για κανέναν από τους δυο σας. Αν λοιπόν, το θέλω σου, όπως λες, είναι να έχεις πρεμία και ισορροπία στη ζωή σου, θα χρειαστεί ίσως να πάρεις και σκληρές αποφάσεις και -το κυριότερο- να μείνεις συνεπής σε αυτές. Το καλό είναι ότι το αναγνωρίζεις και ξέρεις τι έχει σημασία για σένα.

Αχ μανκεν μου, το Instagram μού άναψε φωτιές και θέλω τα φώτα σου! Έκανα πολύ πρόσοφατα μια σχέση με ένα παιδί ο οποίος γενικά είναι φιλοεθισμένος στο Instagram. Anyway, δεν δίνω σημασία. Μέχρι που κάνει ένα Q&A την προηγούμενη εβδομάδα και μια από τις ερωτήσεις που του έκαναν ήταν: «*πώς είναι η εμπειρία του να είσαι μονογαμικός*;» και εκείνος απάντησε ότι δεν έχει ιδέα γιατί

*Δεν θέλω να σε στενοχωρήσω, αλλά φαίνεται ότι ο φίλος δεν έχει αμοιβαία συναισθήματα για σένα και θεωρώ ότι δεν τον ενδιαφέρει και πολύ αυτό που έχετε. Εγώ στη θέση σου με το που θα το έβλεπα αυτό στο Q&A, θα του έγραφα κι εγώ ερώτηση του τύπου: «*με τσέχασες; Υποτίθεται ότι είχαμε σχέση*». Ευτυχώς έγινε γρήγορα και θα ήθελα να πιστεύω ότι θα βάλεις τον εαυτό σου προτεραιότητα και δεν θα τον αφήσεις να σε φλομώνει σε τίποτα «*δεν είναι αυτό, που νομίζεις*». Έφυγες για τα επόμενα, που είμαι σίγουρη θα είναι και καλύτερα!*

Σου γράφω, γιατί θέλω να μου πεις αν είμαι περιεργή ή όχι! Μπορεί να σου φανεί λίγο καζο αυτό που θα σου πω, αλλά βγήκα με ένα παιδί ραντεβού και χωρίς πολλά πολλά καταλήξαμε σπίτι του και κάναμε διάφορα... Αυτός μένει σε γκαρσονιέρα μαζί με τον σκύλο του. Ο σκύλος του ένα πανέμορφο λυκόσκυλο, αλλά από τα αρκετά ψηλά και σωματώδη. Τέλος πάντων, ο χώρος ήταν πολύ μικρός και όλα γινόντουσαν μπροστά στα μάτια του σκύλου.

Το κακό είναι ότι ένιωθα κάπως περιεργα. Δεν λέει ότι το καταευχαριστήθηκα. Βασικά, ο σκύλος είχε κολλήσει τα μάτια του επάνω μας. Έλεος! Λίγο ο χώρος που ήταν πολύ μικρός και στενός, λίγο ο σκύλος που ήταν τεράστιος και σχεδόν δίπλα μας, δεν ξέρω. Απογοητεύθηκα. Και τώρα μου ξαναστέλνει να πάω από το σπίτι του αλλά τον αποφεύγω...

Αυτή η περίπτωση πάει καρφωτή στο βιβλίο (που κάποια μέρα πρέπει να εκδώσω) με τις πιο κουλές εμπειρίες στο «*Μίλα μου βρόμικα*»! Πολύ λογικό να αισθάνθηκες άβολα, γιατί κακά τα ψέματα αυτές οι στιγμές είναι στο 100% ιδιωτικές. Το σκέφτομαι και το ζωντανό. Πού να πάει το έρμιο, αν ήσασταν ο ένας πάνω στον άλλο σαν τις σαρδέλες; Εγώ στη θέση σου θα του το έλεγα ξεκάθαρα ότι δεν νιώθεις άνετα στο σπίτι του γι' αυτό τον λόγο και να πάτε κάπου αλλού, βρε παιδιά. Εκτός, αν έχεις ξεπεράσει τελείως, οπότε τι το συζητάμε...

ΜΙΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ
-Reloaded-
Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

© JOHN HOLLMES

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «*Μίλα μου βρόμικα*» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιαίρικο τραγούδι στο **Athens Voice Radio 102.5**

Μίλα μου βρόμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: [@melitajenny](https://www.instagram.com/melitajenny)

COSMIC TELEGRAM

Από την ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Αυτή η εβδομάδα δεν μπορώ να σου πω ότι θα είναι τέλεια αλλά σίγουρα θα έχει ενδιαφέρον! «ισιώνουν» οι επικοινωνίες, λόγω του ότι, επιτέλους, φεύγει ο ανάδρομος Ερμής. Αν είσαι σε σχέση νιώθεις πως έχεις μιζεριάσει, θέλεις να ανανεωθείς εμφανισιακά και κοινωνικά. Εσύ που δεν έχεις σχέση θα υπάρξει κινητικότητα, απλά φιλό-αχρειαστη. Επαγγελματικά μπαίνεις σε μια εγρήγορη και επιτέλους διακρίνεις τι είναι ωφέλιμο. Σε άλλα νέα, μείνε μακριά από κουτσομπολιά και προς το τέλος εβδομάδας, επειδή έχει μία αστρολογική όψη που και να στην πω δεν θα την καταλάβεις, πρόσεχε πολύ τα έξοδα που θα προκύψουν. Κάνε λίγο κράτει.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Μια νέα περίοδος ξεκινά με ευκαιρίες και δώρα που θα σου φέρει ο Δίας. Αρχικά, επιτέλους βγάζεις συνεννόηση! Θα υπάρχει τύχη αρκεί να προσπαθείς να την αντιλαμβάνεσαι. Στα ερωτικά είναι πάρα πολύ πιθανό να ανανεώσεις τη σχέση σου με κάποιο ταξίδι ή με πολύ έντονη ερωτική διάθεση. Κι εσύ που είσαι μόνος, επειδή χαλαρώνεις και τσιλάρεις, η κατάσταση κινείται από μόνη της! Προς το τέλος εβδομάδας θα πρέπει να συγκρατήσεις τα νεύρα σου γιατί είσαι επιρρεπής σε καυγάδες. Μπαίνεις στη λίστα αναμονής για μια πολύ καλή επαγγελματική πρόταση η οποία θα σου δίνει για πολύ καιρό! Τώρα στα οικονομικά, όποιος τρέχει έχει!

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Αγαπημέ μου ή όχι και τόσο αγαπημέ μου, αυτή την εβδομάδα όλα μπαίνουν σε σειρά και πρόγραμμα και αυτό είναι κάτι που έχεις ανάγκη. Κάποιο δυσάρεστο νέο θα προκύψει μέσα στην εβδομάδα, αλλά μη δώσεις πολλή σημασία γιατί θα φτιάξει. Είναι μια καλή περίοδος να βάλεις στόχους και να αναθεωρήσεις κάποιες επιλογές σου. Στα ερωτικά ίσως η τάση σου για υπερβολή κλονίζει τη σχέση σου, κοινώς ψιλό-πρήξεις. Εσύ που δεν είσαι σε σχέση απολαμβάνεις το φλερτ σαν να μην έχει αύριο. Στα επαγγελματικά επικρατεί μια ένταση χωρίς κάποιον συγκεκριμένο λόγο αλλά είσαι συνηθισμένος σε τέτοιες καταστάσεις!

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Άλλη μία οξύμωρη εβδομάδα ξεκινάει! Θα έχεις την ευκαιρία να κάνεις γνωριμίες, να τα βρεις με άτομα που είχες μαλώσει και να διορθώσεις τις επικοινωνίες σου. Πολλές οι συναντήσεις και συζητήσεις γύρω από το όνομά σου, φίλτραρε τις αξιολογες προτάσεις και δεν θα χάσεις! Προς το τέλος εβδομάδας έρχονται εντάσεις κι επειδή δεν φημιζέσαι για την ψυχραιμία σου, προσπάθησε να πάρεις απόσταση από καυγάδες τρίτων. Αν είσαι σε σχέση θα πρέπει να αφιερώσεις χρόνο στο ταίρι σου, αλλιώς θα έχεις γκρίνια. Εσύ που είσαι ελεύθερος, άνοιξε λίγο τα μάτια και θα δεις ότι το άτομο που σε ενδιαφέρει είναι στον περίγυρό σου.

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Υπάρχει μία ατάκα που λέει ότι αν δεν κοιτάς εκεί που θες να πας, θα πας εκεί που κοιτάς. Στα επαγγελματικά που καίγεται, θα φτιάξουν οι επικοινωνίες και θα βγάλεις συνεννόηση. Θα επικρατεί βιασύνη την οποία μπορεί να τη χρειάζεσαι αλλά σου δημιουργεί εκνευρισμό. Εσύ που δεν είσαι σε σχέση θα έχεις περισσότερη ζήτηση από ποτέ. Εσύ που έχεις σχέση σκέφτεσαι και ξανά-σκέφτεσαι τι θα κάνετε... Δεν χρειάζεται να μας δείξεις ότι είσαι το αφεντικό, δεν υπάρχουν ρόλοι στη σχέση! Στα επαγγελματικά ενώ πηγαίνουν καλά τα πράγματα, προς το τέλος εβδομάδας σε πιάνει μία ανταγωνιστική τάση η οποία προκαλεί ένταση, απόφυγε την.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Οι φορές που ένιωσες νεύρα και ανοργανωσιά δεν τελειώνουν εδώ, προφανώς, αλλά σίγουρα υπάρχει βελτίωση. Αν τρέχουν θέματα γραφειοκρατικά, νομικά, με σχολές κ.λπ., μπαίνουν σε μια σειρά και ανακουφίζονται. Ένα ταξίδι που προγραμματίζεις καιρό θα μπει σε εφαρμογή. Θα υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες στα επαγγελματικά, αξιοποιήσε τες! Εσύ που είσαι ελεύθερος, θα σκάσει ένα γκομενάκι από το παρελθόν το οποίο από παλιά σου το παίζει δύσκολο. Αν βρίσκεσαι σε σχέση θα έχεις την ευκαιρία να έρθεις πιο κοντά με το αμόρε. Οικονομικά, στο τέλος εβδομάδας θα προκύψουν κάποια έξοδα τα οποία δεν είχες υπολογίσει.

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Την εβδομάδα αυτή, αγαπημέ μου, ζήτα! Θα καταφέρεις αυτό που πάντα θέλεις, ισορροπία και ομαλή συνεννόηση. Θα καταλάβεις πως αυτή η εβδομάδα έχει πολύ ωραίο vibe. Το μόνο που θα σου πρότεινα είναι να μην παίρνεις σαν δεδομένη μία κατάσταση γιατί τα πάντα ρει. Αν είσαι σε φάση που ψάχνεσαι, ένα άτομο το οποίο σε ενδιαφέρει θα σου δείξει ενδιαφέρον. Αν είσαι σε σχέση προσπάθησε να μην αδιαφορείς για τις ανάγκες του άλλου γιατί θα αρχίσει κι αυτός να αδιαφορεί. Στα επαγγελματικά θα υπάρχουν ευκαιρίες και κινητικότητα. Προσπάθησε να μη λες σε όλους «ναι» γιατί μετά θα πρέπει να αθετήσεις τον λόγο σου σε κάποιον.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Μια νέα περίοδος ξεκινάει καθώς ξεφορτώνεσαι τον ανάδρομο Ερμή. Η εσωστρέφεια δεν βοηθάει, προσπάθησε να εκφραστείς και δεν θα χάσεις. Η εβδομάδα προσφέρει όμορφες στιγμές με άτομα από τον περίγυρό σου. Δεν θα είναι λίγες οι ευκαιρίες σε επαγγελματικό τομέα και θα υπάρξει ανάγκη για επούλωση κάποιων σχέσεων με καλή έκβαση. Προς το τέλος εβδομάδας προσπάθησε να μην τα παίρνεις όλα τοις μετρητοίς. Αν είσαι σε σχέση θα πάρεις απόφαση για το αν θα προχωρήσεις ή αν θα τη λήξεις οριστικά. Αν είσαι ακόμα στο ψάξιμο υπάρχει πιθανότητα να γνωρίσεις κάποιον σε πιο ουσιαστική βάση.

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Αυτή η εβδομάδα θα ξεχωρίσει καθώς θα υπάρξουν προοπτικές. Βέβαια, δεν θα πηγαίνουν όλα στον αυτόματο, χρειάζεται και τη βοήθειά σου - πρέπει να κινητοποιηθείς, να κάνεις πράγματα για την εξελικτική σου πορεία κι όπου βλέπεις ευκαιρία να την αρπάξεις! Μία νέα θέση εργασίας είναι πολύ πιθανή στο ήδη υπάρχον εργασιακό σου περιβάλλον. Αν είσαι ελεύθερος δεν θα τη χαρακτηρίζα ερωτική εβδομάδα, μάλλον αδιάφορη. Εσύ που έχεις σχέση σε πιέζει το ότι πρέπει να αφιερώσεις χρόνο... όλα, όμως, λύνονται με τη συζήτηση. Προς το τέλος εβδομάδας η πίεση δεν θα είναι λίγη και θα έχει να κάνει με τα οικονομικά σου.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Κοίταξε να δεις τώρα, έχω αρχίσει και απελίζομαι. Βέβαια ο ανάδρομος φεύγει και μπαίνει ο Δίας στον Ταύρο που χαρίζει δώρα σε αισθηματικό και σε χρηματικό τομέα. Η δημιουργική διάθεση δεν θα λείψει και μια πτυχή του εαυτού σου θα ξεδιπλωθεί και ίσως επιφέρει χρήματα. Προσπάθησε να κάνεις διάλογο και όχι μονόλογο. Θα έρθουν γκομενικές ευκαιρίες που δεν θα τις περιμένεις. Πρόσεχε, θα υπάρχει ένταση στην ατμόσφαιρα και ίσως πάρεις πολύ παρορμητικές αποφάσεις. Στα επαγγελματικά όλα μπαίνουν στη θέση τους εκτός από τις τελευταίες μέρες που θα γίνει λίγο χαμός.

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Δεν θα σου πω και κάτι πρωτότυπο - μία έτσι, μία γιουβέτσι! Τα πρώτα μέσα της εβδομάδας είναι πολύ ευνοϊκά και θα έχεις πολλές ευκαιρίες να επανορθώσεις και να αναδιοργανώσεις τις σχέσεις σου. Καυγάδες του παρελθόντος καλούνται να έρθουν ξανά στο τραπέζι και επιτέλους να λυθούν! Μην το παίζεις αρχηγός, ειδικά σε άτομα τα οποία σε ξέρουν και από χθες. Οι ηγετικές σου τάσεις φέρνουν εντάσεις προς το τέλος εβδομάδας. Εσύ που δεν έχεις σχέση τρώγεσαι με τα ρούχα σου με ένα άτομο το οποίο ξεκάθαρα δεν σε θέλει. Στα επαγγελματικά όλα βαίνουν καλώς.

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Η εβδομάδα ξεκινάει με χαρμόσυνες νότες, φεύγει ο ανάδρομος Ερμής και μπορείς να είσαι πιο συγκεντρωμένος. Πολλές ιδέες και πολλές οι ευκαιρίες. Αν θέλεις να ασχοληθείς με κάτι που έχει να κάνει με την εξέλιξη σου σε μορφωτικό επίπεδο είναι πάρα πολύ καλή η εβδομάδα. Αν είσαι σε σχέση θα περάσεις πολύ όμορφα με το ταίρι σου αλλά και με τις παρέες σας. Εσύ που δεν έχεις βρει ακόμα τον έρωτα, τρώγεσαι με κάποιον πρώην. Στα επαγγελματικά έχεις περισσότερη όρεξη κι αυτό φαίνεται, αλλά από τις 20 του μήνα και μετά θα αναλάβεις περισσότερες αρμοδιότητες και αυτό θα σε πιέσει.

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ

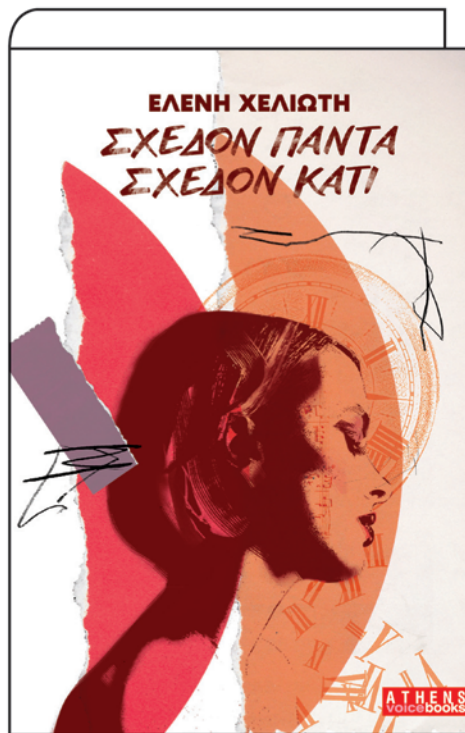
Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

* Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάσεις και τον ωροσκόπο σου

ΤΖΟΑΝΝΑ ΧΑΡΚΟΥΡΤ ΣΜΙΘ
ΜΙΑ ΨΥΧΕΔΕΛΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΓΑΠΗΣ

Το LSD, ο Τίμοθι Λήρι και η Οϊβητιανή Βίβλος των Νεκρών.

ΕΛΕΝΗ ΧΕΛΙΩΤΗ
ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΤΙ

ΕΛΕΝΗ ΧΕΛΙΩΤΗ
ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΤΙ
Η αναζήτηση της αλήθειας είναι αυτή που με έφερε ως εδώ. Τι πολεμάμε, λοιπόν, όλοι εμείς που αγαπάμε την αλήθεια τόσο πολύ; Το ψέμα του κόσμου,

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ
ΑΥΤΟΠΤΗΣ ΜΑΡΤΥΣ
Ραντεβού με το Απρόβλεπτο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ
ΑΥΤΟΠΤΗΣ ΜΑΡΤΥΣ
Ραντεβού με το Απρόβλεπτο
Κείμενα γραμμένα με μία και μόνη οδηγία: να μπορούν να διαβαστούν από κάποιον ενώ κρέμεται από μια χειρολαβή στο τρόλεϊ.

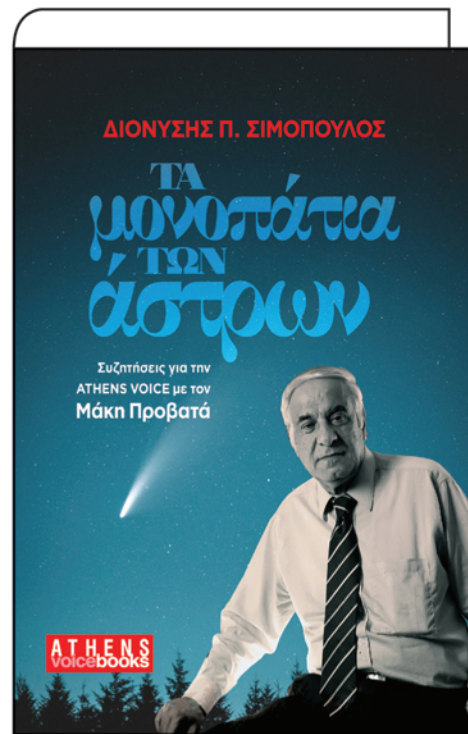
ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΠΑΡΤΑΛΗΣ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΕΛΛΑ

Ένα άναρχο υβριδικό Lesbo-Western που δεν θέλει να έχει καμία λογοτεχνική αξιοπρέπεια. Όλα στα μούτρα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ
ΤΕΛΙΚΗ ΤΕΘΛΑΣΜΕΝΗ
Μυθιστόρημα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ
ΤΕΛΙΚΗ ΤΕΘΛΑΣΜΕΝΗ
Ένα μυθιστόρημα για τη ματαιώση, την απώλεια - και τη λύτρωση.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ Π. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ

Συζητήσεις για την ATHENS VOICE με τον Μάκη Προβατά
ΔΙΟΝΥΣΗΣ Π. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ
Ο βραβευμένος αστροφυσικός, επίτιμος διευθυντής του Ευγενιδείου Πλανηταρίου, συζητάει με τον Μάκη Προβατά.

Lillian & Eduardo
Λισαβόνα

Είμαστε στο #2

στη λίστα **Best Workplaces*** της Πορτογαλίας σε μόλις 2 χρόνια λειτουργίας.
Ευχαριστούμε Kaizeners που μας ανεβάσατε τόσο ψηλά!

*Κατηγορία 201-500 εργαζομένων

kaizengaming.com/careers

Είμαστε στο Top 5 των Best Workplaces* στην Ελλάδα!

- ▶ Οι Kaizeners μάς ανέβασαν στην κορυφή
- ▶ Έχουμε το καλύτερο #oneteam
- ▶ Καινοτομούμε και δημιουργούμε
- ▶ Εξελισσόμαστε κάθε μέρα

*Κατηγορία 250+ εργαζομένων

Έχουμε πολλούς λόγους για να είμαστε περήφανοι,
και σήμερα έχουμε ακόμα έναν!

Ευχαριστούμε, Kaizeners!

Γιάννης, Δαρείος & Μαριλού
📍 Αθήνα

▶ Press Play on Potential ◀
kaizengaming.com/careers

 kaizen
GAMING

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

cityfestival.thisisathens.org

ATHENS
CITY FESTIVAL

Ο ATHENS VOICE 102,5 και το ATHENS CITY FESTIVAL παρουσιάζουν

Το γυναικείο φωνητικό σύνολο

Chóres

Σε ένα μοναδικό και μυσταγωγικό live

Καλλιτεχνική διεύθυνση: Μαρίνα Σάττι

Διεύθυνση χορωδίας: Ειρήνη Πατσέα

Τετάρτη
24
Μαΐου

Βυζαντινό
Μουσείο
στις 21.00
Πόρτες ανοίγουν 20.00

ΕΙΣΟΔΟΣ
Μόνο με
προσκλήσεις
ΑΠΟ ΤΟΝ

ATHENS
102.5
VOICE

METAXA[®]
Taste the unexpected

www.apolafste.ypefthina.eneap.gr

Απολαύστε υπεύθυνα